

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Ochrana veřejného pořádku v obci

Mgr. Bc. Lukáš Nachtman

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Mgr. Lukáš Nachtman

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ochrana veřejného pořádku v obci

Název anglicky

The Protection of Public Order in Municipality

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy právní úpravy dané problematiky vymezit zajištění ochrany veřejného pořádku v obci v kontextu současné legislativy, a to především z pohledu pravomocí a působnosti jednotlivých subjektů zajišťujících veřejný pořádek v obci. Dílčím cílem práce je komparativní porovnání ochrany veřejného pořádku v obci v České republice a jiné členské zemi Evropské unie, a to v kontextu se současnou bezpečnostní situací v Evropské unii. Praktická část práce se bude věnovat aktuálnímu přístupu k zabezpečování ochrany veřejného pořádku ve Statutárním městě Plzeň a vnímání této ochrany veřejného pořádku z pohledu veřejnosti.

Metodika

- Shromáždění a prostudování literatury pro zpracování zadané práce s využitím metody excerptce.
- Roztřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí.
- Získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data.
- Vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce.
- Sumarizace výsledků, vlastní zjištění.
- Vyhodnocení, diskuze a závěr s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

bezpečnost, integrovaný záchranný systém, obec, obecní policie, policie České republiky, pravomoc, přenesená působnost obce, přešůpek, samostatná působnost obce, veřejný pořádek

---

Doporučené zdroje informací

HENDRYCH, D. Právnícký slovník. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 1459 s. ISBN 978-80-7400-059-1.

KOPECKÝ, M. Zákon o obcích: komentář. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 356 s. ISBN 978-80-7552-376-1.

ONDRUŠOVÁ, M. Zákon o odpovědnosti za přešůpky a řízení o nich: praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přešůpkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou. 1. vyd. Praha: Leges, 2017. 773 s. ISBN 978-80-7502-212-7.

PIKNA, B. Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu (oblast policejní a justiční spolupráce). 4. vyd. Praha: Linde, 2007. 511 s. ISBN 978-80-7201-686-0.

ŠEBESTA, P. Zákon o obecní policii: komentář. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 279 s. ISBN 978-80-7552-455-3.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracovišůě

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 2. 10. 2019

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ochrana veřejného pořádku v obci" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. března 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval JUDr. Janě Borské, Ph.D., vedoucí této diplomové práce, za odborné vedení, trpělivost, vstřícnost a cenné připomínky.

Ochrana veřejného pořádku v obci

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje ochraně veřejného pořádku v obci a souvisejícím otázkám. V rámci teoretické části byla vyjasněna základní související terminologie a legislativní podtext celé problematiky. Obsahovou analýzou právních textů a studiem právních předpisů byly detailně vymezeny subjekty, které zajišťují předmětnou ochranu či na ni participují. V druhém úseku teoretické části se práce zaměřila na formy ochrany a jednotlivé případy narušení veřejného pořádku, spolu se strukturovaným přehledem konkrétních způsobů ochrany veřejného pořádku v České republice. Pro komplexnější přehled o celé problematice je teoretická část zakončena exkurzem a jednoduchou komparací obdobné problematiky ve Spolkové republice Německo.

Navazující analytická část práce zobrazuje teoretické základy na konkrétním příkladu. Po úvodním představení statutárního města Plzně byly analyzovány subjekty a způsoby zajišťování ochrany místních záležitostí veřejného pořádku a bezpečnosti v tomto městě. Část aplikační obsahuje výzkum formou dotazníkového šetření mezi veřejnosti v Plzni. Závěrem byly zjištěné údaje slovně i graficky vyhodnoceny a porovnány s obdobnou analytickou studií města Plzně a statistikami Policie ČR. Výsledná zjištění posloužila jako podklad pro návrhy na případné zlepšení způsobu zajišťování ochrany místních záležitostí veřejného pořádku v Plzni a povědomí veřejnosti o působení jednotlivých subjektů.

Klíčová slova: bezpečnost, integrovaný záchranný systém, obec, obecní policie, policie České republiky, pravomoc, přenesená působnost obce, přestupek, samostatná působnost obce, veřejný pořádek

The Protection of Public Order in Municipality

Abstract

This diploma thesis deals with the protection of public order in the municipality and related issues. Within the theoretical part, the basic related terminology and legislative subtext of the whole issue were clarified. With the content analysis of legal texts and the study of legal regulations were in detail defined the subjects, that provide or participate in this the protection. In the second section of the theoretical part, the work focused on forms of protection and individual cases of public order violations, together with a structured overview of specific methods of public order protection in the Czech Republic. For a more comprehensive overview of the whole issue, the theoretical part ends with an excursion and a simple comparison of similar issues in the Federal Republic of Germany.

The following analytical part of the work shows the theoretical foundations on a specific example. After the introductory presentation of the City of Pilsen, were analyzed the subjects and methods of ensuring the protection of local matters of public order and security in this city. The application part contains research in the form of a questionnaire survey among the public in Pilsen. Finally, the obtained data were evaluated verbally and graphically and compared with a similar analytical study of the City of Pilsen and the statistics of the Police of the Czech Republic. The resulting findings served as a basis for proposals for possible improvements in the way of ensuring the protection of local matters of public order in Pilsen and public awareness of the defined subjects.

Keywords: Safety, Integrated Rescue System, Municipality, Municipal Police, Police of the Czech Republic, Authority, Transferred Competence of the Municipality, Offence, Independent Competence of the Municipality, Public Order

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	16
3.1 Základní legislativní a terminologické vymezení	16
3.1.1 Legislativní přehled.....	16
3.1.2 Klíčové pojmy	19
3.2 Subjekty zajišťující ochranu veřejného pořádku	23
3.2.1 Obec	24
3.2.2 Kraj.....	27
3.2.3 Státní správa.....	28
3.2.4 Obecní policie	29
3.2.5 Policie České republiky.....	34
3.2.6 Ostatní subjekty.....	37
3.3 Ochrana veřejného pořádku v České republice.....	40
3.3.1 Formy ochrany	41
3.3.2 Shrnutí základních způsobů zajištění ochrany.....	41
3.3.3 Narušení veřejného pořádku.....	44
3.4 Exkurz do problematiky ochrany veřejného pořádku v SRN	52
3.4.1 Narušení veřejného pořádku v SRN	52
3.4.2 Subjekty a způsoby zajištění ochrany veřejného pořádku v SRN	55
4 Praktická část	57
4.1 Ochrana veřejného pořádku v Plzni	57
4.1.1 Statutární město Plzeň.....	57
4.1.2 Městská policie Plzeň.....	62
4.1.3 Městské ředitelství policie Plzeň.....	68
4.2 Dotazníkové šetření pro veřejnost v Plzni	70
5 Zhodnocení výsledků, návrhy na zlepšení a diskuse.....	77
6 Závěr	83
7 Seznam použitých zdrojů	86
8 Přílohy.....	94

Seznam grafů

Graf 1: Kolik je Vám let?	71
Graf 2: Jakého jste pohlaví?	71
Graf 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	72
Graf 4: Jaký máte pocit ohledně kriminality v Plzni během posledních pěti let?	72
Graf 5: Jak se cítíte, když jste sami doma?	73
Graf 6: Jak se cítíte v okolí svého bydliště, když jdete sami v noci?	73
Graf 7: Z jaké z uvedených skupin osob žijících v Plzni máte největší strach?	74
Graf 8: Do jaké míry jste spokojeni s tím, jak se bezpečnostní složky starají o bezpečnost v Plzni?	74
Graf 9: Domníváte se, že bezpečnostní složky a orgány města působí dostatečně v oblasti prevence kriminality?	75
Graf 10: Zajímává Vás aktivně otázka bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku v okolí Vašeho bydliště?	76
Graf 11: Celkový počet přestupků evidovaných na území města Plzně v 2018-2020	78
Graf 12: Celkový počet trestných činů evidovaných PČR na území města Plzně v 2018-2020	79

Seznam příloh

Příloha 1: Organizační struktura Magistrátu města Plzně	94
Příloha 2: Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizové řízení MMP	95
Příloha 3: Úvodní webová stránka projektu "Bezpečná Plzeň"	96
Příloha 4: Vybraná služební vozidla MPP	97
Příloha 5: Identifikační prvky strážníka MPP	98
Příloha 6: Organizační struktura MPP	99
Příloha 7: Fotografie strážníků ve výkonu služby zabezpečující specifické místní záležitosti veřejného pořádku	100
Příloha 8: Dotazník	101

Seznam použitých zkratek

BPolG	„ <i>Bundespolizeigesetz</i> “ – zákon o policii SRN
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
IČO	Identifikační číslo osoby
IZS	Integrovaný záchranný systém
LZPS	Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů
MMP	Magistrát města Plzně
MPP	Městská policie Plzeň
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NSS	Nejvyšší správní soud
OwiG	„ <i>Ordnungswidrigkeitengesetz</i> “ – přestupkový zákon SRN
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
OZV	Obecně závazná vyhláška
PČR	Policie České republiky
PřZ	Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
RMP	Rada města Plzně
SRN	Spolková republika Německo
StgB	„ <i>Strafgesetzbuch</i> “ - trestní zákoník SRN
TabákZ	Zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (tabákový zákon)
TČ	Trestný čin
TrŘ	Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
TrZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ÚSC	Územní samosprávný celek
Ústava	Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
ZMP	Zastupitelstvo města Plzně
ZoK	Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů
ZoO	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
ZoOP	Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
ZoPČR	Zákon č. 273/2008 SB., o policii ČR, ve znění pozdějších předpisů
ZoPř	Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

1 Úvod

Veřejný pořádek je z hlediska laické veřejnosti obtížně uchopitelný pojem. Lze si pod tímto označením představit jednak proces, který se neustále vyvíjí a je složen z mnoha prvků a souvislostí, případně různé problémy související se zajištěním veřejného pořádku. Tato skutečnost může vyplývat ze skutečnosti, že zákonodárce neposkytuje jasnou a jednoznačnou definici veřejného pořádku, ačkoliv v mnoha právních předpisech na tento pojem přímo odkazuje, a to zpravidla s neobyčejným důrazem.

Základní vnímání ochrany veřejného pořádku z pohledu občana může být i velmi omezené, a to například pouze na zajištění čistých ulic a nočního klidu. Spojujícím prvkem, jak je veřejný pořádek veřejností vnímán, je však samozřejmost, běžná součást každodenního života. Občané automaticky předpokládají, že „někdo“ zajistí v jejich obci klid a jakékoliv narušení tohoto stavu vnímají velmi intenzivně, ačkoliv sami osobně se nechtějí do tohoto procesu zapojit, a to ani nepřímo.

V okamžiku, kdy dojde k disharmonii s veřejným pořádkem, občané urychleně zjišťují, zda tato činnost není někde zakázána či regulována a zda by to nemohl vyřešit odpovědný orgán, nejčastěji policie. V této situaci veřejnost poprvé vnímá obec, jako základní subjekt formálně zajišťující a regulující veřejný pořádek, nejčastěji právě její normotvornou funkci spočívající ve vydávání obecně závazných vyhlášek v rámci samostatné působnosti, a dále policii, jako základní výkonný subjekt fakticky tento pořádek zabezpečující a v případě narušení i sankcionující.

Díky tomuto přístupu panuje obecný předsudek, že strážník pouze „dává botičky“ a policista „vyšetřuje vraždy“. Prvotní kontakt s jedním z uvedených sborů občan často realizuje právě v okamžiku, kdy buď veřejný pořádek sám narušuje, či se domáhá potrestání druhé osoby, která ruší „jeho klid“. Důsledkem výše uvedeného je často a priori velmi vyhrocený přístup, bez jakéhokoliv respektu k uniformě a principům, které tato úřední osoba zajišťuje, nebo naopak předpoklad, že policie má povinnost vyřešit každou sebemenší banalitu, aniž by si občan uvědomoval její pravou funkci, odpovědnost a rozsah jednotlivých povinností.

Tato diplomová práce tak pojednává o ochraně veřejného pořádku v obci. V teoretické části bude vysvětlen zmíněný neurčitý právní pojem, a to v souvislosti s ostatní terminologií. Podrobně bude vymezen legislativní základ a jednotlivé spojitosti. Důraz bude dále kladen

na jednotlivé subjekty zabezpečující zmiňovanou normotvornou a výkonnou rovinu veřejného pořádku tak, aby práce poskytla kompletní přehled o celé problematice.

Praktická část práce pak přiblíží teoretický nástin na konkrétním případě tak, aby koncept diplomové práce byl srozumitelný a přínosný pro širokou veřejnost, což má za cíl předejít výše uvedeným zažitým předsudkům a představit celý tento proces, včetně všech pozitivních i negativních stránek.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě studia právních textů, odborné literatury a legislativy komplexní analýza problematiky veřejného pořádku v České republice, způsobů jeho ochrany, a to s důrazem na subjekty tyto činnosti zajišťující.

K naplnění tohoto cíle práce byly stanoveny následující dílčí cíle:

- I. Dílčím cílem je vysvětlit stěžejních pojmů jako veřejný pořádek či místní záležitosti a vymezení základního legislativního rámce problematiky.
- II. Dílčím cílem je provést podrobné vymezení jednotlivých subjektů zajišťujících ochranu veřejného pořádku, a to především analýzou nastíněné právní úpravy.
- III. Dílčím cílem je na základě rozboru právní analýzy dokumentů definovat formy ochrany veřejného pořádku, případy jeho narušení a strukturovaně shrnout jednotlivé způsoby zajišťování této ochrany vymezenými subjekty.
- IV. Dílčím cílem je na základě krátkého exkurzu do právního prostředí Spolkové republiky Německo provést komparativní analýzu s tammím pojetím ochrany veřejného pořádku.
- V. Dílčím cílem je prostřednictvím rozboru právní analýzy dokumentů a osobní znalostí problematiky konkretizovat teoretická východiska práce v konkrétních podmínkách statutárního města Plzně.
- VI. Dílčím cílem je vyhodnotit na základě provedeného výzkumu a dostupných statistických analýz pocit obyvatel Plzně ve vztahu k bezpečnosti ve městě a zajišťování ochrany místních záležitostí veřejného pořádku, jakož i rozsah a kvalitu činnosti bezpečnostních sborů zde působících.

2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na 2 části, teoretickou a analytickou. V práci budou k dosažení vytyčených cílů použity různé metody.

V teoretické i praktické části budou pro citaci a odkazování na vybrané právní předpisy využity pouze jejich všeobecně užívané zkratky, plný název daného předpisu je

uveden za obsahem práce v seznamu zkratk a citační odkaz na sbírku zákonů v seznamu použitých zdrojů.

Pro úvodní definiční fázi teoretické části budou získány jednotlivé dostupné informace a následně tříděny s pomocí metody excerpce, tj. formou vypisování klíčových statí z odborné literatury, a jejich následné strukturování dle zvolených klíčových znaků, jimiž budou definice pojmů veřejný pořádek, místní záležitosti veřejného pořádku a veřejné prostranství.

Pro zpracování zbývajících částí teoretických východisek práce budou rovněž shromážděny potřebné zdroje a podklady, přičemž vybrané informace budou s ohledem na předpokládaný objem získávány formou analýzy sekundárních zdrojů dat. „*Analýza spočívá v rozdělení celku na jeho komponenty a zkoumání, jak tyto komponenty fungují jako relativně samostatné prvky a jaké jsou mezi nimi vztahy.*“¹ Konkrétně budou prostudovány aktuálně platné a účinné právní předpisy, u vybraných zákonů se bude jednat především o jejich komentovaná znění (zejména ZoO a ZoOP), dále odborná literatura od různých autorů, významná rozhodnutí soudů a potřebné informace budou získány i z relevantních internetových stránek a odborných článků.

Po sumarizaci všech dat proběhne jejich celková syntéza a celá obecná část diplomové práce bude rozdělena do logických celků a na sebe navazujících kapitol.

Praktická část práce bude obsahovat dva základní úseky. Informace podstatné pro první úsek budou opět získány již výše popsanou metodou analýzy sekundárních zdrojů dat, a to včetně uvedení osobních zkušeností autora získaných praxí u Městské policie Plzeň a studiem její interní dokumentace. Za tímto účelem bude představena vybraná obec – statutární město Plzeň, jeho organizační členění, rozbor působnosti, vydaných obecně závazných vyhlášek a nařízení a uzavřených veřejnoprávních smluv. Dále bude představen projekt Bezpečná Plzeň, na němž kooperují i jednotlivé bezpečnostní složky působící v obci. Tyto složky, které dohlíží na dodržování veřejného pořádku, budou přiblíženy následně, přičemž s ohledem na již zmíněné praktické zkušenosti autora bude větší prostor věnován právě Městské policii Plzeň. V souvislosti s Městským ředitelstvím policie Plzeň bude rovněž analyzována existující koordinační dohoda. V tomto úseku práce tak budou poznatky získané v teoretické části aplikovány a hodnoceny v praxi na vybrané obci.

---

¹ HENDL Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, str. 35.

V druhém úseku praktické části práce proběhne kvalitativní výzkum veřejného mínění s využitím nástroje dotazníku. Dotazník se bude vztahovat k oblasti bezpečnosti a zajišťování ochrany místních záležitostí veřejného pořádku ve vybrané obci. S ohledem na aktuální krizovou situaci bude dotazník proveden v elektronické formě. Dotazník bude obsahovat 10 otázek, kdy první 3 otázky budou mít pouze identifikační charakter (věk, pohlaví, nejvyšší dosažené vzdělání). Otázky v dotazníku budou uzavřené s možným výběrem právě jedné odpovědi. Vyhodnocení získaných dat bude realizováno pomocí přehledných grafů a slovního hodnocení. Následně bude rovněž provedeno zpracování druhotných statistických dat, a to z Analýzy postojů veřejnosti k bezpečnosti na území města Plzně a statistiky kriminality PČR. Závěry z obou metod zkoumání budou vyhodnoceny metodou komparace a na jejich základě budou navrženy zlepšení a opatření, které by měly vést ke zlepšení ochrany veřejného pořádku a zlepšení činnosti jednotlivých subjektů ve vybrané obci.

3 Teoretická východiska

3.1 Základní legislativní a terminologické vymezení

V této uvozující části diplomové práce je vymezen základní okruh související legislativy, který bude v dalších částech práce v dotčených ustanoveních podrobněji rozveden. Legislativní hranice celého tématu jsou s ohledem na jeho veřejnoprávní charakter klíčová, jelikož jak státní správa, tak i samospráva, je povinna veškerou svoji činnost provádět pouze právě na základě zákona, narozdíl od fyzické osoby.²

Úvodem je rovněž nutné definovat základní terminologii, jejíž detailní rozbor je zásadní pro navazující prvky identifikované v dalších částech práce. Případný čtenář tak již v úvodu bude schopen jasně a jednoznačně porozumět jednotlivým oblastem problematiky a orientovat se v kontextu celé této diplomové práce.

3.1.1 Legislativní přehled

Problematika veřejného pořádku, jeho ochrany, jednotlivé zainteresované subjekty a ostatní související aspekty jsou v České republice zakotveny v celém právním řádu. Od zákonů ústavních, po jednotlivé „běžné“ zákony, jakož i v právních předpisech podzákoných. V této souvislosti je však vždy nutné zohlednit hierarchii a právní sílu jednotlivých předpisů, a to zejména v případě střetu dvou a více předpisů upravujících totožnou či obdobnou oblast. Při stanovení legislativního základu vybraného problému je rovněž nutné aplikovat základní právní princip „*Lex specialis derogat generali*“³.

Pro potřeby komparace způsobu zajišťování ochrany veřejného pořádku ve Spolkové republice Německo bude nutné identifikovat i tamní dotčené právní předpisy.

Ústavní zákony ČR

Ústavní zákony dotýkající se předmětné problematiky již z podstaty musí být oba základní předpisy upravující samotné fungování státu a demokracie, a to ústavní zákon

---

² Článek 2 odst. 3 zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů: „*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“ v porovnání s odst. 4 tamtéž: „*Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.*“

³ „*Lex specialis derogat generali*“ – v překladu „*zvláštní zákon ruší obecný*“. Význam spočívá v tom, že zvláštní právní norma má aplikační přednost před normou obecnější, subsidiární, která se uplatní jen tam, kde zvláštní právní předpis danou věc sám neupravuje.

č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dále ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. Tyto ústavní zákony mimo jiné zakotvují základní principy fungování územní samosprávy, veřejného pořádku a jeho ochrany, ale i nezcizitelná práva jedinců, které vytváří protiváhu těmto principům.

Právní předpisy ČR

V první řadě je nutné zmínit základní obecnou normu českého právního řádu komplexně a systematicky upravující hmotné soukromé právo, a to zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V tomto předpise nalezneme mimo jiné i ustanovení vztahující se k vymezení veřejného pořádku, veřejného zájmu či veřejného statku.

Obdobná základní obecná norma, avšak upravující hmotné trestní právo, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, vytyčuje oproti tomu pro tuto diplomovou práci klíčové souvislosti vztahující se k trestným činům spáchaným v souvislosti s veřejným pořádkem. Pro kvalifikaci a interpretaci přestupků proti veřejnému pořádku, které vykazují nižší společenskou škodlivost, je rovněž důležitý zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

Pro oblast územní samosprávy je klíčový zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, spolu se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, které společně vymezují základní principy, působnost, orgány a další skutečnosti související s obecním, resp. krajským, zřízením. Doplňkovým předpisem k uvedenému zákonu o obcích je pak i zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, definující jednotlivé poplatky, které je obec oprávněna vybírat od osob (poplatníků) na svém území a které tvoří nezanedbatelnou součást jejího (tzn. obecního) rozpočtu.

Zásadní legislativu ve vztahu k zajišťování ochrany veřejného pořádku pak představují oba zákony vymezující působnost, členění, oprávnění a další klíčové prvky fungování obou dotčených bezpečnostních složek, a to Policie České republiky a obecní policie. Zatímco zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, organizuje řízení a úkoly PČR při zajišťování bezpečnosti na území celého státu, zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, upravuje fungování

obecní policie, jako bezpečnostního orgánu obce zabezpečující pouze místní záležitosti veřejného pořádku a další související činnosti. V souvislosti s oběma těmito sbory je vhodné se v této diplomové práci věnovat okrajově rovněž otázce integrovaného záchranného systému, který je podrobně upraven v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, a to především s ohledem na skutečnost, že Policie ČR představuje jednu ze tří základních složek IZS a obecní policie je řazena mezi složky ostatní.

Výčet zákonných ustanovení dotýkající se problematiky veřejného pořádku a jeho ochrany uzavírá zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, který představuje nejen důležitý prvek v rámci deklarace demokratických hodnot státu, ale podrobně upravuje a rozšiřuje základní právo občanů definované v čl. 19 LZPS, a to právě i ve vztahu k ochraně veřejného pořádku.

Prováděcí právní předpisy ČR

Prováděcí či podzákonné právní předpisy, tzn. předpisy s nižší právní silou než ústavní a běžné zákony, představují obecně doplňkový legislativní základ celé problematiky. Z pohledu obce a zajišťování ochrany veřejného pořádku na svém území však mají tyto podzákonné předpisy zásadní pozici.

Mezi podzákonné předpisy v rámci právního řádu České republiky řadíme nařízení vlády, vyhlášky ministerstev, a především vyhlášky a nařízení kraje a obcí, resp. jejich jednotlivých orgánů.

Legislativa v SRN

Pro řádné zpracování podkapitoly 3.4 této diplomové práce a provedení komparativního porovnání ochrany veřejného pořádku v České republice a Spolkové republice Německo budou stručně analyzovány vybraná ustanovení německého přestupkového zákona „*Gesetz über Ordnungswidrigkeiten*“, dále pak ustanovení německého trestního zákoníku „*Strafgesetzbuch*“ a zákona upravující fungování a úkoly spolkové policie „*Bundespolizeigesetz*“.

3.1.2 Klíčové pojmy

V této kapitole budou nastíněny stěžejní pojmy prostupující celou problematikou a s nimiž je v dalších částech práce pracováno v souvislosti s konkrétními analyzovanými oblastmi. Elementární pochopení následujících termínů je nezbytné pro komplexní pojetí této diplomové práce.

Veřejný pořádek

Ačkoliv spojení „veřejný pořádek“ je ve vybraných právních předpisech velmi často zmiňován a jsou v souvislosti s jeho zajištěním, ochranou či porušením spojena zásadní práva a povinnosti, nemá v současné legislativě jednoznačné vymezení a jedná se tak o neurčitý právní pojem. Jakákoliv neurčitost v rámci práva způsobuje v praxi, zejména pro laickou veřejnost, vždy alespoň částečnou právní nejistotu. Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací praxe dospěl k názoru, že při výkladu neurčitého právního pojmu musí jeho obsahovou a významovou stránku alespoň rámcově objasnit sám správní orgán, který tento pojem užívá.⁴ Díky této judikatury nebudou pro lepší orientaci čtenáře v souvislosti s výkladem tohoto pojmu primárně interpretovány názory a rozborů odborné literatury, ale významové vnímání stěžejních základních právních předpisů a především vybraných správních orgánů – subjektů zajišťujících ochranu veřejného pořádku, jelikož zejména tento pohled je v praxi a v kontextu této práce relevantní. Jedinou výjimkou je výklad Právníckého slovníku pohledem JUDr. Hendrycha, který říká, že „*Veřejný pořádek je souhrn pravidel či zásad chování na veřejnosti, na kterých je nutné trvat bez výhrad*“.⁵ Toto dle mého názoru velmi adekvátní vymezení, zejména ve své druhé části, podtrhuje důraz, který je v legislativě ČR kladen ve vztahu k veřejnému pořádku, což je patrné i v následujícím textu.

Veřejný pořádek je v první řadě zmiňován v LZPS, z čehož je zřejmé, že se jedná o pojem zásadní, na nějž je kladen velký důraz i v kontextu základních lidských práv a svobod. Konkrétně čl. 14, 16, 19 a 20 LZPS umožňují zákonné omezení svobody pohybu a pobytu, náboženské svobody, petičního práva a práva na svobodné sdružování, a to mimo jiné právě za účelem udržení veřejného pořádku.

Ucelenější představu, co tento neurčitý právní pojem konkrétněji představuje a jak je v současném právním pojetí veřejný pořádek vnímán, dává názor MVČR:

---

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 5 Afs 151/2004 [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://iudictum.cz/2662/5-afs-151-2004>

⁵ HENDRYCH, Dušan a kol. *Právnícký slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1236.

„Veřejný pořádek je souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.“⁶

Ani základní právní předpis soukromého práva – občanský zákoník, neopomíjí tento pojem a hned v ust. § 1 odst. 2 jej zmiňuje v kontextu s možností smluvní volnosti práv a povinností stran v případě, že v OZ daná oblast není upravena kogentními normami⁷ a dále pokud takováto ujednání porušují veřejný pořádek. V obecné části OZ zákonodárce dokonce v ust. § 19 ve vztahu k přirozeným osobnostním právům člověka a jejich nezczizitelnosti a nemožnosti vzdání se stanoví, že se nepřihlíží ani k omezení těchto práv v míře odporující veřejnému pořádku.⁸ Velmi kompetentní shrnutí veřejného pořádku jako takového, a nejen pohledem soukromého práva, poskytuje spoluautor OZ Karel Eliáš v důvodové zprávě:

„Veřejný pořádek se osnova nepokouší blíže definovat, neboť to v právní normě není možné, stejně jako není možné právní normou definovat dobré mravy. Orientačně lze vyjít z pojetí, že veřejný pořádek prostupuje celé právo a zahrnuje pravidla, na nichž leží právní základy společenského řádu zdejší společnosti.“⁹

Pohledem tohoto názoru lze pak v OZ najít odkaz na veřejný pořádek i různých oblastech – od otázek upravující působení právnických osob v právním řádu, po otázky rodinné či dědické.

Rovněž trestní zákoník dotváří zejména pro orgány činné v trestním řízení a trestně stíhané fyzické osoby vnímání veřejného pořádku, jako institutu zasluhujícího vyšší právní ochranu. Příklad je v ust. § 42 písm. j) TZ, kde vážné ohrožení veřejného pořádku představuje obecně přitěžující okolnost. Toto je zřejmé i u vybraných trestných činů¹⁰, kde spáchání takového činu mající za následek vážné ohrožení veřejného pořádku, zvyšuje základní trestní sazbu.

---

⁶ Ministerstvo vnitra ČR. *Veřejný pořádek* [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>

⁷ ŠVESTKA, Jiří a kol. *Občanský zákoník: komentář, svazek I.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. str. 23-25.

⁸ tamtéž str. 79-82.

⁹ Nový občanský zákoník. *Důvodová zpráva NOZ – konsolidovaná verze* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

¹⁰ Příkladem je ustanovení § 152 odst. 2 písm. b) zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (TČ Šíření nakažlivé lidské nemoci) či ustanovení § 205 odst. 4 písm. b) tamtéž (TČ Krádež).

Jako poslední, avšak nikoliv z hlediska hierarchie či důležitosti vnímání pojmu veřejného pořádku, základní předpis dotvářející koncept problematiky této práce je přestupkový zákon. Ustanovení § 5 je plně věnováno pouze přestupkům směřujícím proti veřejnému pořádku a z hlediska způsobu zajištění ochrany v obci tak představuje důležitý pilíř, což bude podrobněji rozvedeno v další části této práce.¹¹

Obsahovou a významovou stránku pojmu veřejný pořádek rámcově poskytují i předpisy týkající se všech tří základních subjektů zajišťujících ochranu. V rámci samostatné působnosti obce je jedním z prvotních úkolů obce právě zajištění veřejného pořádku a místních záležitostí veřejného pořádku, přičemž za tím účelem může obec dle ust. § 10 ZoOP ukládat povinnosti, a to formou OZV.¹² Ačkoliv ZoPČR s veřejným pořádkem operuje nejčastěji v kontextu jednotlivých oprávnění policisty, je důležitý zmínit, že ochrana veřejného pořádku je rovněž základním obecným úkolem PČR.¹³ Skutečnost, že důvod použití specifických oprávnění, představující značný zásad do lidských práv a svobod, spojuje ZoPČR mimo jiné právě s nutností zajištění ochrany veřejného pořádku, vypovídá o významu této oblasti pro PČR. Uvedené je patrné např. z oprávnění policisty vstoupit do obydli osoby¹⁴, použít donucovací prostředek¹⁵ či použít pouta a prostředky k zamezení prostorové orientace¹⁶, právě v případě, že je to nezbytné pro ochranu či odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku. Skutečnost, že tato oprávnění smí policista použít rovněž z důvodu ochrany života a zdraví osob, pouze podtrhuje výše uvedený charakter vnímání plnění tohoto úkolu PČR. I poslední z klíčových subjektů ochrany veřejného pořádku v obci, obecní policie, vymezuje prostřednictvím ZoOP veřejný pořádek z jiného pohledu než ostatní subjekty, což je dáno i specifickým postavením tohoto sboru. Obdobně jako u PČR, i základním úkolem obecní policie je zabezpečování veřejného pořádku, nicméně nikoliv v obsahovém smyslu úkolu PČR, ale ve smyslu místních záležitostí¹⁷. Rozdílnost pojetí je patrná níže, v rámci vymezení tohoto pojmu. Význam veřejného pořádku pro obecní policii je patrný i ze skutečnosti, že jedním ze základních předpokladů strážníka je spolehlivost, kterou ZoOP mimo jiné nepřiznává osobě, která byla v posledních

---

¹¹ Viz kapitola 3.3.3.

¹² Podrobněji k problematice obci, samostatné působnosti a OZV viz kapitola 3.2.1.

¹³ Ustanovení § 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ tamtéž § 40 odst. 1

¹⁵ tamtéž § 53

¹⁶ tamtéž § 54

¹⁷ Ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

3 letech opakovaně pravomocně uznána vinným z úmyslného spáchání přestupku proti veřejnému pořádku.¹⁸ Naopak obdobný obsahový význam otázky veřejného pořádku jako u PČR přiznává ZoOP strážníkovi, co do jeho oprávnění. Příkladem může být oprávnění vyzvat osobu k vydání zbraně, je-li to nezbytné v zájmu ochrany veřejného pořádku a hrozí-li, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůžce násilí, přičemž i v tomto případě je dalším důvodem pro toto oprávnění ochrana života a zdraví.¹⁹

Místní záležitosti veřejného pořádku

Obdobně jako výše uvedený pojem, i místní záležitosti veřejného pořádku spadají do kategorie právně neurčitý pojem. Důvodem této skutečnosti je, že pod tento pojem lze podřadit stejný okruh společenských vztahů, které vznikají a probíhají na místech veřejně přístupných a veřejných, avšak zásadním rozdílem je, že v tomto případě musí být splněna ona místní příslušnost, tzn. tyto vztahy musí vznikat a probíhat v rámci katastrálního území dané obce, resp. města. Pro lepší pochopení lze konstatovat, že místní záležitosti veřejného pořádku se od vlastního veřejného pořádku liší větší mírou precizace a konkretizace.²⁰

Tento pojem je důležitý především pro obecní policii, která právě v návaznosti na svoji lokální působnost v rámci dané obce, plní úkoly na úseku zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku.²¹ V kontextu analýzy výše uvedených klíčových pojmů je zřejmé, že v okamžiku, kdy obec bude ukládat v rámci své samostatné působnosti povinnosti dle § 10 písm. a) ZoOP formou OZV, bude toto činit rovněž právě za účelem zabezpečení záležitostí veřejného pořádku.

Veřejné prostranství

Veřejné prostranství je důležitým prvkem „definice“ veřejného pořádku, jak je zřejmé z textu výše. Oproti ostatním pojmům je však veřejné prostranství jasně definováno v ust. § 34 ZoO, a to následovně:

„Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

¹⁸ Ustanovení § 4b odst. 1 písm. c) zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ tamtéž § 14 odst. 1

²⁰ MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o., 2011, str. 30.

²¹ Ustanovení § 2 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

V tomto vymezení lze identifikovat dva základní pojmové znaky, neomezenou přístupnost veřejného prostranství a obecnost jeho využívání, které slouží pro případné zařazení konkrétně nevyjmenovaných prostor/pozemků pod tento pojem či nikoliv. Ústavní soud rovněž svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 21/02 z 22. 03. 2005 potvrdil, že „*prostor splňující zákonné znaky veřejného prostranství je veřejným prostranstvím ex lege*“. Z této definice je tedy zřejmé, že není důležité, kdo je vlastníkem daného pozemku, ale jaké funkce pozemek plní. Zmíněný nálezný ÚS odůvodňuje nepodstatnost vlastnictví takto:

„Vyjmutí prostor vlastněných soukromými subjekty a splňujících zákonné znaky veřejného prostranství z veřejnoprávního režimu veřejného prostranství by vedlo k podstatnému ztížení či znemožnění právní regulace společenských vztahů, na nichž má obec jako veřejnoprávní korporace veřejný zájem.“²²

Ačkoliv se uvedené a priori může jevit jako jakýsi zásah do základních lidských práv a svobod²³, zařazení daného soukromého pozemku pod tuto veřejnoprávní regulaci vlastníka většinou nijak nezatěžuje, ale naopak mu jeho právní postavení zlepšuje – např. ochranou proti znečišťování veřejných prostranství zajišťovaný obcí v souladu s ust. § 10 písm. c) ZoO.²⁴

3.2 Subjekty zajišťující ochranu veřejného pořádku

V rámci této kapitoly budou vymezeny jednotlivé subjekty, které ať už přímo či pouze subsidiárně zajišťují, resp. podílí se, na ochraně veřejného pořádku. V souvislosti s pojmem ochrana se nejčastěji vybaví některý z ozbrojených sborů, nicméně jak bude níže analyzováno, tyto sbory, byť v rámci této problematiky zastávají neoddiskutovatelnou pozici, nejsou jediné klíčové subjekty.

---

²² Nález Ústavního soudu ČR ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl.ÚS 21/02 [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=pl-21-02>

²³ Článek 11 zák. č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴ Frank Bold právní poradna. *Veřejné prostranství* [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/cinnost-obce-a-kraje/dotaz/verejne-prostranstvi>

3.2.1 Obec

Stěžejní pozici v souvislosti s veřejným pořádkem zastává obec, jejíž legislativní základ je položen v Ústavě a dále podrobněji definován v samostatném zákoně o obcích. V těchto předpisech je obec klasifikována jako základní územní celek, resp. společenství občanů, mající právo na samosprávu.²⁵ Velmi podstatným prvkem pro celou problematiku práce je však právní postavení obce, která jakožto veřejnoprávní korporace má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a za své právní jednání z těchto vztahů vyplývajících nese i odpovědnost.²⁶ Na základě těchto aspektů je identifikováno několik základních povinností obce, a to např. ekonomický či demografický blahobyt, avšak především ochrana veřejného zájmu a garance bezpečnosti. Zejména posledně zmiňovaná povinnost je klíčová a je nutné na ni pohlížet dvěma směry – jednak zajištění bezpečnosti obce jako takové (bezporuchový chod) a dále pak zajištění bezpečnosti osob a institucí nacházejících se na jejím území.²⁷

Obec jako jakákoliv jiná korporace disponuje pro tyto potřeby různými orgány, přičemž každý zastává v interní hierarchii jinou funkci. Mezi ty nejdůležitější patří bezesporu zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a dále pak tzv. zvláštní orgány obce, ke kterým je řazena právě i obecní policie, které je s ohledem na její funkci v rámci zajišťování bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku věnována samostatná podkapitola níže.

Přenesená působnost

Obec veškerou svoji činnost realizuje v rámci přenesené a samostatné působnosti. Přenesená působnost představuje zákonem delegovaný výkon státní správy v místě, kde zřízení státní administrativy by bylo neúčelné a nevhodné a stát tak využívá existující samosprávu. Aby se jednalo o výkon přenesené působnosti, musí být obci daná „činnost“ svěřena výslovně zákonem, v opačném případě se v kontextu ust. § 7 ZoO jedná o výkon samostatné působnosti. Specifika výkonu přenesené působnosti orgány obce lze pak nalézt podrobněji v ust. § 61 a násl. totožného zákona.

---

²⁵ Článek 99 zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ustanovením § 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁶ Ustanovení § 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o., 2011, str. 13.

V rámci regulace veřejného pořádku obec využívá přenesenou působnost zejména prostřednictvím rady obce, která na základě zákona a v jeho mezích vydává sekundární právní předpisy, tzv. nařízení obce. Jak je zřejmé již z předcházejícího výkladu tato nařízení rada obce vydává pouze ve věcech patřících do výkonu státní správy.²⁸ Konkrétním příkladem, co může být obsahem nařízení obce mající přímý dopad na veřejný pořádek v obci, je v souladu s ust. § 18 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, tzv. tržní řád. Rada obce může tímto způsobem na území obce vymezit mimo jiné místa – tržnice a tržiště, určené pro nabídku a prodej zboží a poskytování služeb mimo provozovnu, jakož i podmínky a pravidla k zajištění řádného provozu či průběhu.²⁹

Samostatná působnost

Z pohledu problematiky práce, jakož i vymezením v prvním odstavci této podkapitoly, je důležitější působnost samostatná. Podstatným prvkem samostatné působnosti je vysoká míra právní autonomie, kdy pravomoc státních či krajských orgánů zasáhnout do této působnosti obce je striktně omezena pouze pro případ vyššího zájmu, jímž je ochrana zákona. I pouhé omezení působnosti tohoto ústavně garantovaného statutu samosprávného celku je opět možné pouze zákonem a způsobem, který tento zákon stanoví.³⁰

Zákonodárce v ust. § 35 v odst. 1 ZoO svěřuje do samostatné působnosti obecně záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, příp. záležitosti výslovně svěřené zákonem, přičemž následující odst. 2 podává již demonstrativní výčet těchto záležitostí. Jelikož klíčovým orgánem samostatné působnosti obce je její zastupitelstvo, primární záležitosti spadající do této působnosti jsou samozřejmě úkoly svěřené zákonem právě zastupitelstvu.³¹ Mimo to obec v samostatné působnosti pečuje zejména o otázky bydlení občanů, sociální, kulturní, dopravní, informační a vzdělávací oblast. Jako poslední záležitost, na kterou obec musí klást důraz je pak již v úvodu avizovaná ochrana veřejného pořádku.³² Ačkoliv je autonomie samosprávy velmi široká a právně zakotvená i v právních předpisech nejvyšší právní síly³³, zákonodárce přeci jen vymezil jakési „mantinely“ rozsahu samostatné

---

²⁸ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 70-72.

²⁹ Nejedná se však o příklad jediný, další oblast s dopadem na veřejný pořádek, která může být touto formou upravena, je možné nalézt v ustanovení § 4 odst. zák. č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 37-40.

³¹ Ustanovení § 84, § 85 a § 102 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

³² POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 189-193.

³³ Článek 99 zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

působnosti, byť samozřejmě postupem v kontextu ust. § 7 odst. 1 ZoO. Tato omezení rozsahu záležitostí spadajících do samostatné působnosti obce lze identifikovat následovně:

- nesmí být zákonem svěřeny krajům,
- nesmí se jednat o záležitosti spadající do přenesené působnosti obce,
- nesmí se jednat záležitostí spadající do působnosti, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy,
- smí být upravovány pouze záležitosti v územním obvodu dané obce,
- tyto záležitosti musí být v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi.³⁴

Jako zásadní projev samostatné působnosti obce shledávám pravomoc zastupitelstva obce vydávat obecně závazné vyhlášky³⁵ a zřizovat a zrušovat obecní policii³⁶. Ačkoliv vydávání OZV jako sekundárních právních předpisů je zřejmé subjektivní právo obce, je nutné si uvědomit, že zastupitelstvo, resp. obec, tímto způsobem „neprovádí ani nerozšiřuje zákon“³⁷, ale stanovuje nová, vlastní právní pravidla chování, která nejsou daná zákonem. Z tohoto principu dále vyplývají i jednotlivé prvky pojící se s OZV, a to jejich závaznost, vynutitelnost a sankcionovatelnost v případě porušení. Konkrétní povinnosti, týkající se především ochrany veřejného pořádku, které jsou obce v souladu s ust. § 10 ZoO prostřednictvím OZV oprávněny uložit, záleží na vlastním správním posouzení dané obce. Uvedené ustanovení však predikuje oblasti, které jsou zejména z hlediska zajištění veřejného pořádku a souvisejících oblastí exponované a je tak žádoucí, aby obec za tímto účelem zde stanovila následující:

- a) zákaz či omezení (časové či místní) vybraných činností, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku,³⁸
- b) povinnosti pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték,

---

³⁴ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 189-193.

³⁵ Článek 104 odst. 3 zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ustanovením § 84 odst. 2 písm. h) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ Ustanovení § 84 odst. 2 písm. q) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷ JEMELKA, Luboš a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 52: „Je nepřipustné, aby skutkové podstaty přestupků, které jsou definovány v zákoně, nově nebo podrobněji formulovala například obecně závazná vyhláška obce.“

³⁸ Příkladně se jedná o regulaci prostituce, žebrání, užívání zábavní pyrotechniky, činnosti obtěžující okolí hlukem či vibracemi, konzumaci alkoholu na veřejných prostranstvích, pohyb psů apod.

stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,³⁹

- c) povinnosti k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, veřejné zeleně a zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,⁴⁰
- d) stanoví-li tak zvláštní zákon.^{41, 42}

3.2.2 Kraj

Kraj, jako vyšší ÚSC, je rovněž důležitým, byť ne klíčovým, subjektem, jehož činnost má vliv na ochranu veřejného pořádku v jednotlivých obcích, které se nacházejí na území daného kraje. Právní postavení kraje má obdobné právní zakotvení jako v případě obce, pouze působnost a pravomoci orgánů kraje jsou vymezeny v samostatném zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a vztahují se vždy na všechny nižší ÚSC na jeho území. I rada kraje je v rámci přenesené působnosti oprávněna vydávat nařízení kraje a stejně tak zastupitelstvo kraje v rámci samostatné působnosti vydává OZV kraje.⁴³

Zásadní postavení kraje v kontextu této práce spočívá v dozorové a dohledové funkci nad výkonem přenesené působnosti obcí. Krajský úřad rovněž v přenesené působnosti kontroluje obecně výkon přenesené působnosti obce⁴⁴, ale i dozoruje nad vydáváním a obsahem nařízení obcí, usnesení, rozhodnutí a jiných opatření jednotlivých orgánů obcí.⁴⁵ Rozhodnutí jednotlivých obcí jsou tak dozorována nejen z hlediska formálního postupu vydávání, ale především z pohledu souladu se zákony, jinými právními předpisy, potažmo pak usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů a opatřeních krajského úřadu. Je zřejmé, že případná intervence krajského úřadu do nařízení obce, oproti ostatním uváděným rozhodnutím, představuje výrazný zásah do práva obce na samosprávu, tudíž v případě zjištěných nedostatků může krajský úřad v přenesené působnosti v krajním případě vlastním rozhodnutím pouze pozastavit účinnost tohoto dotčeného nařízení s tím, že

---

³⁹ Typicky se jedná např. o rušení nočního klidu apod.

⁴⁰ Zejména povinnosti týkající se znečišťování ulic a jiných veřejných prostranství, parkování na veřejných prostranstvích, užívání obecních laviček apod.

⁴¹ Tímto zvláštním zákonem může být právě ZoOP, na jehož základě může obec zřídit či zrušit obecní policii nebo také např. zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, jímž obec ukládá místní poplatky.

⁴² POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 57-70.

⁴³ Hlava III zák. č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴ Ustanovení § 129a zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵ Ustanovení § 125 a násl. zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

následné rozhodování o případném zrušení nařízení obce připadá již a pouze Ústavnímu soudu. U ostatních uvedených rozhodnutí obce, jejichž charakter není tak zásadní, disponuje krajský úřad v přenesené působnosti již samostatnou pravomocí tato rozhodnutí v krajním případě zrušit.⁴⁶

3.2.3 Státní správa

Polemika ohledně pozice institucí a úřadů státní správy v problematice obecní ochrany veřejného pořádku vždy záleží na úhlu pohledu interpreta, přičemž vždy bude možné najít argumenty svědčící o zařazení těchto organizací jako subjektů zajišťujících tuto ochranu, stejně jako argumenty tomuto tvrzení odporující. V rámci této práce, která si obecně klade za cíl zanalyzovat danou problematiku právě převážně z pohledu jednotlivých subjektů, jsem si dovolil přiklonit se k názoru, že i vybrané části státní správy jsou neopomenutelnými subjekty ochrany veřejného pořádku v obci, byť ne subjekty rozhodujícími. Důvod volby tohoto názorového směru je dán minimálně následující legální pozicí MVČR ve vztahu k působnosti obcí a krajů.

Jak již bylo řečeno výše, dozor a dohled nad výkonem přenesené působnosti obce je svěřen krajskému úřadu. Ve vztahu k výkonu samostatné působnosti obce totožnou funkci zastává právě MVČR. Opět se jedná jak o dozor nad obecným výkonem této působnosti, tak především dozor nad vydáváním a obsahem OZV obcí a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí. Rozsah a základní pravomoci MVČR v této souvislosti není nutné podrobněji analyzovat, jelikož jsou víceméně obdobná jako v případě dozoru krajského úřadu nad přenesenou působností obce, a to včetně Ústavního soudu jako závěrečné instance pro případné rušení vadné OZV obce.⁴⁷

Jak je zřejmé ze struktury předcházejícího textu, i nad výkonem přenesené a samostatné působnosti vyššího ÚSC a vydáváním a obsahem jeho jednotlivých aktů je vykonáván dozor a dohled, a to právě ústředními orgány státní správy. Příslušné je v tomto případě věcně příslušné ministerstvo (samostatná působnost kraje)⁴⁸, resp. věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad (přenesená působnost kraje)⁴⁹. I v tomto případě zákonodárce stanovil rozsah dozoru a dohledu obdobně jako u dozoru nad obcemi, přičemž

---

⁴⁶ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 711-716, 739-746.

⁴⁷ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 695-710.

⁴⁸ COGAN, Rudolf. *Zákon o krajích: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, str. 413-432.

⁴⁹ tamtéž str. 433-440.

základní právo kraje na vydávání sekundárních právních aktů (nařízení kraje, OZV kraje) může být opět negováno až nejvyšším článkem soudní soustavy, a to Ústavním soudem.

3.2.4 Obecní policie

Tomuto subjektu zajišťující základní ochranu veřejného pořádku v obci je v této práci věnován zvýšený důraz, a to i v této obecné části, mimo uvedené i z důvodu přímé návaznosti na praktickou část práce, kde budou tato teoretická východiska týkající se obecní policie konkretizována na praktickém příkladě, a to v souvislosti s Městskou policií Plzeň.

Obecní policie, v rámci obce požívající status min. na úrovni města nazývána policií městskou⁵⁰, je z právního pohledu orgánem obce. A priori tedy nedisponuje samostatnou právní subjektivitou, což je zřejmé i z absence vlastního IČO. V právních vztazích tak obecní policie jedná v zastoupení dané obce, jež je dle ust. § 35a odst. 2 ZoO jejím zřizovatelem⁵¹, přičemž rozsah právních jednání souvisejících s obecní policií, v nichž je obecní policie právě oprávněna zcela nebo zčásti samostatně rozhodovat, záleží na radě obce, která na základě ust. § 102 odst. 3 ZoO formou usnesení vymezí vybraných okruhů záležitostí.⁵² V této souvislosti je nutné zdůraznit, že zřizovat obecní policii je obec zákonem oprávněna pouze pro výkon samostatné působnosti.⁵³ Toto je zřejmé i z charakteru „zřizovací listiny“ (ze své podstaty často nazývané „statutem dané obecní policie“), jímž je obecně závazná vyhláška vydaná zastupitelstvem obce⁵⁴.

Fungování, základní principy, činnost, jakož i osoba strážníka jako taková, jsou podrobně upraveny v samostatném právním předpise, jímž je zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Tento základní předpis doplňuje vyhláška MVČR č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, jež podrobněji rozšiřuje zejména náležitosti zkoušky odborné způsobilosti čekatelů a strážníků, a dále pak vizuální stránku strážníka, označení dopravního prostředku obecní policie, náležitosti průkazu obecní policie a osvědčení strážníka⁵⁵. Druhou prováděcí vyhláškou ZoOP je vyhláška MVČR

---

⁵⁰ Ustanovení § 1 odst. 4 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁵¹ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 193-197.

⁵² tamtéž str. 618-639.

⁵³ tamtéž str. 193-197.

⁵⁴ VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 1-44.

⁵⁵ Vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.

č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie, jejíž obsah je zřejmý již ze samotného názvu.

V návaznosti na již zmíněnou pozici obecní policie v rámci právních vztahů je důležitý § 3 odst. 1 ZoOP, resp. § 4 odst. 2 ZoOP, na jehož základě obecní policii přímo řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce⁵⁶, příp. což je patrné zejména u městských policií, pověří zastupitelstvo plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka⁵⁷.

Organizační struktura obecní policie

V rámci České republiky bylo dle údajů MVČR k 31. 12. 2020 zřízeno více než 360 obecních či městských policií, ve kterých bylo zařazeno zhruba 8500 strážníků.⁵⁸ Největším sborem je samozřejmě Městská policie hl. m. Prahy s cca 2400 strážníky⁵⁹. Jak již bylo řečeno, strážník nevykonává svoji činnost ve služebním poměru, jako např. příslušníci PČR či HZS, ale jako zaměstnanec obce, nicméně tato skutečnost nemá vliv na jeho rovné postavení jako veřejného činitele.

V kapitole 3.2.3 výše je vymezena funkce MVČR ve vztahu k dohledu a dozoru nad výkonem samostatné působnosti obce. S ohledem na skutečnost, že zřízení obecní policie je projevem samostatné působnosti obce, a PČR je organizačně rovněž takto zařazena, je zřejmé, že i dohled nad obecní policií je svěřen MVČR. Dohled spočívá zejména v ověřování odborných předpokladů strážníka a vydávání osvědčení, vedení neveřejného informačního systému „Strážník“, kontrole dodržování stanovených jednotných prvků vizualizace strážníka a služebních dopravních vozidel či v metodické činnosti ve vztahu k otázkám souvisejícím s činností obecní policie.⁶⁰

Samotná interní organizační struktura obecní policie se vždy liší dle rozsahu zastávaných úkolů v dané obci, dle demografické diferenciaci obyvatel obce a území, kde je vykonávána působnost či dle frekvence konání kulturních, sportovních či politicky

---

⁵⁶ VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 72-76.

⁵⁷ VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 72-76 (pověření plněním některých úkolů obecně), příp. tamtéž 95-107 (pověření plněním pracovních záležitostí).

⁵⁸ Ministerstvo vnitra ČR. *Data o činnosti obecních policií za rok 2020 souhrnně pro ČR* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/data-o-cinnosti-obecnich-mestskych-policii-za-rok-2020-souhrnne-pro-cr-v-cleneni-dle-jednotlivych-kraju.aspx>

⁵⁹ Městská policie hl. m. Prahy. *Nábor* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <http://nabor.mppraha.info/>

⁶⁰ Ministerstvo vnitra ČR. *Úvod do problematiky obecní/městské policie* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx>

orientovaných akcí. S ohledem na patrnou diferenciaci lze však zejména v organizačních strukturách městských policií identifikovat několik typických oblastí:

- vnitřní záležitosti, tzn. oddělení zajišťující podpůrné činnosti organizace (ekonomické, personální a technické),
- právní, tiskové oddělení, oddělení vzdělávání
- oddělení kontroly, stížností a řešení přestupků
- výkon služby zajišťovaný jednotlivými obvodními služebnami či stanicemi
- prevence kriminality
- operační oddělení
- útulky pro zvířata

Věcná působnost obecní policie

Mezi základní obecně vymezené úkoly obecní policie patří zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plnění dalších úkolů podle ZoOP či jiných zvláštních právních předpisů.⁶¹ Otázka místní příslušnosti je pro obecní policii a strážníka stěžejní, neboť veškerou svoji působnost a pravomoci smí vykonávat zásadně na území příslušné obce. Existují však dvě výjimky z uvedeného předpokladu, a to uzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí, která např. nezřídila vlastní obecní policii, na jejímž základě je pak strážník oprávněn působit i na území obce, s níž není v pracovním poměru. Předmětem této veřejnoprávní smlouvy může být úplné plnění všech úkolů obecní policie, jednorázové či opakované poskytování strážníků např. na vymezené sportovní akce či plnění pouze části předem určených úkonů (např. odchyt toulavých a opuštěných zvířat, výkon prevence kriminality apod.).⁶² Druhou výjimkou, kde nemusí být naplněn ani předpoklad uzavřené veřejnoprávní smlouvy je případ, kdy strážník v souladu s ustanovením zákona zabezpečuje dopravu osob do zdravotnického zařízení⁶³ nebo do záchytné stanice⁶⁴. V tomto případě však strážník může svá oprávnění uplatnit pouze vůči této přepravované osobě a pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění této přepravy⁶⁵.

---

⁶¹ VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 1-44.

⁶² Ustanovení § 3a, § 3b a § 3c zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁶³ tamtéž § 17b.

⁶⁴ Ustanovení § 21 zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁵ VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 290-293.

Zákonodárce v § 2 ZoOP dále blíže taxativně specifikuje základní generální úkol výčtem dílčích úkolů obecní policie:

- a) účast na ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohled na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohled na dodržování OZV a nařízení obce,
- d) dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích (v rozsahu stanoveném ZoOP nebo zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů),
- e) participace na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku výkon opatření k jeho obnovení (v rozsahu povinností a oprávnění stanovených ZoOP nebo zvláštním zákonem),
- f) působení v oblasti prevence kriminality v obci,
- g) dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- h) odhalování přestupků, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- i) poskytování statistických údajů o obecní policii MVČR.

Poskytnutý výčet však nezahrnuje další poměrně široký okruh úkolů, které obecní policii přisuzují jiné zvláštní právní předpisy. Pro názornost je níže uveden vybraný přehled:

- doručování a součinnost při jednání před orgány obce dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- působení jako ostatní složka IZS,⁶⁶
- dohled na dodržování tržního řádu vydaného v souladu s živnostenským zákonem jako nařízení obce či oprávnění ke vstupu do živnostenské provozovny při plnění úkolu obecní policie,⁶⁷
- kontrola dodržování všech povinností stanovených TabákZ a související oznamovací povinnost správci spotřební daně,
- dohled nad dodržováním vybraných povinností dle zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů či dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů apod.

---

⁶⁶ Ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ Ustanovení § 17c zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Oprávnění a povinnosti strážníka

Práce strážníků je založena na pochůzkové činnosti, nejčastěji na veřejných prostranstvích tak, aby odpovídajícím způsobem mohli zajišťovat právě ochranu veřejného pořádku. Kromě povinností vymezených výše je každý strážník povinen provést zákrok, úkon nebo jiné opatření, je-li páčán trestný čin nebo přestupek, a to i v mimopracovní době. Z tohoto důvodu disponují strážníci těmito vybranými pravomocemi, přičemž jak bude patrné v další části práce, některé pravomoci jsou obdobné jako u příslušníků PČR:

- vyžadování vysvětlení od osob,
- vyžadování prokázání totožnosti,
- předvedení osoby,
- odnětí zbraně či věci či její předběžné zajištění,
- vykázání či zakázání vstupu na určené místo,
- vstup do obydlí osoby při splnění zákonných podmínek,
- použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla,
- rozhodování o odstranění vozidla, které tvoří překážku silničního provozu nebo neoprávněně parkuje na vyhrazeném parkovišti,
- usměrňování provozu na pozemních komunikacích,
- měření rychlosti vozidel,
- zjišťování, zda není osoba pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- v případě nutnosti použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně.⁶⁸

V souvislosti s výčtem oprávnění strážníka nesmí být opomenuto oprávnění projednat spáchaný přestupek a uložit za něj v souladu s § 91 PŘZ pokutu příkazem na místě.⁶⁹ Strážník nicméně není oprávněn tímto způsobem projednat všechny přestupky, ale pouze ty, jejichž projednání je v působnosti obce a jsou zákonem taxativně vymezené:

- přestupky proti občanskému soužití (pokud nebyly spáchány porušením zákona o silničním provozu),
- přestupky proti pořádku ve státní správě spáchané neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce

---

⁶⁸ Ustanovení § 11 - § 20 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁹ Terminologií předcházející právní úpravy tzv. „blokové řízení“.

použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.⁷⁰

Ostatní přestupky zjištěné strážníkem předává obecní policie k přestupkovému řízení příslušnému správnímu orgánu.

3.2.5 Policie České republiky

Tento základní jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, zřízený zákonem o PČR, představuje klíčový preventivní a represivní prvek ve vztahu k veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Mimo uvedené úkoly vymezené v zákoně o PČR plní rovněž úkoly v rámci trestního práva procesního svěřené jí ustanoveními zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí ostatními zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.⁷¹

Organizační struktura PČR

Organizačně je Policie ČR podřízena ústřednímu orgánu státní správy na úseku vnitřních záležitostí, a to Ministerstvu vnitra České republiky. Ministerstvo však v souvislosti s PČR plní zejména koordinační a metodickou úlohu a vytváří podmínky pro její činnost a řádné plnění úkolů⁷². Vlastní řízení PČR je pak svěřeno Policejnímu prezidiu, resp. policejnímu prezidentu, který stojí v jeho čele a je volen ministrem vnitra. Tuto funkci zastává od roku 2018 brig. gen. Mgr. Jan Švejdar. Policejní prezidium je rovněž formálně nadřazené všem policejním útvarům v České republice.

S ohledem na rozsah a působnost je PČR dále organizačně členěna dle územní způsobilosti na krajská ředitelství, jejichž služební obvody jsou shodné s územními obvody 14 vyšších územních samosprávných celků ČR. Z hlediska právní subjektivity je pak každé krajské ředitelství policie organizační složkou státu a účetní jednotkou, v jehož čele stojí krajský ředitel.

---

⁷⁰ Ustanovení § 91 odst. 2 písm. e) zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

⁷¹ Policie ČR. *O nás* [online]. [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

⁷² Ustanovení § 5 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Ve velkých městech jsou v rámci působnosti těchto krajských ředitelství zřízeny ještě vnitřní organizační jednotky, jimiž jsou Obvodní ředitelství policie v případě Hlavního města Praha a Městská ředitelství v případě statutárních měst Brno, Ostrava a Plzeň.⁷³ Toto členění a zejména bezpečnostní úkoly podrobněji přiblížené níže, které jednotlivé organizační úrovně PČR plní, jsou klíčové pro stěžejní část této diplomové práce vztahující se k ochraně veřejného pořádku.

Kromě výše uvedené organizační struktury jsou v rámci Policie ČR dále vyčleněny vysoce specializované útvary s celorepublikovou působností, které spadají pod jednotlivé náměstky policejního prezidenta. Tyto útvary se zabývají konkrétními problémy, dle jejich zaměření, v rámci celého území ČR.⁷⁴

Příslušník Policie ČR – policista – vykonává službu ve služebním poměru dle ustanovení zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Úkolem policisty je především chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti, potírat ji a usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.⁷⁵ S ohledem na toto vymezení je zřejmé, že výkon policejní služby musí být jedinci vnímáno spíše jako celoživotní poslání než jako běžné povolání, a to se všemi zákonnými a morálními pravidly. Odlišný charakter je zřejmý rovněž ze skutečnosti, že policista je povinen složit služební slib a dodržovat při výkonu své služby etický kodex Policie ČR.

Věcná působnost PČR

Základní postavení a činnost PČR upravuje ust. § 2 ZoPČR. Dle tohoto ustanovení je generálním úkolem PČR sloužit veřejnosti. Mezi obecné úkoly patří zejména chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony a mezinárodními smlouvami. Obecné úkoly PČR vymezené výše korespondují

---

⁷³ Policie ČR. *Kniha o Policii České republiky* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/policie-ceske-republiky-2017-pdf.aspx>

⁷⁴ Policie ČR. *Útvary s působností na celém území ČR* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>

⁷⁵ Policie ČR. *Povolání policista* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/povolani-policista.aspx>

s jednotlivými tzv. základními policejními službami uvedenými níže, tzn. každý tento segment plní jiné specifické úkoly, a to v rámci svého věcného zaměření.

Jednotlivá krajská ředitelství mají za úkol plnit v rámci svého kraje bezpečnostní úkoly v různých oblastech, a to v členění právě dle základních policejních služeb. Mezi tyto služby se řadí:

- služba pořádkové policie,
- služba dopravní policie,
- služba cizinecké policie,
- služba kriminální policie a vyšetřování,
- služba policie pro zbraně a bezpečnostní materiál.

Pro potřeby této diplomové práce jsou klíčové především první dvě služby, které budou detailněji analyzovány. Služba pořádkové policie představuje základní pilíř Policie České republiky. Z hlediska obsahu činností je rovněž službou nejuniverzálnější, čemuž odpovídá i nejvyšší počet zařazených příslušníků. Policisté pořádkové služby chrání ve městech i na venkově bezpečnost osob i majetku, chrání veřejný pořádek, plní úkoly v trestním, přestupkovém i správním řízení a provádějí občůzkovou a hlídkovou službu. Velmi významným aspektem výkonu služby policisty je předcházení, zabraňování, ale i odhalování přestupků a trestných činů. V souvislosti s veřejným pořádkem a vnímáním policie často pouze jako represivního a zbytečného orgánu, dochází v současnosti k posunu a policie se snaží o zapojení veřejnosti do policejních činností tak, aby se zvýšila její efektivita, a současně zapojení policisty do veřejného života tak, aby se zvýšila jeho společenská prestiž.⁷⁶ Tento aspekt je patrný rovněž v tom ohledu, že veřejnost je postupně více a více začleňována i v rámci ochrany veřejného pořádku. Zvláštní odnoží pořádkové policie jsou tzv. pořádkové jednotky plnící specifické úkoly při ochraně bezpečnosti osob a majetku, např. při zajišťování veřejného pořádku a provádění bezprostředních opatření k jeho obnově, pokud byl závažným způsobem narušen (např. demonstrace, riziková shromáždění a sportovní akce apod.) či při zadržování a zatýkání nebezpečných pachatelů nebo provádění prvotních opatření proti teroristům či únoscům. Mimo pořádkové jednotky bývá součástí služby pořádkové policie rovněž pořiční oddělení či kynologická služba.

---

⁷⁶ Policie ČR. *Kniha o Policii České republiky* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/policie-ceske-republiky-2017-pdf.aspx>

Úkoly služby dopravní policie oproti tomu spočívají zejména v dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích a v kontrole dodržování podmínek provozování silniční dopravy. Specializovaná pracoviště dopravní policie se zabývají šetřením dopravních nehod a rovněž zjišťují a dokumentují trestné činy spáchané v souvislosti s porušením zákona o silničním provozu. Jedním z úkolů je rovněž zjišťování dopravních přestupků, které pak následně sami projednávají či je oznamují příslušnému správnímu orgánu. V rámci této oblasti působí obdobně jako policie obecní, která však nemá tak široký rozsah pravomocí.⁷⁷

Oprávnění a povinnosti policisty

Jak již bylo uvedeno výše, policista je povinen dodržovat etický kodex Policie ČR. Základní povinnosti mu však stanoví rovněž ust. § 9 a násl. zákona o PČR. Tyto povinnosti jsou však vyváženy relativně širokým spektrem oprávnění, které je policista při plnění úkolů PČR oprávněn využít. Jedná se například o:

- vyžadování vysvětlení od osob,
- vyžadování prokázání totožnosti,
- omezení osobní svobody zajištěním osoby v policejní cele,
- omezení pohybu agresivní osoby připoutáním ke vhodnému předmětu,
- odnětí zbraně či věci či její předběžné zajištění,
- zastavení a provedení prohlídky dopravního prostředku,
- vyžadování pomoci od osob a orgánů,
- vykázání či zakázání vstupu na určené místo,
- vstup do obydlí osoby při splnění zákonných podmínek apod.

3.2.6 Ostatní subjekty

Veřejnost

Ačkoliv se na první pohled může toto zařazení zdát nelogické, i veřejnost sama o sobě přispívá k ochraně veřejného pořádku, byť často ne přímo, ale zprostředkovaně. První úhel pojetí spočívá v předpokladu, že každá osoba přispívá k ochraně veřejného pořádku tím, že jej nenarušuje. Zachovává tak ideální stav společnosti, který se vyznačuje řádem,

---

⁷⁷ Policie ČR. *Kniha o Policii České republiky* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/policie-ceske-republiky-2017-pdf.aspx>

bezpečností a klidem.⁷⁸ Je nutné si uvědomit, že pod toto vymezení lze podřadit jak pod osobu fyzickou, tak i právnickou.⁷⁹ Druhý pohled přiznává veřejnosti při ochraně veřejného pořádku již aktivnější funkci. Ustanovení TrZ stanoví každému občanovi tzv. „ohlašovací povinnost“, která má dvě různé roviny:

a) *nepřekážení trestného činu*

V případě, že občan, který se hodnověrným způsobem dozví, že jiná osoba připravuje nebo páchá trestný čin, a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, tzn. neučiní taková opatření, aby tento čin nemohl být spáchán nebo nemohl být dále páchán, sám se vystavuje hrozbě potrestání.

b) *neoznámení trestného činu*

V tomto případě, ačkoliv i zde je předpoklad získání informací hodnověrným způsobem, se občan vystavuje hrozbě potrestání v případě, že bezodkladně neoznámí státnímu zástupci či policejnímu orgánu, že jiný spáchal trestný čin a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.⁸⁰

Uvedené povinnosti nejsou absolutní, v odůvodněných případech (značné nesnáze, nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiná závažná újma či nebezpečí trestního stíhání pro sebe či osobu blízkou) je možná liberace. Oba případy se rovněž vztahují pouze na zákonem taxativně vyjmenované trestné činy. Ačkoliv do tohoto výčtu nejsou zařazeny trestné činy výslovně kvalifikované jako trestné činy porušující veřejný pořádek dle § 357 až § 360 TrZ, spadají sem již vybrané trestné činy směřující obecně proti pořádku ve věcech veřejných.⁸¹ Dozajista tak lze v tomto směru hovořit o veřejnosti jako subjektu přispívajícím k ochraně veřejného pořádku.

Částečně odlišná situace je v souvislosti s oznamováním přestupků, kdy jako povinnost je toto výslovně stanoveno pouze orgánu policie nebo jinému správnímu orgánu,⁸²

---

⁷⁸ Iuridictum – encyklopedie o právu. *Veřejný pořádek* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Ve%C5%99ejn%C3%BD_po%C5%99%C3%A1dek

⁷⁹ Narušení veřejného pořádku právnickou osobou může spočívat například ve znečišťování veřejného prostranství či jeho neoprávněným záběrem v rámci své podnikatelské činnosti.

⁸⁰ Policie ČR. *Oznámení trestného činu* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/oznameni-trestneho-cinu.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

⁸¹ Příkladem může být ustanovení § 331 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (TČ Přijetí úplatku) či ustanovení § 332 tamtéž (TČ Podplácení).

⁸² JEMELKA, Luboš a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 636-640.

zatímco fyzickým a právníckým osobám je pouze přiznáno právo toto oznámení vůči správnímu orgánu činit.⁸³

Soukromé bezpečnostní služby

Závěrem této stěžejní kapitoly obecné části práce si dovoluji ještě nastínit otázku soukromých bezpečnostních služeb jako subjektů potenciálně zajišťujících veřejný pořádek v obci, a to z důvodu, že se jedná o nevšední a v praxi často hojně diskutovaný pohled.

Rozmach soukromých bezpečnostních agentur bylo možné v ČR zaznamenat ihned po roce 1989, v době, kdy ještě neexistovaly komunální policejními sbory. Důvodem bylo spolu s utvářením prvních základů demokracie i prosazování názoru o nárůstu nestátní odpovědnosti v tom smyslu, že organizace a jednotlivci nemohou spoléhat pouze na stát, ale sami musí začít přijímat vyšší míru odpovědnosti za zajištění své bezpečnosti a ochrany svých zájmů. V důsledku těchto tlaků začaly kolem roku 1990 jednotlivé obce najímat soukromé bezpečnostní agentury pro zajištění veřejného pořádku na svém území, přičemž město Plzeň nebylo výjimkou.⁸⁴ Z důvodu averze veřejnosti, neprofesionálního přístupu pracovníků agentur a novému legislativnímu ukotvení obecní policie zákonem č. 553/1991 Sb., došlo poměrně záhy k eliminaci působení těchto tzv. „černých šerifů“ jako obecních strážců pořádku. Postupem doby došlo k precizaci postavení a působnosti obecní policie, které vycházelo z existujícího právního předpisu, zatímco bezpečnostní agentury neměly žádný právní základ pro působení v této oblasti, kromě soukromoprávního poskytování služeb na základě koncese získané v souladu s živnostenským zákonem, tak jak tomu je doposud.⁸⁵

Jelikož však i nadále jsou bezpečnostní agentury v praxi využívány pro zajištění veřejného pořádku, byť převážně pouze soukromými subjekty⁸⁶, MVČR pro zamezení právní nejistoty vydalo závazné právní stanovisko k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku soukromými bezpečnostními agenturami. Zásadní právní názor obsažený v tomto stanovisku je, že bezpečnostní agentura působící na základě koncesní listiny je stále

---

⁸³ Ustanovení § 42 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁴ Krimi Plzeň. *Bitva cikánů s kováři aneb nejslavnější zákrok černých šerifů* [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.krimi-plzen.cz/a/bitva-cikanu-s-kovari-aneb-nejslavnejsi-zakrok-cernych-serifu/>

⁸⁵ MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o., 2011, str. 87-89.

⁸⁶ Policie ČR. *Manuál pro fotbalové kluby* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/01-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx>

pouze subjektem soukromého práva jednající vůči jiným osobám v mezích práva soukromého a nikoliv veřejného, nedochází tedy v této souvislosti k přenosu veřejné moci a pracovníkům agentury nelze přiznávat žádná veřejnoprávní mocenská oprávnění,⁸⁷ a nemohou zabezpečovat ani ty záležitosti, které mají veřejnoprávní charakter a spadají primárně do působnosti orgánů veřejné moci. Jediná oprávnění, kterými soukromé bezpečnostní služby a jejich zaměstnanci disponují jsou ta, kterými disponuje i „běžný“ občan. Nicméně dle názoru MVČR je obec oprávněna si smluvně zavázat bezpečnostní agenturu, ale pouze za účelem např. ostrahy obecního majetku či posílení pořadatelské služby kulturního či sportovního podniku. Pokud by však obec pověřila agenturu např. pravidelnou pochůzkovou činností v rámci území obce, s tím, že její zaměstnanci by měli např. dohlížet na pravidla občanského soužití či zajišťovat dodržování OZV, jednalo by se v souladu s ust. § 27a odst. 2 písm. b) ZoOP o přestupek obce, jakož i o nahrazování výkonu úkolů obecní policie dle ust. § 2 ZoOP, a tedy nepřipustného obcházení zákona.⁸⁸ V současné době je po téměř desetiletém úsilí předložen do prvního čtení v Poslanecké sněmovně návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti, který však upravuje spíše principy podnikání v této oblasti a legislativně zakotvuje teze vymezené stanoviskem MVČR výše a nepřináší tak do této problematiky žádné výrazné změny.⁸⁹

3.3 Ochrana veřejného pořádku v České republice

Tato kapitola teoretické části práce bude věnována konkrétním formám a způsobům ochrany veřejného pořádku v České republice zajišťované právě subjekty uvedenými výše. Nedílnou součástí bude shrnutí legislativně zakotvených případů kvalifikovaných jako porušení veřejného pořádku a s tím spojených sankcí.

---

⁸⁷ V tomto kontextu jsou myšlena např. oprávnění zjišťovat totožnost osob dopouštějících se protiprávního jednání, požadovat od těchto osob podání vysvětlení apod.

⁸⁸ Ministerstvo vnitra ČR. *Stanovisko k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obce soukromými bezpečnostními službami* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zabezpecovani-mistnich-zalezitosti-verejneho-poradku-v-pusobnosti-obce-soukromymi-bezpecnostnimi-sluzbami-stanovisko-ministerstva-vnitra-odboru-bezpecnostni-politiky.aspx>

⁸⁹ Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=858>

3.3.1 Formy ochrany

Základní procesní rozdělení ochrany veřejného pořádku v ČR lze optimálně vymezit paralelou k Ústavě ČR. Stejně jako hlava druhá a třetí Ústavy upravují moc zákonodárnou a výkonnou, i ochrana veřejného pořádku má dvě charakterově obdobné formy, a to normotvornou a výkonnou.⁹⁰

Zatímco ústavní zákonodárná moc je svěřena pouze Parlamentu ČR⁹¹, normotvorná forma ochrany veřejného pořádku je zajišťována všemi institucemi, v jejichž působnosti je vydávání originálních a derivativních právních předpisů. Konkrétně lze zmínit zákonodárné sbory, jež vydávají obecné zákony upravující oblast veřejného pořádku a postavení jednotlivých subjektů v tomto procesu. Dále pak samosprávné celky, obce i kraje, které v rámci své samostatné působnosti reagují na změny místních podmínek a upravují místní společenské vztahy prostřednictvím vydávání obecně závazných vyhlášek. Normotvornou formu ochrany zajišťují však i ústřední orgány státní správy, např. ministerstva, a to vydáváním odvozených právních předpisů – vyhlášek, a dále pak samosprávné celky v rámci přenesené působnosti prostřednictvím nařízení obecních a krajských rad.

Výkonná forma ochrany veřejného pořádku, obdobně jako výkonná moc zakotvená v Ústavě, spočívá v zajištění dodržování jednotlivých norem a společenských pravidel, které byly normotvornou činností vytvořeny, a to kompetentními orgány, institucemi a jejich pracovníky. Zatímco ústavní výkonná moc je primárně realizována prezidentem, vládou a jednotlivými ministerstvy,⁹² výkonná ochrana veřejného pořádku je zajišťována především obecní policií, PČR a příp. dalšími výkonnými subjekty, které jsou oprávněni nedodržení takovýchto norem v rámci své působnosti vynutit a potrestat.

3.3.2 Shrnutí základních způsobů zajištění ochrany

Tato kapitola přehledně shrnuje základní způsoby, jimiž vybrané subjekty podrobně specifikované v předcházející kapitole zajišťují ochranu veřejného pořádku. Uvedený výčet je demonstrativní.

Obec, jako základní pilíř ochrany, má nejširší spektrum způsobů, jimiž může náležitě regulovat záležitosti týkající se veřejného pořádku a souvisejících oblastí na svém území

---

⁹⁰ MACEK, Pavel a kol. *Obecní policie II*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003, str. 23-24.

⁹¹ Článek 15 odst. 1 zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁹² Hlava III zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

s cílem zabezpečit, obnovit či zachovat jeho optimální stav. Jedná se zejména o tyto způsoby:

1. vydávání obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti,
2. vydávání nařízení v přenesené působnosti,
3. dohled nad dodržováním povinností stanovených vydanými OZV a nařízeními,
4. projednávání vybraných přestupků v přestupkovém řízení a ukládání sankcí,
5. zřízení obecní policie či uzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí za účelem plnění úkolů obecní policie na svém území,
6. působení v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality prostřednictvím svých orgánů či příspěvkových organizací,
7. zřízení vlastní či smluvní závazání soukromé bezpečnostní služby za účelem ochrany majetku ve vlastnictví obce,
8. vyžadování spolupráce po PČR či uzavření koordinační dohody za tímto účelem.

Způsoby vymezené níže, jimiž kraj zajišťuje ochranu veřejnému pořádku, mají primární i sekundární (podpůrný) charakter a vyplývají zejména ze vztahu vůči obcím nacházejícím se na jeho území. Důležitá činnost kraje je i v souvislosti s uzavíráním veřejnoprávních smluv, např. za účelem výkonu činnosti obecní policie, kdy tyto musí před nabytím účinnosti být odsouhlaseny krajským úřadem. Ačkoliv nemusí být na první pohled zřejmé, jakým způsobem a s jakou intenzitou kraj, resp. níže i MVČR, zajišťují ochranu veřejného pořádku, autor vnímá zejména nastíněný dohled a dozor nad činností obce jako nezbytný způsob kontroly a zajišťování ústavnosti a základních lidských práv a svobod pro jednotlivé její občany tak, aby zásahy obce či jejich orgánů do práv a povinností občanů s odůvodněním potřeby ochrany vyššího zájmu, a to právě veřejného pořádku, nepřekračovaly nezbytně nutnou míru intenzity, nedosahovaly svévole a byly tak v souladu se základní zásadou přiměřenosti ve vztahu k činnosti správního orgánu:

1. vydávání obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti,
2. vydávání nařízení v přenesené působnosti,
3. dozor nad vydáváním a obsahem nařízení jednotlivých obcí,
4. dozor nad vydáváním a obsahem rozhodnutí obcí, např. v rámci přestupkového řízení.

Rovněž MVČR zajišťuje ochranu veřejného pořádku obdobnými způsoby jako kraj, nicméně působnost je s ohledem na jeho ústřední pozici v celém systému státní správy generální na všechny obce na území ČR:

1. vydávání vyhlášek, stanovisek a rozborů,
2. dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí,
3. dohled na výkonem samostatné a přenesené působnosti krajů.

Obecní policie je přímý exekutivní orgán obce, jenž disponuje zákonnými oprávněními, jejichž výkon představuje mimo jiné základní způsoby ochrany v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku:

1. odhalování přestupků, jejichž projednání je v působnosti obce,
2. projednávání vybraných přestupků v příkazním řízení dle PřZ,
3. oznamování ostatních přestupků, v případě důvodného podezření, že došlo k jejich spáchání,
4. oznamování trestných činů v případě důvodného podezření, že došlo k jejich spáchání,
5. působení v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality,
6. realizace oprávnění omezující osobní svobodu (předvedení osoby, doprava osoby do zdravotnického zařízení, uložení zákazu vstupu na určité místo),
7. realizace oprávnění vztahujících se k věcem (odnětí věci, vyzvání k vydání a odebrání zbraně, užití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, vstup do obydlí, na pozemek či do živnostenské provozovny),
8. realizace oprávnění vztahujících se k informacím (vyzvání k podání vysvětlení, vyzvání k prokázání totožnosti, získávání osobních údajů pro identifikaci, získávání údajů z informačních systémů),
9. použití donucovacích prostředků (pout, prostředků k zastavení vozidla, zbraně, psa),
10. požadování poskytnutí věcné nebo osobní pomoci.

Mezi činnosti základního ozbrojeného bezpečnostního orgánu výkonné moci v ČR – Policie ČR patří, jak již bylo výše uvedeno, i ochrana veřejného pořádku, přičemž v této souvislosti plní úkoly i v rámci trestního práva. Vybrané způsoby, jimiž tak činí jsou uvedené níže, přičemž i v tomto případě jsou dány především jednotlivými oprávněními, jimiž policista disponuje, přičemž jejich rozsah je daleko rozsáhlejší než v případě strážníka:

1. vyhledávání, odhalování, prověřování a vyšetřování trestných činů,
2. přijímání oznámení o spáchání trestného činu,
3. ověřování totožnosti osoby v případě, že byla předvedena strážníkem,
4. omezování osobní svobody osob,
5. zajištění osoby v cele předběžného zadržení až na dobu 24 hodin,
6. další oprávnění policisty uvedené v ZoPŘ.

3.3.3 Narušení veřejného pořádku

Na tuto problematiku lze v zásadě nahlížet ze dvou pohledů, a to v případě narušení vykazující nižší společenskou závažnost, pak hovoříme o přestupku kvalifikovaném v zákoně o přestupcích a přestupkovém řízení dle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a dále narušení představující pro společnost značné nebezpečí, kdy se jedná o trestné činy vymezené trestním zákoníkem a procesně upravené trestním řádem.

Osoby ohrožující bezpečnost a veřejný pořádek se často označují termínem rušitelé, přičemž se může jednat jak o osoby fyzické či právnické, jednající úmyslně či nedbalostně. V okamžiku, kdy je proti dané osobě učiněn první úkon v přestupkovém řízení,⁹³ hovoříme již o osobě obviněné z přestupku,⁹⁴ zatímco v okamžiku, kdy je proti ní zahájeno trestní stíhání,⁹⁵ stává se z ní obviněný.

Přestupky

Přestupek je deliktní jednání nižší společenské škodlivosti než trestný čin. ZoPř v ust. § 5 dává legální definici přestupku:

„Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.“

K rozhodování o vině pachatele přestupku a o výši případného trestu je příslušný správní orgán, který rozhoduje v přestupkovém řízení dle PŘZ, které je svým charakterem řízením správním. Věcně příslušným správním orgánem k projednávání přestupků proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti

---

⁹³ Ustanovení § 69 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁴ Velmi často se v této souvislosti lze setkat rovněž s pojmem „přestupce“, nicméně česká legislativa tento pojem nezná a nejedná se tak o oficiální označení.

⁹⁵ Ustanovení § 32 zák. č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů.

majetku je obecní úřad.⁹⁶ V ostatních případech, nestanoví-li zákon jinak, je k řízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.⁹⁷

V ZoPř jsou pak vymezeny jednotlivé skutkové podstaty přestupků, které jsou rozděleny celkem do 11 tematických skupin. Další skutkové podstaty pak lze nalézt ve zvláštních právních předpisech,⁹⁸ kde je zároveň zpravidla uveden i správní orgán, příslušný k jejich projednání.

U každého přestupku, obdobně jako v trestním zákoníku u trestných činů, je stanovena výše sankce, kterou je za spáchání tohoto přestupku možné uložit. Nicméně zejména u přestupků proti veřejnému pořádku by potrestání mělo být až sekundárním cílem kompetentních správních orgánů v přestupkovém řízení, základní snaha by měla vést k obnovení původního ideálního stavu – nenarušeného veřejného pořádku.⁹⁹

Jak již bylo řečeno výše, jednotlivé přestupky jsou v ZoPř uskupeny dle oblastí, které postihují, přičemž z hlediska zaměření této práce budou blíže analyzovány právě přestupky proti veřejnému pořádku, které narušují noční klid, mravnost, čistotu, obecné užívání veřejného prostranství, veřejně přístupných objektů a veřejně prospěšných zařízení.

Přestupky proti veřejnému pořádku

Tuto kategorii přestupků nalezneme v § 5 ZoPř, kde jsou postupně jmenovány jednotlivé konkrétní skutkové podstaty v rozdělení dle subjektu přestupků a dle sankcí, jež mohou být za tyto jednotlivé přestupky uloženy.

Oproti předcházející právní úpravě v § 47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, došlo k úpravě rozsahu skutkových podstat, kdy vybrané přestupky byly převzaty do zvláštních zákonů,¹⁰⁰ zatímco byly zařazeny i přestupky dosud neupravené, a to například znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci.

---

⁹⁶ Ustanovení § 60 odst. 2 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷ tamtéž § 60 odst. 1.

⁹⁸ Např. zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁹ DVOŘÁČEK, Zdeněk. *Právní základy veřejného pořádku: (vybrané kapitoly)*. Praha: Armex, 2007. str. 7.

¹⁰⁰ Původní skutkovou podstatu přestupku „neoprávněné založení skládky“ nově upravuje mimo jiné hlava II zák. č. 541/2020 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

Fyzická osoba se dle odst. 1 dopustí přestupku tím, že:

a) *neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,*

Chráněným zájmem je u této skutkové podstaty řádný výkon veřejné správy, resp. potřeba respektování autority úřední osoby,¹⁰¹ jejíž definice je uvedena v § 127 odst. 1 TrZ. V kontextu této práce se bude jednat především o člena zastupitelstva, odpovědného úředníka ÚSC (tzn. i strážníka) nebo jiného orgánu veřejné moci.

b) *zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci,*

Jak již bylo řečeno výše, jedná se o novou skutkovou podstatu, přičemž účelem jejího vymezení je snaha o zajištění ochrany zájmu na udržení vážnosti a autority orgánů veřejné moci jednajících prostřednictvím příslušných úředních osob. Jemelka ve svém komentáři výslovně uvádí, že je v této souvislosti nutné odlišit opakované znevažování notorickým stěžovatelem od jednorázového excesu občana jednajícího v mezní situaci či v rozrušení, přičemž musí být posuzována především věcná podstata sdělení občana a nikoliv pouze forma. Na druhou stranu však nelze tolerovat cílené ataky na dobré jméno, čest, osobní důstojnost a mravní integritu strážníka, kdy agresivní občan pouze ventiluje svoji averzi k policii či veřejné moci obecně.

c) *maří vykázaní ze společného obydlí nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí,*

Tento přestupek byl zakotven z důvodu nutnosti postihovat uvedené jednání, které nedosahuje z důvodu absence závažnosti či opakovanosti takové intenzity, že by naplnilo znaky obdobného TČ dle § 337 odst. 2 TZ.

d) *poruší noční klid,*

Dobou nočního klidu se dle ZoPř rozumí doba od 22:00h do 06:00h, přičemž obec může prostřednictvím OZV stanovit výjimečné případy (např. slavnosti či rodinné akce), kdy se tato doba zkracuje nebo se neuplatní. Intenzita porušení nočního klidu se neměří a jeho přiměřenost či nepřiměřenost posuzuje dle svého správního uvážení sám správní orgán, a to například na základě svědectví.

---

¹⁰¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. 9 As 11/2007 [online]. [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2007/0011_9As_0700070A_prevedeno.pdf

e) *vzbudí veřejné pohoršení,*

Zásadním prvkem tohoto přestupku je ochrana mravnosti. Jelikož veřejné pohoršení je obdobně jako veřejný pořádek neurčitý právní pojem, záleží na posouzení správního orgánu, zda dané jednání či situaci pod tento pojem, na základě vlastního obsahového vymezení, podřadí. Judikatura však k tomuto pojmu poskytuje tři definiční znaky, a to spáchání veřejně či na místě veřejně přístupném, dále pak skutečnost, zda jednání mohlo subjektivně pohoršovat dotčené osoby a zda pohledem současné doby a místa je tato skutečnost opravdu pohoršující, resp. v rozporu s mravností.

f) *znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,*

Tato skutková podstata chrání veřejný prostor před znečištěním, za což lze považovat činnost, v jejímž důsledku se na uvedené dostávají pevné nebo kapalné látky nebo jiné věci, které jsou v rozporu s účelem jejich užívání. Vymezení primárního objektu tohoto přestupku, tzn. veřejného prostranství bylo již provedeno výše v kapitole 3.1.2. Veřejným objektem je chápána např. budova, ke které má přístup více lidí nebo se v něm více lidí zdržuje, typicky knihovna. Oproti tomu veřejně prospěšné zařízení je zařízení sloužící veřejnosti, čímž může být například i jen sloup veřejného osvětlení.

g) *poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů,*

Tento přestupek má dvě roviny, a to poškození předmětných objektů, u nichž tímto jednáním dochází k jejich částečnému znehodnocení, omezení či ztrátě účelnosti a dále neoprávněný zábor, kdy individuálním jednáním jedince dochází k omezení obecného práva užívání a přístupnosti veřejného prostranství. V souvislosti s neoprávněným zábořem dává ust. § 17a odst. 1 ZoOP strážníkovi oprávnění použít technický prostředek z zabránění odjezdu vozidla.

h) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,

Tento přestupek není vnímán jako významné porušení veřejného pořádku, jelikož turistické značky nebo jiná orientační označení mají především informační funkci, což je zřejmé i ze skutečnosti, že se jedná o nejmírněji postižitelný přestupek proti veřejnému pořádku.

i) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání, nebo

Vymezená skutková podstata postihuje porušení podmínek konání vymezených akcí stanovených obcí obecně závaznou vyhláškou. Příkladem může být porušení oznamovací povinnosti či povinnosti zajistit řádný průběh pořadatelskou službou.

j) cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci.¹⁰²

Zakrytí obličeje způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím identifikaci je možné kromě uvedené souvislosti se sportovním utkáním rovněž v totožném rozsahu nalézt i v zákoně č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, kdy je obdobně postihován účastník shromáždění.

Fyzická osoba podnikající a právnická osoba se dle odst. 2 dopustí totožných přestupků uvedených pod písm. d) a písm. f) - i) ve výčtu přestupků u fyzických osob s jedinou výjimkou, a tou je otázka zavinění u přestupku uvedeném pod písm. h). S ohledem na to, že právnická osoba je právní fikcí, zavinění jako vnitřní psychický vztah pachatele k vlastnímu jednání a následku, který jím je způsoben, u ní nepřichází v úvahu.¹⁰³

Peněžitá pokuta jako primární sankce za přestupky výše vymezené jsou diferenciovaně upraveny v odst. 3 ustanovení § 5 ZoPř, přičemž rozsah je stanoven ve

---

¹⁰² JEMELKA, Luboš a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 1009-1045.

¹⁰³ Epravo.cz. *K trestnímu postihu právnických osob* [online]. [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-trestnimu-postihu-pravnickych-osob-103511.html>

čtyřech třídách od pokuty v maximální výši 5 000 Kč až po pokutu v maximální výši 50 000 Kč. Jako nejzávažnější vnímá zákonodárce přestupek, jehož se pachatel dopustí tím, že poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů. V případě, že fyzická osoba, fyzická osoba podnikající nebo právnická osoba opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku spáchá totožný přestupek (recidiva),¹⁰⁴ správní orgán je povinen uložit zostřenou sankci, a to od pokuty v maximální výši 15 000 Kč až po pokutu v maximální výši 75 000 Kč. Mimo výše uvedené peněžité sankce může správní orgán za přestupky spáchané fyzickou osobou uložit rovněž omezující ochranné opatření dle § 52 ZoPř, a to za předpokladu, že existuje přímá souvislost mezi spáchaným přestupkem a tímto opatřením, které musí být rovněž přiměřené povaze, závažnosti a osobním poměrům pachatele daného přestupku. Z nutnosti zkoumat přímou souvislost a přiměřenost je možné uložit omezující opatření v několika různých rovinách:

- zákaz navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob,
- podrobit se vhodnému programu pro zvládání agrese nebo násilného chování.

Trestné činy

Toto protiprávní jednání již vykazuje společenskou škodlivost takové úrovně, že nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, např. podle PŘZ, a zároveň trestní zákon vymezuje takové jednání jako trestný čin.¹⁰⁵ Legální definici pak poskytuje § 13:

„Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.“

Zákon rozlišuje dva druhy trestných činů, a to podle stupně zavinění a horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody. Přečiny tak jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy s horní hranicí sazby do pěti let. Ostatní trestné činy jsou pak zločiny.

---

¹⁰⁴ S výjimkou přestupku podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. h) a odst. 2 písm. d) zák. č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁵ Ustanovení § 12 odst. 2 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Orgány, které se prošetřování trestných činů účastní jsou v přípravném řízení PČR a státní zastupitelství, v řízení před soudem pak věcně a místně příslušný soud.

Zvláštní část trestního zákoníku hovoří v hlavě X o trestných činech proti pořádku ve věcech veřejných. V souvislosti se subjekty zajišťující ochranu veřejného pořádku lze zmínit hned prvně vymezenou skupinu trestných činů, a to činy směřující proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby. Dle § 323 TZ např. spáchá trestný čin ten, kdo užije násilí proti orgánu územní samosprávy v úmyslu působit na výkon jeho pravomoci. Přímé narušení veřejného pořádku však chrání až § 357 - § 360 TZ, když vymezuje tyto trestné činy:

Šíření poplašné zprávy (§ 357)

Tento trestný čin má v základním rozsahu chránit veřejnost před nepravdivými podněty, jejichž cílem je vyvolat nebezpečí vážného znepokojení či bezdůvodný zásah IZS. V této souvislosti není podstatné, komu byla pachatelem tato nepravdivá zpráva sdělena, ale jaké následky způsobila. Cílem tohoto trestného činu často v praxi bývá přerušování soudního řízení, jednání správního orgánu či například přerušování činnosti vzdělávací instituce, sdělením nepravdivé informace např. o přítomnosti výbušniny.¹⁰⁶

Výtržnictví (§ 358)

Skutková podstata výtržnictví zahrnuje několik různých způsobů spáchání tohoto trestného činu, stejně jako identifikuje různé objekty, proti nimž trestná činnost může být směřována. Základním předpokladem je nutnost páchat uvedené veřejně či na místě veřejnosti přístupném, je tedy zřejmé, že zákonodárce tímto vymezením chce poskytovat přímou ochranu veřejnému pořádku. Dalším aspektem je způsob páchaní, které může být nejen formou výtržnictví jako takového, ale i tzv. hrubou neslušností. Co si lze pod tímto pojmem představit vyplývá např. z praxe PČR.¹⁰⁷ Poslední okolnost je předmět výtržnictví, kterým může být nejen osoba či skupina osob (např. shromáždění), věc (např. historická nebo kulturní památka), ale i veřejná akce (např. sportovní utkání). Poměrně častým

---

¹⁰⁶ Plzeňský deník. *Žena z jihu Čech nahlásila, že je v Plzni u soudu bomba* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://plzensky.denik.cz/zlociny-a-soudy/zena-z-jihu-cech-nahlasila-ze-je-v-plzni-u-soudu-bomba-20201202.html>

¹⁰⁷ Policie ČR. *Hrubá neslušnost na veřejnosti* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/hruba-neslusnost-na-verejnosti.aspx>

případem výtržnictví bývá narušení fotbalového utkání přítomností obnaženého pachatele či pachatelky na hřišti.¹⁰⁸ K tomuto trestnému činu dochází často spolu s trestným činem ublížení na zdraví, nicméně pro posouzení, zda se skutečně jedná o jednočinný souběh, a tedy přitěžující okolnost, musí být vždy relevantně zhodnoceny všechny okolnosti (zejména povaha jednání a místa, kde k činu došlo), a zda došlo ke splnění všech zákonných předpokladů.¹⁰⁹ Zostření trestu v tomto případě připadá v úvahu v okamžiku, kdy je čin páchan opakovaně či v rámci organizované skupiny.

Hanobení lidských ostatků (§ 359)

Zde zákonodárce navazuje na právní ochranu osobnosti a člověka jako takového za života. Neoprávněné nakládání či poškozování lidských ostatků tak bude potrestáno bez ohledu na to, kde se tyto ostatky nacházejí. Zostření trestní sazby je u tohoto trestného činu v případě, že pachatel byl členem organizované skupiny, spáchal uvedené v úmyslu získat pro sebe či jiného majetkový prospěch nebo tímto se snažil úmyslně zakrýt či usnadnit jiný trestný čin.

Opilství (§ 360)

Tento trestný čin je v praxi velmi častý a představuje zejména v nočních hodinách jedno z hlavních narušení veřejného pořádku, resp. nočního klidu a také veřejného prostranství. Důležitým aspektem tohoto trestné činu je tzv. nepřičetnost, což je dle § 26 TZ důvod pro to, aby pachatel nebyl jinak za daný trestný čin odpovědný. Absence odpovědnosti by však vedla k nedostatečné ochraně společnosti a zároveň plnohodnotné potrestání pachatele by kolidovalo se zásadou trestního práva odpovědnosti za zavinění, byť se do tohoto stavu přivezl vědomě požitím nebo aplikací návykové látky. Z tohoto důvodu bude za splnění uvedených náležitostí pachatel potrestán za trestný čin opilství, a nikoliv za skutečně spáchaný trestný čin.¹¹⁰ Jiná situace nastává v případě tzv. „napití na kuráž“, kdy přivedení pachatelem do stavu nepřičetnosti bylo úmyslné s cílem spáchat trestný čin. V tomto případě se neuplatní ani výše uvedený princip ani zmiňovaný § 26 TZ.

---

¹⁰⁸ Policie ČR. *Výtržnictví* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vytrznictvi-656300.aspx>

¹⁰⁹ Policie ČR. *Výtržnictví a pokus ublížení na zdraví v Plzni - městě* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/mr-plzen-mesto-zpravodajstvi-vytrznictvi-a-pokus-ublizeni-na-zdravi.aspx>

¹¹⁰ Ustanovení § 360 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

3.4 Exkurz do problematiky ochrany veřejného pořádku v SRN

V této podkapitole budou stručně porovnány základní principy a aspekty tématu v ČR a Spolkové republice Německo, zemi, která je s námi historicky spjata již od středověku. První rozdíl je patrný již ve vlastním vymezení veřejného pořádku („*Öffentliche Ordnung*“), kdy německý právní řád, obdobně jako např. rakouský, v jednotlivých předpisech tento pojem nedefinuje ani s tímto pojmem, na rozdíl od úpravy v ČR, vůbec nepracuje a důraz je kladen pouze na otázku dobrých mraků („*Gute Sitten*“).¹¹¹ Důsledek tohoto pojetí pak spočívá ve skutečnosti, že oproti českému vnímání není v SRN tento pojem spojován s kogentními právními předpisy.¹¹² Uvedené však neznamená, že by veřejný pořádek nebyl v SRN chráněn. V německém pojetí se totiž dobré mravy objektivizují ve směru veřejného pořádku, který je tak akceptován jako jejich podkategorie a jako takovému je mu i poskytována právní ochrana.¹¹³

Právní řád SRN je poměrně složitý systém, jelikož základní federální právní úprava je dále doplňována právními úpravami jednotlivých spolkových zemí. V konečném důsledku jsou na základě tohoto principu různé právní aspekty a skutečnosti upraveny odlišně. Jednomyslnost spolkových zemí lze však nalézt právě například v označení veřejné bezpečnosti jako chráněného aktiva, kdy za jeho ochranu je odpovědná především policie. V následujícím textu této podkapitoly tak budou zdůrazněny především rozdíly v přístupu a pojetí způsobů zajišťování ochrany veřejnému pořádku v obou zemích, a to především na obecné federativní rovině, jelikož podrobnější analýza v rámci jednotlivých spolkových zemí přesahuje rámec této kapitoly a práce.

3.4.1 Narušení veřejného pořádku v SRN

Narušení veřejného pořádku je i v SRN principiálně dvojí, a to jednáním kvalifikované jako přešupek a chráněné přešupkový zákonem („*OwiG*“) a jednáním vyšší intenzity, příp. jak bude níže uvedené formou recidivy, které je upraveno trestním zákoníkem („*Strafgesetzbuch*“) a klasifikováno jako trestný čin. Německá legislativa nezná přešupky ve smyslu české úpravy, ale přistupuje k přešupkové činnosti specifickým způsobem, když

---

¹¹¹ § 138 BGB („*Bürgerliches Gesetzbuch*“ - občanský zákoník SRN).

¹¹² SALAČ, Jaroslav. *Rozpor s dobrými mravy a jeho následky v civilním právu*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, str. 120.

¹¹³ TICHÝ, Luboš. *Veřejný pořádek jako tzv. obecná klauzule v soukromém právu z hlediska evropského kontextu*. *Acta Universitatis Carolinae – Iuridica*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2015, č. 3, str. 14

v OwiG za přestupky označuje v podstatě všechna jednání, za něž by podle zákonné úpravy mohla být udělena pokuta:

„Přestupek je protiprávní a zavrženíhodné jednání, které naplňuje znaky zákonné skutkové podstaty, která může být podle zákona sankcionována pokutou.“¹¹⁴

Německá legislativa však v souvislosti s pokutou jako sankcí operuje v OwiG s pojmem „*Geldbuße*“, zatímco v právu trestním používá pojem „*Geldstrafe*“, který je využíván v právu trestním ve smyslu peněžitého trestu. Toto dvojí pojetí obdobného institutu je oproti české terminologii v PrZ a TrŘ značně matoucí, a to především v dalším kontextu. Díky specifickému vymezení přestupku výše tak jsou jako skutkové podstaty přestupku v německých zvláštních zákonech vnímány všechna jednání, za něž může být uložena zmíněná pokuta a která je z pohledu zákonodárce dostačující sankcí. Toto obecné pojetí vytváří značný problém pro faktické odlišení přestupku od trestného činu. V OwiG tak z tohoto důvodu musel být v ust. § 21 vymezen princip přednosti trestného činu, pokud jednání naplňuje znaky obou. Tato úprava je tak oproti české vysoce nekonformní a pro občany SRN představuje částečnou právní nejistotu, proto ust. § 84 OwiG musel dále stanovit zákaz dvojího potrestání (tzn. pokud je o jednání pachatele pravomocně rozhodnuto jako o spáchaném trestném činu, není možné jej již v této souvislosti stíhat za přestupek a naopak).

Paralelu s českou úpravou lze naopak nalézt ve vymezení jednotlivých skutkových podstat, kdy obecné přestupky, tzn. právě proti veřejnému pořádku či pořádku ve státní správě, jsou v OwiG, zatímco specifické přestupky obsahují zvláštní zákony, např. o pravidlech silničního provozu („*Straßenverkehrs-Ordnung*“). Ustanovení § 116 a násl. OwiG vymezuje tyto přestupky proti veřejnému pořádku:

1. veřejné podněcování ke spáchání přestupku,
2. nepřipustný hluk,
3. veřejné obtěžování,
4. hrubé, neslušné a obtěžující chování,
5. zakázaný výkon prostituce a nabádání k prostituci,
6. držení nebezpečného zvířete,
7. opilství.¹¹⁵

---

¹¹⁴ § 1 OwiG

¹¹⁵ SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. *Gesetz über Ordnungswidrigkeiten*. [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://dejure.org/gesetze/OWiG>

Komparativním pohledem k české úpravě nejen, že německý výčet je o tři skutkové podstaty kratší, ale zajímavá je především skutečnost, že jsou postihována jednání, které jsou v ČR regulována až na úrovni obcí, a to v rámci samostatné působnosti prostřednictvím OZV (např. prostituce). Totožná je však otázka typu sankce, které dle výše uvedené zákonné definice přestupku musí být vždy formou pokuty, obdobně jako u přestupků proti veřejnému pořádku v ČR. Zásadní rozdíl je však v jejich rozsahu, kdy OwiG u vybraných přestupků (např. zakázaný výkon prostituce a nabádání k prostituci či držení nebezpečného zvířete) nestanovuje žádnou hranici a výši pokuty nechává čistě na správním uvážení konkrétního orgánů, zatímco u jiných přestupků vymezuje maximální hranici avšak ve výši, která je oproti ČR abnormálně vysoká (např. vyvolání nadměrného hluku – sankce až do výše 5000 EUR oproti porovnatelnému přestupku v ČR rušení nočního klidu s maximální výší pokuty 10 000 Kč).

Posledním institutem v souvislosti s přestupky, jehož úprava je diametrálně odlišná, je otázka recidivního jednání pachatele. Zatímco český přestupkový zákon v § 5 odst. 4 v tomto případě pouze zostřuje maximální výši pokuty, německá úprava při opakovaném či dlouhodobém jednání pachatele kvalifikují toto již jako trestný čin, často i s trestem odnětí svobody (např. u výkonu prostituce).¹¹⁶

Trestněprávní ochrana veřejného pořádku je poskytována již zmíněným StgB. Klíčové rozdíly mezi oběma právními řády související s narušením pořádku, a to i v trestní rovině byly již přiblíženy výše. Německý trestní zákoník obdobně jako český výslovně vymezuje trestné činy proti veřejnému pořádku, a to v ust. § 123 - § 145d. Již z tohoto rozmezí je zřejmé, že v Německu je spektrum trestných činů daleko rozsáhlejší, což je zapříčiněno právě pojetím celé této oblasti, kdy veřejný pořádek není výslovně vymezen, ale je vnímán pouze v kontextu dobrých mravů. Níže jsou demonstrativně uvedeny trestné činy chráněné StgB, které jsou pohledem českého úpravy chráněny v rámci výrazně odlišných oblastí TrZ:

- § 123 - Porušení domovní svobody („*Hausfriedensbruch*“)
- § 127 - Vytváření ozbrojených skupin („*Bildung bewaffneter Gruppen*“)

---

¹¹⁶ BABKA, Tomáš a kol. *Právní úprava přestupků ve vybraných zemích Evropy*. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2017, č. 5.323, 49 s. [online]. [cit. 2021-03-28]. ISSN 2533-413. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=77480>

- § 132a - Zneužití titulů, označení povolání a odznaků („*Missbrauch von Titeln, Berufsbezeichnungen und Abzeichen*“)
- § 134 - Poškození úředních vyhlášek („*Verletzung amtlicher Bekanntmachungen*“)¹¹⁷

3.4.2 Subjekty a způsoby zajištění ochrany veřejného pořádku v SRN

Místní samospráva je i v SRN zaručena tamní federální ústavou, jakož i jednotlivými zemskými ústavami. S ohledem na federativní charakter SRN je však způsob zakotvení územní správy svěřen přímo konkrétním zemím, což způsobuje v jednotlivých úpravách značné rozdíly. Tento základní rozdíl oproti poměrně jasně strukturované samosprávě v ČR je ještě dále v Německu rozmělněn v rámci tříúrovňového systému samosprávy:

- úroveň spolková,
- úroveň zemská,
- úroveň obecní.¹¹⁸

V kontextu tohoto systému a existence několika různých modelů samosprávy (např. jihoněmecké radní uspořádání, magistrátní obecní zřízení apod.) nelze v rámci rozsahu této části práce pozici obce generálně vymezit. Základním způsobem ochrany veřejného pořádku však i v německém právním systému zůstává v rámci samostatné působnosti obce pravomoc schvalovat vyhlášky mající obdobný charakter jako OZV v ČR. Zásadní rozdíl s ohledem na výše uvedené je však v orgánu obce, který je touto pravomocí nadán, což je závislé právě na zvoleném modelu samosprávy (např. se může jednat o obecní radu, obecní shromáždění či zastupitelstvo, popř. přímo starostu).

Otázka ostatních stěžejních subjektů, zejména tedy bezpečnostních sborů, působících v oblasti zajišťování veřejného pořádku je oproti systému v ČR výrazně odlišný. Německo disponuje pouze jedinou uniformovanou složkou, a to spolkovou policií („*Bundespolizei*“), jejíž úkoly, organizace a pravomoci upravuje jediný zákon, a to BpolG („*Bundespolizeigesetz*“).¹¹⁹ Ve vybraných velkých městech Německa má tento sbor zřízeny jednotlivá federální policejní ředitelství, které vykonávají celorepublikovou působnost.

¹¹⁷ SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. *Strafgesetzbuch*. [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://dejure.org/gesetze/StGB>

¹¹⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha a.s., 2007, str. 144.

¹¹⁹ SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. *Gesetz über die Bundespolizei*. [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.buzer.de/gesetz/6381/index.htm>

Oblast úkolů a pravomocí svěřené spolkové policii je velmi obdobný jako u PČR. Z důvodu absence možnosti komparace tak není účelné tento subjekt ani způsoby, jimiž plní své úkoly, dále analyzovat.

Obecní policie v podobě české právní úpravy není v SRN aktuálně zakotvena. Ještě v 90. letech 20. století však v jednotlivých spolkových zemích existovaly nejrůznější uskupení zajišťující místní záležitosti veřejného pořádku (např. „*Kommunalpolizei*“ či „*Gemeindepolizei*“). Diferenciace těchto uskupení byla velmi pestrá, jednalo se často o obecní zaměstnance, kteří v uniformě či bez ní, ozbrojení i neozbrojení, řešili tyto záležitosti spočívající v nesprávném parkování, dodržování obecních vyhlášek či rušení nočního klidu.¹²⁰ Právě výrazná diference způsobila postupný úpadek této formy zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku a převedení všech pravomocí a úkolů na jedinou ozbrojenou bezpečnostní složku – spolkovou policii.

---

¹²⁰ KRULÍK, Oldřich. *Obecní policie a privatizace bezpečnosti v evropských zemích*. Praha: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2015, str. 82-83.

4 Praktická část

V této části diplomové práce bude nejprve velmi stručně představeno statutární město Plzeň, a to zejména co do organizace a klíčových dokumentů, které ovlivňují chod obce. Následně bude rozvedena ochrana veřejného pořádku v Plzni, a to pohledem dotčeného odboru Magistrátu města Plzně, Městské policie Plzeň a Městského ředitelství policie Plzeň. Aplikační část práce tak plynule navazuje na obecná teoretická východiska problematiky vymezená výše, které jsou zobrazena v kontextu konkrétní obce. Závěr kapitoly bude věnován výzkumu v oblasti bezpečnosti v městě Plzni, přístupu k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a pocit míry bezpečnosti jejích obyvatel. Autor zvolil dotazníkové šetření mezi obyvateli města, jehož závěry budou porovnány se závěry analytické studie obdobného zaměření, kterou samostatně realizovalo město v rámci své činnosti.

4.1 Ochrana veřejného pořádku v Plzni

Praktická část diplomové práce je zaměřena na město Plzeň, a to z důvodu osobní pracovní vázanosti autora v jednom z klíčových subjektů zajišťujících zde ochranu veřejného pořádku, což umožňuje získání provázaného a zainteresovaného pohledu na celou problematiku, stejně tak jako dostupnost údajů a informací, které by bez bližší znalosti vzájemných vztahů byly jen obtížně zjistitelné.

4.1.1 Statutární město Plzeň

Město Plzeň bylo založeno na příkaz českého krále Václava II. roku 1295 na soutoku řek Radbuzy, Mže, Úhlavy a Úslavy. Od počátku byla Plzeň díky své výhodné poloze na významné křižovatce mezi Prahou, Norimberkem a Řeznem důležitým obchodním a politickým střediskem.¹²¹ V první polovině 19. století zažila Plzeň velký průmyslový (Škodovy závody) a technologický rozmach (pivovar Pilsner Urquell), který je patrný až do dnešní doby (průmyslová zóna Borská pole, Techmania Science Center apod.).

V současné době je Plzeň z demografického pohledu čtvrté největší město České republiky s 174 842 obyvateli.¹²² Od roku 1990 je statutárním městem a po zrušení okresů

---

¹²¹ Plzeňský kraj. *Základní informace o kraji* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/plzensky-kraj>

¹²² Český statistický úřad. *Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2020* [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xp/pocet-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-k-1-1-2020>

rovněž přebralo výkon státní správy jako obec s rozšířenou působností. Současně je Plzeň krajské město Plzeňského kraje. Dne 13. 12. 2001 Zastupitelstvo města Plzně schválilo obecně závaznou vyhláškou č. 8/2001 Statut města, který dle svého článku 1 odst. 2 „...upravuje základní otázky správy Plzně jako územně členěného statutárního města, zejména postavení občanů, postavení městských obvodů, vztahy mezi orgány a jejich působnost, péči o majetek, příjmy a výdaje města a jednání navenek. Dále Statut upravuje dělbu přenesené působnosti mezi orgány městských obvodů a orgány celoměstskými a další podstatné otázky vnitřních poměrů města.“¹²³ Tento základní dokument tvoří základ ochrany místních záležitostí veřejného pořádku v Plzni, jelikož vymezuje následující klíčové předpoklady a kompetence v rámci níže uvedené organizační struktury:

- Plzeň se člení na deset městských obvodů s vlastními orgány samosprávy.¹²⁴
- Primátor (resp. starosta obvodu) řídí městskou policii a může požadovat po Policii ČR spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.¹²⁵
- Orgány s celoměstskou působností:¹²⁶
  - zřizují městskou policii a řídí její činnost;
  - požadují po Policii ČR pomoc při plnění úkolů při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku;
  - přijímají a provádějí programy prevence společensky nežádoucích jevů, zejména kriminality a drogové závislosti;
  - vymáhají pokuty uložené městskou policií v blokovém řízení;
- Orgány obvodu:¹²⁷
  - ukládají úkoly obvodním služebnám městské policie a požadují po Policii ČR pomoc při plnění úkolů při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku;
  - zabezpečují místní záležitosti veřejného pořádku a navrhují orgánům s celoměstskou působností přijetí potřebných opatření v této oblasti.

---

¹²³ Statutární město Plzeň. *Statut města* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/>

¹²⁴ Článek 3 odst. 1 Statutu města Plzně.

¹²⁵ Článek 6 odst. 2 písm. e) Statutu města Plzně (primátor), článek 8 odst.3 písm. e) Statutu města Plzně (starosta obvodu),

¹²⁶ Článek 25 odst. 1 písm. e), f), h), i) Statutu města Plzně.

¹²⁷ Článek 25 odst. 2 písm. d), j) Statutu města Plzně.

- Právní předpisy města:
  - Obecně závazné vyhlášky (dále jen „vyhlášky“) vydává město ve své samostatné působnosti na základě ústavního zmocnění, k jejich přijetí je příslušné zastupitelstvo města.
- Nařízení vydává město v přenesené působnosti, pouze na základě zvláštního zmocnění zákona a jen v jeho mezích. K přijetí nařízení je příslušná rada města.¹²⁸

Na základě zákonného zmocnění, jakož i v souladu s textem Statutu města Plzně výše, vydalo Zastupitelstvo města Plzně, resp. Rada města Plzně, následující OZV, resp. nařízení, upravující, omezující či zakazující vybrané místní záležitosti veřejného pořádku na území Plzně:

- OZV statutárního města Plzně č. 15/1992 kterou se zřizuje městská policie v Plzni ve znění vyhlášky č. 1/2015,
- OZV statutárního města Plzně č. 10/2006, o vymezení veřejných prostranství, na nichž se zakazuje žebření,
- OZV statutárního města Plzně č. 3/2006, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se vymezují veřejná prostranství, na nichž se zakazuje prostituce,
- OZV statutárního města Plzně č. 3/2005, o ochraně městské zeleně,
- OZV statutárního města Plzně č. 5/2014, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu,
- OZV statutárního města Plzně č. 19/2006, o některých povinnostech chovatelů psů,
- OZV statutárního města Plzně stanovující místní poplatky:
  - č. 4/2014, o poplatku za odpad,
  - č. 1/2021, o místním poplatku z pobytu,
  - č. 4/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství,
  - č. 5/2020, o místním poplatku ze psů,

---

¹²⁸ Článek 33 Statutu města Plzně.

- nařízení č. 7/2013, o omezení pochůzkového a zákazu podomního prodeje.¹²⁹

V rámci Rady města Plzně jsou mezi její jednotlivé členy rozděleny odpovědnosti za činnost města Plzně v samostatné působnosti. Člen Rady města Plzně pro oblast bezpečnosti je od roku 2018 pan radní Martin Zrzavecký, jehož resortní působnost zahrnuje tyto pro diplomovou práci relevantní oblasti:

- veřejný pořádek ve městě,
- bezpečnost občanů a ochrana majetku,
- prevence kriminality a protidrogová prevence,
- spolupráce s Městským a Krajským ředitelstvím Policie ČR.

V rámci této resortní působnosti zajišťuje rovněž tvorbu návrhů usnesení RMP, ZMP a právních i vnitřních norem města (vyhlášek, nařízení) a kontrolu jejich dodržování. Důležitou centrální koordinační pozici zastává vůči ostatním orgánům města působících v oblasti veřejného pořádku, a to Městské policii Plzeň, jejíž činnost dozoruje a je rovněž na základě ust. § 3 odst. 1 ZoOP pověřen jejím řízením, dále pak Odboru bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP, Komisi RMP pro bezpečnost, protidrogovou a kriminální prevenci a Centru protidrogové prevence a terapie, o.p.s.¹³⁰

Organizační struktura Magistrátu města Plzně uvedená v příloze č. 1 této práce zobrazuje v rámci hierarchie pozici již zmiňovaného Odboru bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení, jenž je mimo jiné koordinátorem Projektu Bezpečná Plzeň, a tudíž jedním z nenahraditelných orgánů města zajišťující ochranu místních záležitostí veřejného pořádku.

Vedoucím tohoto odboru je p. Ing. Aleš Průša, MBA. Odbor je dále rozdělen dle jednotlivých oblastní působnosti na tři oddělení, přičemž jejich přehled spolu s uvedením vybraných činností, které tato oddělení zabezpečují, je možné nalézt v příloze č. 2 této práce.

Příslušný k projednání přestupků ve smyslu § 60 odst. 2 PŘZ je Magistrát města Plzně. Zvláštní roli v otázce přestupkového řízení pak zastává Odbor správních činností MMP, který projednává dopravní přestupky fyzických, fyzických podnikajících a právnických osob, konkrétně pak přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na

---

¹²⁹ Statutární město Plzeň. *Obecně závazné vyhlášky a nařízení města Plzně* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/>

¹³⁰ Statutární město Plzeň. *Radní Martin Zrzavecký* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/organy-mesta/rada-mesta-plzne/slozeni-rady-mesta-plzne/radni-martin-zrzavecky.aspx>

pozemních komunikacích a podle zákona o silničním provozu, přestupky na úseku pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a rovněž ostatní přestupky na úseku registru silničních vozidel a registru řidičů. V přestupkovém řízení rovněž důležitou pozici zastávají jednotlivé přestupkové komise úřadů městských obvodů, které projednávají ostatní přestupky spáchané na území daného obvodu.

Projekt Bezpečná Plzeň

V návaznosti na dlouhodobou koncepci zajištění bezpečnosti v Plzni vznikl v roce 2009 projekt s názvem „Bezpečná Plzeň“, jehož garantem a hlavním koordinátorem je právě Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení¹³¹. Hlavní myšlenkou projektu je úzká spolupráce mezi městem Plzní, PČR a MPP při řešení bezpečnostních problémů na území města ve snaze, aby se občané města cítili v Plzni bezpečně. Cílem projektu Bezpečná Plzeň je tak faktické zvýšení bezpečnosti občanů a návštěvníků města Plzně. Přínos projektu pro občany je v jasném specifikování odpovědných pracovníků za jejich bezpečnost v konkrétních lokalitách města a zjednodušení vzájemné komunikace s odpovědnými institucemi při řešení každodenních problémů. Za tímto účelem je území města o rozloze 13 767,10 ha¹³² rozděleno do třiceti policejních okrsků¹³³, přičemž ke každému okrsku je trvale přiřazen strážník MPP, tzv. okrskový strážník¹³⁴, jehož působnost v oblasti je založena nejen na znalosti území, ale i problematických míst či osob. Celý tento princip navazuje na prvorepublikovou tradici okrskových strážníků, kteří stejně jako v minulosti působí i dnes jako styčné body pro řešení místních záležitostí s obyvateli daného okrsku.

Základním pilířem projektu je oblast bezpečnosti, která se týká celé škály služeb a problematiky související s bezpečností občanů, dopravní situací, cizinci a menšinami. Součástí oblasti bezpečnosti je rovněž prevence kriminality, která svou činností přispívá zejména k tomu, že se činnost MPP a PČR dostává do podvědomí občanů nejen jako složka

---

¹³¹ Náhled úvodní webové stránky projektu je uveden v příloze č. 3

¹³² Český statistický úřad. Statistické údaje o okresu Plzeň-město za období 31. 12. 2019 [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=VUZEMI_43_554791#w=

¹³³ Geografický informační systém města Plzně (GIS). *Policejní okrsky* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/bezpecnemesto/>

¹³⁴ Městská policie Plzeň. *Okrskoví strážníci* [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/sluzebny/okrskovi-straznici/okrskovi-straznici.aspx>

represivní, ale i jako složka, která se věnuje široké veřejnosti a přispívá tak ke zvyšování její bezpečnosti.¹³⁵

4.1.2 Městská policie Plzeň

Městská policie byla v Plzni nově zřízena v roce 1992, přičemž navazuje na historickou existenci městské stráže, což dokládá i Služební řád obecní stráže královského města Plzně již z roku 1880.¹³⁶

V současné době je MPP co do počtu zaměstnanců čtvrtou největší městskou policií v ČR s 258 strážníky a 43 civilními a technickými zaměstnanci¹³⁷, kteří působí na 7 obvodních služebnách a dalších 9 pracovištích po celém území města Plzně. Kromě výkonu činnosti na celém území města Plzně působí MPP dále i ve smluvně vázaných okolních obcích, a to v rozsahu jednotlivých veřejnoprávních smluv.¹³⁸

Pro výkon svých povinností má MPP k dispozici vozový park zahrnující vozidla označená identifikačními znaky MPP a vybavena výstražným rozhlasovým zařízením, vozidla uzpůsobená zabezpečování specifických místních záležitostí veřejného pořádku (vozidla pro odchyt zvířat, vozidla s trvale instalovaným zařízením pro měření rychlosti apod.), jakož i vozidla neoznačená (vozidlo pro převoz pořádkové jednotky, vozidla určená pro služební cesty mimo území města apod.). Názorná ukázka vybraných služebních vozidel MPP je v příloze č. 4 této práce.

Městská policie ve statutárním městě Plzni byla zřízena obecně závaznou vyhláškou Zastupitelstva města Plzně č. 15/1992 ze dne 23. dubna 1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni.¹³⁹ Tato OZV byla vydána ještě na základě zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích, který předcházel aktuálně platnému ZoO. S účinností od 1. 4. 2015 ZMP provedlo dílčí rozšíření zřizovací OZV vyhláškou č. 1/2015, a to v otázce organizační struktury.¹⁴⁰

---

¹³⁵ Bezpečná Plzeň. *O projektu* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/o-projektu/o-projektu.aspx>

¹³⁶ KRAUSOVA, Dana a BERÁNEK, Pavel. Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]. Plzeň: Městská policie Plzeň. 2012. str. 57-61 - Tento historický dokument svým charakterem (schvalován obchodním zastupitelstvem města) představuje obdobný právní titul jako v současné moderní legislativě podrobněji dále popsaná obecně závazná vyhláška zastupitelstva města zřizující obecní policii.

¹³⁷ Údaj k 1. 3. 2021, interní statistika Městské policie Plzeň.

¹³⁸ Viz dále v této kapitole.

¹³⁹ Obecně závazná vyhláška Zastupitelstva města Plzně č. 15/1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/?cislo=15%2F1992>

¹⁴⁰ Obecně závazná vyhláška Zastupitelstva města Plzně č. 1/2015, o změnách vyhlášky statutárního města Plzně č. 15/1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/vyhlaska/338?cislo=1%2F2015>

Základní poslání MPP zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města Plzně vymezuje hned článek I odst. 2 vyhlášky. Specifičtější popis hlavních úkolů MPP představuje článek 2, a to formou demonstrativního výčtu. V kontextu základního poslání tak strážníci MPP především:

- a. dohlízejí na dodržování obecně závazných předpisů o ochraně veřejného pořádku,
- b. přispívají k ochraně bezpečnosti osob a majetku,
- c. dohlízejí na dodržování pravidel občanského soužití,
- d. odhalují přestupky a v zákonném rozsahu vybírají v příkazním řízení pokuty za přestupky,
- e. upozorňují fyzické a právnické osoby na zjištěné nedostatky a podle konkrétní situace činí opatření k jejich odstranění.

Zřizovací vyhláška v otázce oprávnění a povinností strážníků MPP neposkytuje bližší úpravu, pouze odkazuje na dotčená ustanovení ZoOP,¹⁴¹ s výjimkou prokazování příslušnosti k městské policii při výkonu pravomoci strážníka. Strážník MPP prokazuje svoji příslušnost následovně, přičemž tento výčet je kumulativní – musí být tedy splněny všechny identifikační prvky zároveň:

1. stejnokroj

Základní podoba stejnokroje je při výkonu služby využívána i v různých dalších variantách, a to dle aktuálního funkčního zařazení daného strážníka (např. cyklohlídka, člen pořádkové jednotky apod.).

2. odznak městské policie

Tento odznak je totožný pro všechny městské policie v České republice, nošen je na pravé straně prsou.

3. osobní číslo

Osobní číslo slouží pro identifikaci strážníka např. při zákroku, číslo každého strážníka je v rámci MPP unikátní a je umístěno pod odznakem.

---

¹⁴¹ Tato oprávnění byla podrobně analyzována v obecné části práce – kap. 3.2.4.

4. domovenka

Tato nášivka s názvem organizace a znakem města Plzně slouží zejména pro ztotožnění daného strážníka s konkrétní obcí, domovenka je umístěna na záloktí levého rukávu.¹⁴²

Vybrané identifikační prvky strážníka Městské policie Plzeň jsou v grafické podobě uvedeny v příloze č. 5 této diplomové práce.

Zřizovací vyhláška dále upravuje organizační strukturu, která člení MPP na velitelství, obvodní služebny a stanice, jak je zřejmé ze schématu uvedeném v příloze č. 6 této práce. Řízením Městské policie Plzeň, jak již bylo uvedeno v podkapitole 4.1.1., byl dle ust. § 3 odst. 1 ZoOP pověřen člen Rady města Plzně pro oblast bezpečnosti p. Martin Zrzavecký, který rovněž dle ust. § 4 odst. 2 ZoOP jedná jménem města Plzně v pracovněprávních vztazích čekatelů, strážníků a ostatních zaměstnanců MPP. Od 1. 3. 2021 působí ve funkci velitele MPP p. Ing. Bc. Petr Vlk, který je Radou města Plzně pověřen dle ust. § 3 odst. 2 ZoOP plněním následujících úkolů:

- rozhodovat o zabezpečení a fungování činnosti MP Plzeň,
- uzavírat smlouvy týkající se činnosti MP Plzeň (s výjimkou veřejnoprávních smluv a s výjimkou úkonů a právních jednání vyhrazených zákonem jinému orgánu města Plzně),
- zastupovat město Plzeň při přihlašování a odhlašování strážníků, resp. čekatelů, MP Plzeň ke zkouškám za účelem získání „Osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů k výkonu povinností a oprávnění strážníka“,
- zastupovat město Plzeň při výkonu práv a povinností ve smyslu a rozsahu ustanovení zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.¹⁴³

V rámci výkonu služby je možné u MPP identifikovat i strážníky či „útvary“, kteří jsou, kromě výkonu běžné činnosti strážníka obecní policie, zaměřeni na zabezpečování specifických místních záležitostí veřejného pořádku¹⁴⁴:

---

¹⁴² Čl. 5 obecně závazné vyhlášky Zastupitelstva města Plzně č. 15/1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/?cislo=15%2F1992>

¹⁴³ Usnesení Zastupitelstva města Plzně č. 279 z 14.9.2020 [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=101444

¹⁴⁴ Názorné fotografie vybraných strážníků a útvarů jsou uvedeny v příloze č. 7 této práce.

- **okrskový strážník**¹⁴⁵

- **dopravní skupina, odtah vozidel**

Na totožné organizační úrovni jako obvodní služebna operuje Dopravní skupina, pod níž dále patří stanice Odtahy vozidel. Základní úkoly dopravní skupiny jsou činnosti v oblasti dopravy – měření nejvyšší povolené rychlosti na pozemních komunikacích, odstraňování překážek provozu na pozemních komunikacích vytvořených nesprávně odstavenými vozidly (tzv. „odtah vozidel“), používání technických prostředků k zabránění odjezdu vozidel (tzv. „botiček“) při nesprávném parkování na území města apod.¹⁴⁶ Všechny tyto činnosti představuje důležitou a nenahraditelnou pravomoc strážníků mající zásadní vliv na dopravně-bezpečnostní situaci ve městě, přičemž zejména měření rychlosti má jak preventivní, tak i represivní charakter.¹⁴⁷

- **operační oddělení**

Strážníci konající službu v tomto oddělení zprostředkovávají veškerou komunikaci probíhající mezi jednotlivými hlídkami, dále zajišťují koordinaci těchto hlídek a v neposlední řadě přijímají a předávají informace od občanů města. Operační středisko MPP je přímo napojeno i na informační a operační střediska jednotlivých složek IZS, což v případě potřeby umožňuje rychlou reakci v případě řešení mimořádných situací či např. dopravních nehod. Strážníci operačního oddělení také obsluhují tísňovou linku městské policie a tísňovou SMS linku pro neslyšící.¹⁴⁸ Pro potřeby zajišťování dohledu nad veřejným pořádkem ve městě má operační oddělení přímý přístup do Městského dohlížecího kamerového systému, který prostřednictvím více než 200 kamer instalovaných po celé Plzni monitoruje v záznamovém režimu 24/7/365 klíčové rizikové oblasti a dopravní infrastrukturu. Tento systém je

---

¹⁴⁵ Podrobně již byla pozice a úkoly okrskového strážníka představeny v rámci projektu Bezpečná Plzeň v podkapitole 4.1.1.

¹⁴⁶ Městská policie Plzeň. *Dopravní skupina MPP* [online]. [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/sluzebny/dopravni-skupina/dopravni-skupina.aspx>

¹⁴⁷ V rámci prevence jsou úseky, kde probíhá měření rychlosti pravidelně zveřejňovány na webových stránkách <https://www.mpplzen.cz/mereni-rychlosti/>, a to především za účelem zklidnění provozu a zvýšení bezpečnosti chodců. Důsledky vyplývající z porušení nejvyšší povolené rychlosti mají zmiňovaný represivní charakter, kdy typicky přestupce je za toto jednání sankcionován.

¹⁴⁸ KRAUSOVA, Dana a BERÁNEK, Pavel. Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]. Plzeň: Městská policie Plzeň. 2012. str. 13.

neopomenutelný nástroj obecní policie sloužící zejména při odhalování přestupků proti veřejnému pořádku, zajišťování důkazních materiálů a pachatelů.¹⁴⁹

- **pořádková jednotka**

Pořádková jednotka není trvale uskupený útvar MPP pravidelně vykonávající službu. V případě nutnosti jsou však strážníci zařazení do této jednotky, a v běžném režimu působící standardně na jednotlivých obvodních služebnách, využívání při předpokladu rizikového zásahu či pokud je důvodná obava, že dojde k hromadnému narušení veřejného pořádku a ohrožení života, zdraví a majetku osob. Pořádková jednotka je tak využívána především při rizikových sportovní, kulturních a politických akcí (např. demonstrace, pochody extremistických skupin, přítomnost agresivních fanoušků hokejových či fotbalových klubů apod.). Pro tyto účely jsou strážníci v pořádkové jednotce vybavení protiúderovými obleky, které je chrání mimo jiné i proti letícím kamenům a pravidelně podstupují nadstandardní fyzické a psychické testy.¹⁵⁰

- **Odbor analýzy a prevence kriminality**

Úkolem tohoto útvaru je zejména příprava, organizace a uskutečňování projektů MPP na úseku prevence kriminality (např. dlouhodobě probíhající projekt MVČR „Asistent prevence kriminality“, kterého se MPP od počátku intenzivně účastní)¹⁵¹ a zapojení organizace do preventivních aktivit organizovaných a koordinovaných orgány města Plzně. Jednotliví strážníci odboru dále zpracovávají strategii prevence kriminality a analyzují informace z oblasti bezpečnosti, a to zejména pro potřeby celkové střednědobé koncepce a strategie zajišťování ochrany veřejného pořádku a obyvatel Plzně.¹⁵² Mezi další činnosti tohoto odboru patří prevence sociálně patologických jevů,

---

¹⁴⁹ Městská policie Plzeň. *Městský dohlížecí kamerový systém* [online]. [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/doprava/mestsky-dohlizeci-kamerovy-system.aspx>

¹⁵⁰ KRAUSOVA, Dana a BERÁNEK, Pavel. Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]. Plzeň: Městská policie Plzeň. 2012. str. 25-26.

¹⁵¹ Ministerstvo vnitra ČR. *Informace o projektu asistent prevence kriminality* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-projektu-asistent-prevence-kriminality.aspx>

¹⁵² Bezpečná Plzeň. *Strategie zajišťování ochrany měkkých cílů pro období 2018-2023* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategieke-dokumenty/dokumenty/strategie-zajistovani-ochrany-mekkych-cilu-pro-obdobi-2018-2023.aspx>

protidrogová politika, osvěta v oblasti bezpečnosti silničního provozu a spolupráce s různými specializovanými organizacemi a zařízeními pro mládež, seniory a ostatní ohrožené skupiny.¹⁵³

- **Územní strážní služba**

Tato stanice je součástí obvodní služebny Střed a specializuje se zejména na kontrolování pohybu a chování sociálně vyloučených jedinců, bezdomovců a narkomanů, kteří působí výtržnosti, narušují veřejný pořádek, páchají přestupky a obtěžují obyvatelstvo na území města.¹⁵⁴ Jejich činnost je z velké části rovněž preventivní, přičemž spolupracují i s pracovníky nejrůznějších neziskových organizací.

- **psovodi, odchyt zvířat a Útulek pro zvířata v nouzi**

V rámci obvodní služebny Střed působí rovněž strážníci – psovodi, kteří mají aktuálně k dispozici 5 služebních psů s odbornými zkouškami pro výkon služební činnosti. Strážník – psovod se služebním psem je důležitým prvkem činnosti MPP zejména v souvislosti s pouliční delikvencí a zajišťováním ochrany a bezpečnosti osob a majetku, jakož i při prezentaci MPP a prevenci kriminality.¹⁵⁵ Součástí MPP je rovněž několik strážníků – specialistů, kteří zajišťují jednu z vedlejších povinností obce,¹⁵⁶ a to odchyt opuštěných živých zvířat na území města Plzně. Mezi další činnosti patří příjem zvířat nalezených občany města a zabezpečování uhynulých zvířat a jejich likvidace. Tito strážníci jsou odborně proškoleni a disponují speciálním vybavením a výhradně pro tyto účely určeným služebním vozidlem. Živá zvířata jsou touto hlídkou následně předána do městského Útulku pro zvířata v nouzi, jejím provozovatelem je od 1. 1. 2018 rovněž Městská policie Plzeň, kde je jim poskytnuta nezbytná péče a zajištěny veškeré veterinární služby. Útulek v rámci své činnosti intenzivně spolupracuje, zejména v oblasti ochrany a péče o zvířata v nouzi, předcházení výskytu nemocí a nákaz na

---

¹⁵³ Městská policie Plzeň. *Obecně o prevenci* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/prevence/obecne-o-prevenci/>

¹⁵⁴ KRAUSOVA, Dana a BERÁNEK, Pavel. Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]. Plzeň: Městská policie Plzeň. 2012. str. 56.

¹⁵⁵ Městská policie Plzeň. *Služebna střed* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/sluzebny/stred/sluzebna-stred.aspx>

¹⁵⁶ Ustanovení § 1058 a násl. zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

území města Plzně či osvěty o problematice týrání zvířat, s nejrůznějšími spolky.¹⁵⁷

Jak již bylo zmíněno, Městská policie Plzeň vykonává všechny výše uvedené činnosti dle zákonného vymezení v ust. § 1 odst. 2 ZoOP primárně pro zajištění místních záležitostí veřejného pořádku v rámci katastrálního území města Plzně. Dikcí ustanovení § 1 odst. 5 ZoOP ve spojení s ustanoveními § 3a, § 3b a § 3c totožného zákona však MPP působí i na území jiných obcí, kde plní totožné či pouze vybrané úkoly, a to na základě těchto uzavřených veřejnoprávních smluv:

- veřejnoprávní smlouva ze dne 29. 6. 2015 uzavřená s městem Třemošná (odchyt toulavé a opuštěné zvěře),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 18. 12. 2015 uzavřená s obcí Chotíkov (odchyt toulavé a opuštěné zvěře),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 23. 1. 2017 uzavřená s obcí Chotíkov (prevence kriminality),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 17. 7. 2017 uzavřená s městem Starý Plzenec (odchyt toulavé a opuštěné zvěře),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 12. 6. 2018 uzavřená s obcí Tlučná (odchyt toulavé a opuštěné zvěře),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 4. 10. 2018 uzavřená s obcí Štěnovice (odchyt toulavé a opuštěné zvěře),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 27. 4. 2019 uzavřená s městem Dobřany (výkon veškerých úkolů městské policie),
- veřejnoprávní smlouva ze dne 1. 12. 2019 uzavřená s obcí Zruč-Senec (odchyt toulavé a opuštěné zvěře).¹⁵⁸

4.1.3 Městské ředitelství policie Plzeň

Městské ředitelství PČR v Plzni organizačně spadá pod Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje. Ředitelem je pověřen plk. Ing. Karel Machulda. Ředitelství vykonává na

---

¹⁵⁷ Memorandum ze dne 6. 11. 2017 o spolupráci Městské policie Plzeň se Spolkem na ochranu zvířat v Plzni a spolkem Svoboda zvířat Plzeň [interní dokumentace]

¹⁵⁸ Plzeňský kraj. *Přehled uzavřených veřejnoprávních smluv* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnych-smluv--15>

území Plzně běžnou policejní činností obecně vymezenou již v podkapitole 3.2.5., a to prostřednictvím 7 obvodních oddělení a 2 policejních stanic.

Již od roku 2009 je za účelem společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v souladu s ustanovením § 16 ZoPČR uzavřena mezi městem Plzní, resp. jejím orgánem Městskou policií Plzeň, a Městským ředitelstvím policie Plzeň písemná koordinační dohoda.¹⁵⁹ Vzájemná spolupráce stran dohody vychází zejména z principů výše přiblíženého projektu „Bezpečná Plzeň“, který navázal na dlouhodobou vzájemnou součinnost s hlavním cílem zdokonalení komunikace a koordinace za účelem zlepšení bezpečnosti situace v Plzni a zvýšení pocitu bezpečnosti občanů. Dohoda dále definuje konání pravidelných koordinačních porad a zřízení pracovních skupin, jejichž působení bude navazovat na současné teritoriální rozdělení území města Plzně na policejní okrsky.¹⁶⁰ Tyto pracovní skupiny složené jak ze zástupců PČR, MPP, tak i členů zastupitelstva příslušného městského obvodu mají při výkonu služby a zabezpečování úkolů dle této dohody naplňovat filosofii tzv. „community policing“¹⁶¹, tedy zejména:

- zvyšovat úroveň spolupráce s občany, jejichž bydliště se nachází přímo v daném okrsku,
- prohlubovat si místní znalost okrsku,
- aktivně řešit nastalé bezpečnostní problémy,
- iniciativně předcházet protiprávním jednáním,
- apod.¹⁶²

Místní záležitosti veřejného pořádku tak dostávají nový rozměr, kdy v kontextu základního legislativního vymezení v kapitole 3.1.2., se již nejedná o záležitosti celoměstské působnosti, ale v rámci tohoto staronového směru je místní záležitost vnímána již v kontextu jednotlivých okrsků, tzn. úzce vymezených území v rámci města. Tento přístup umožňuje lepší zaměření dotčených subjektů, vyšší stupeň zajišťování ochrany, jakož i specializaci jednotlivých činností v návaznosti na lokální aspekty. Neopomenutelným principem

---

¹⁵⁹ Bezpečná Plzeň. *Koordinační dohoda mezi městem Plzní a PČR* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/koordinacnidohoda.pdf

¹⁶⁰ Viz například působnost okrskových strážníků – podrobněji v kap. 3.1.1.

¹⁶¹ Ministerstvo vnitra ČR. *Community policing* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/community-policing.aspx> - „Community policing“ je staronové pojetí policejní práce, které doplňuje a usnadňuje standardní policejní postupy a je orientované především na službu veřejnosti v dané oblasti.

¹⁶² Článek 7 Koordinační dohoda mezi městem Plzní a PČR.

„community policing“ je přímá zainteresovanost veřejnosti do celé problematiky bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku, a především změna aktuálně přetrvávající lhostejnosti občanů k věcem veřejným v hodnoty aktivní občanské společnosti, jakož i změna vnímání, zlepšení přístupu a zvýšení respektu příslušníků policejních orgánů, tak jak bylo běžné v prvorepublikovém období.¹⁶³

Důležitou funkci zastává plzeňské ředitelství i v kontextu měření rychlosti MPP, kdy primárně vybírá jednotlivé úseky pozemních komunikací, na kterých je tato rychlost měřena, a to s ohledem na bezpečnost, místní dopravní specifickou a dlouhodobou statistiku nehodovosti.

4.2 Dotazníkové šetření pro veřejnost v Plzni

Téma této diplomové práce představuje optimální oblast pro dotazníkové šetření mezi veřejností, jelikož nevyžaduje od jednotlivých respondentů znalost jakékoliv tematické oblasti, minimální míru vzdělání či obdobné predispozice. Pocit bezpečí a vnímání přístupu jednotlivých výše uvedených subjektů k jeho zabezpečování, představuje subjektivní pohled každého dotázaného jedince. Cílová skupina nebyla autorem práce nijak konkrétně vybírána, jediným požadavkem byla pouze minimální věková hranice 15 let a bydliště na území města Plzně alespoň po dobu posledních 3 měsíců tak, aby hodnoty získané tímto výzkumem nebyly zkreslené nerelevantními informacemi. Dotazník obsahoval 10 otázek, které se skládaly z dotazů sloužících k bližší identifikaci respondenta a z části obsahující tematické uzavřené otázky, u nichž bylo možné zvolit jednu z možností typu „ANO“, „Spíše ANO“, „Spíše NE“, „NE“, příp. obdobné možnosti odpovědi.¹⁶⁴ Autor záměrně volil část otázek sémanticky obdobných jako v avizované analytické studii města Plzně tak, aby zjištěné údaje bylo možné porovnat. Na základě provedeného korespondenčního šetření v 1Q 2021 tak autor získal 53 vyplněných dotazníků splňující nastavená kritéria.

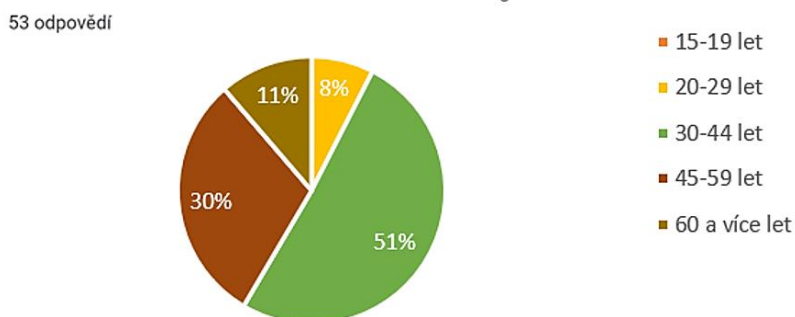
Níže jsou zobrazeny údaje získané z odpovědí na jednotlivé otázky. Analýza získaných údajů bude dále v kapitole 5 vyhodnocena v porovnání s šetřením realizovaným městem Plzní v roce 2018.

---

¹⁶³ Policie ČR. *Co je to community policing* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>

¹⁶⁴ Viz příloha č. 8 této práce.

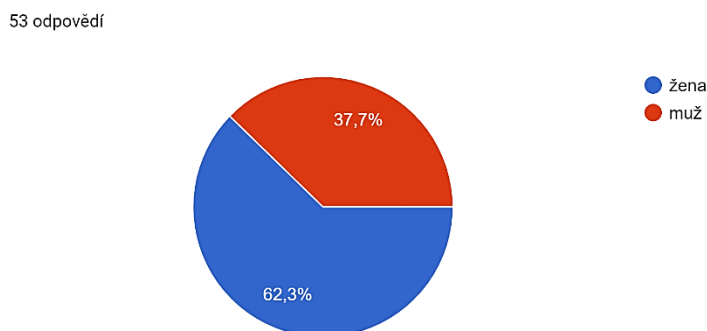
Graf 1: Kolik je Vám let?

Zdroj: vlastní zpracování

Cílem úvodní otázky dotazníkového šetření bylo zjištění věku respondentů. Z důvodu poměrně široké diferenciacce byly zjištěné údaje začleněny do 5 věkových rozmezí, jak je patrné z výše uvedeného výsečového grafu. Největší spektrum respondentů bylo v rozmezí 30-44 let, konkrétně 27 osob, což v celkovém součtu činí 51 % všech vyplněných dotazníků. Druhá nejpočetnější skupina čítající 16 osob, tzn. 30 % celku, je ve věku 45-59 let. Další dvě skupiny, tzn. věkové rozmezí 20-29 let a 60 a více let, jsou zastoupeny přibližně ve stejném rozsahu při počtu 4, resp. 6 osob. Šetření se bohužel nezúčastnil žádný respondent ve věku 15-19 let.

Graf 2: Jakého jste pohlaví?

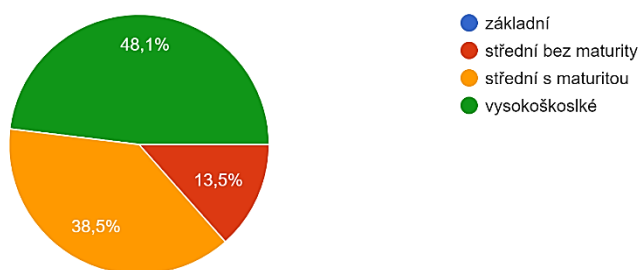

Zdroj: vlastní zpracování

I druhá otázka v dotazníku směřovala k identifikaci respondentů, a to z hlediska pohlaví, přičemž bylo možné volit mezi ženou a mužem. Jak je zřejmé z grafické vyjádření jednotlivých odpovědí výše, téměř dvě třetiny všech respondentů tvořily ženy, konkrétně 33 z 53.

Graf 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

52 odpovědi

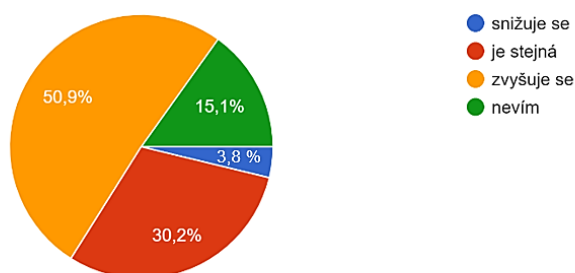

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka směřující do osobní sféry respondentů poskytuje přehled o nejvyšším dosaženém vzdělání. Téměř polovina všech odpovídajících (25 osob) jsou vysokoškoláci, 20 respondentů zakončili své studium maturitou. Pouze základní vzdělání nemá žádný ze zúčastněných. U jednoho dotazníku nebyla tato otázka zodpovězena, tudíž celkový počet respondentů je v tomto případě pouze 52. Při zohlednění předcházejících odpovědí, nejvíce respondentů bylo ve věkové kategorii 29-44 let, ženského pohlaví s vysokoškolským vzděláním, a to 11 osob. V komparaci s druhým pohlavím v totožné věkové kategorii a se stejným stupněm vzdělání, v rámci dotazníkového šetření odpovídalo pouze 7 mužů.

Graf 4: Jaký máte pocit ohledně kriminality v Plzni během posledních pěti let?

53 odpovědi

Zdroj: vlastní zpracování

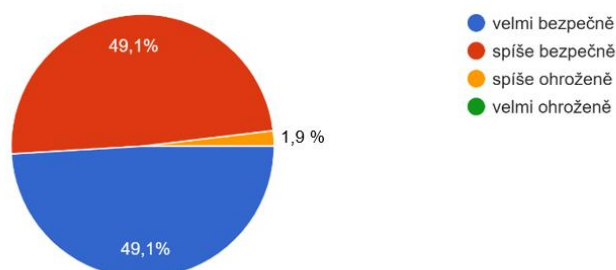
Čtvrtá otázka byla již tematická a směřovala obecně na problematiku kriminality v Plzni. Aby odpovědi nebyly zkresleny aktuální situací, respondent měl zohlednit situaci za posledních 5 let. Polovina všech zúčastněných má pocit, že kriminalita se zvyšuje. Z těchto 27 osob je 22 osob ve věkovém rozmezí 29-44 let a zastoupení žen a mužů je téměř dvojnásobné ve prospěch žen (18 osob vs. 9 osob). Pouze 3,8 % osob vnímá tendenci

kriminality v Plzni jako klesající, zatímco dalších 45,3 % nemá na tuto problematiku názor či považují kriminalitu ve střednědobém až dlouhodobém výhledu v Plzni za konstantní.

Graf 5: Jak se cítíte, když jste sami doma?

53 odpovědí

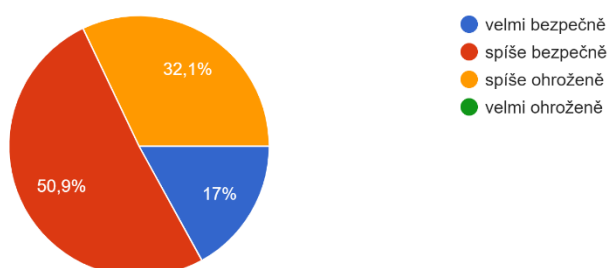

Zdroj: vlastní zpracování

Tato a následující otázka je tematicky zaměřena na subjektivní pocit respondenta ohledně pocitu bezpečí doma, resp. v okolí bydliště v noci. Sami doma se shodně 49,1 % respondentů cítí velmi bezpečně nebo spíše bezpečně. Zbylá jedna odpověď nehraje v celkovém objemu význam. Další dělení respondentů s ohledem na pohlaví či věkovou skupinu není nutné, jelikož jediné dvě relevantní odpovědi na tuto otázku tvoří dohromady 98,1 % celku, přičemž všichni vnímají pobyt doma o samotě kladně, bez ohrožení.

Graf 6: Jak se cítíte v okolí svého bydliště, když jdete sami v noci?

53 odpovědí

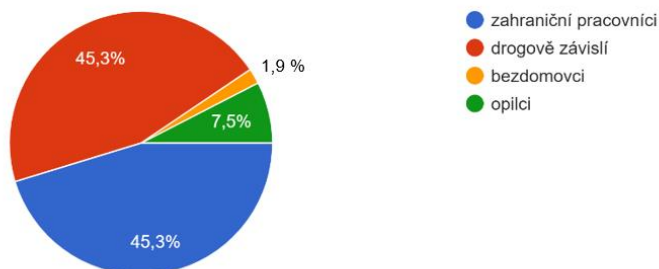
Zdroj: vlastní zpracování

Jiná situace je v tomto druhém případě, kde je patrné, jak z hlediska bezpečnosti respondenti vnímají okolí svého bydliště v nočních hodinách. Celkem 36 osob z 53 se cítí velmi bezpečně či spíše bezpečně, avšak celá třetina respondentů má spíše pocit ohrožení. Je překvapivé, že skupina respondentů cítících se v noci v okolí svého bydliště ohroženě, není složena výhradně z žen, byť procentuálně převládají (61,5 % ženy a 38,5 % muži). Zajímavé je však zjištění, že všichni z této skupiny zodpověděli otázku č. 4 ohledně nárůstu

či poklesu kriminality v Plzni v tom směru, že se kriminalita zvyšuje. Zároveň se tyto osoby ve svém domově necítí velmi bezpečně, ale pouze spíše bezpečně.

Graf 7: Z jaké z uvedených skupin osob žijících v Plzni máte největší strach?

53 odpovědí

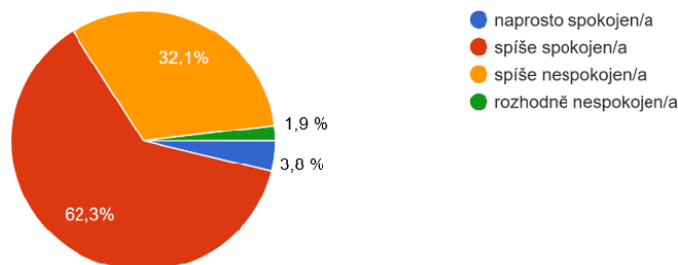

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7 dává respondentů na výběr čtyři exponované skupiny osob, které představují v Plzni sociálně-bezpečnostní problém. Cílem otázky je zjistit, která z těchto skupin je vnímána jako nejvíce riziková. Dle předpokladů více než 45 % respondentů označilo jako rizikovou skupinu „zahraniční pracovníci“. Avšak překvapivě stejnou obavu vzbuzují i drogově závislí, zatímco bezdomovci, s nimiž se město Plzeň dlouhodobě neúspěšně potýká, označila pouze jediná osoba. Čtvrtá skupina problémových osob, opilci, vzbuzují strach pouze ve 4 osobách z 53. V bližším zkoumání obou převažujících typů odpovědí nelze vypožorovat žádnou další tendenci, a to ani z hlediska pohlaví, věku či nejvyššího dosaženého vzdělání.

Graf 8: Do jaké míry jste spokojeni s tím, jak se bezpečnostní složky starají o bezpečnost v Plzni?

53 odpovědí

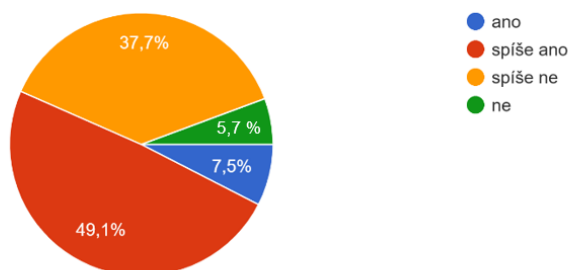
Zdroj: vlastní zpracování

V rámci této otázky respondenti reagují především na práci Městské policie Plzeň a Městského ředitelství policie Plzeň v oblasti bezpečnosti ve městě. Převážná většina

respondentů, celkem 33 z 53, což tvoří více než 62 % celku, je spíše spokojena s prací těchto bezpečnostních složek. Třetina všech dotazovaných osob je spíše nespokojena, přičemž v tomto vzorku převládají ženy v poměru cca 59 % k 41 %. Ještě vyšší poměr je patrný z hlediska dosaženého vzdělání, kdy téměř 65 % osob se středním vzděláním v otázce nespokojenosti s bezpečnostními složkami v Plzni převládá nad 35 % vysokoškoláky. Ostatní mezní odpovědi (naprosto spokojen/a a rozhodně nespokojen/a) jsou v celkovém objemu marginální, jelikož představují pouze 5,5 % respondentů.

Graf 9: Domníváte se, že bezpečnostní složky a orgány města působí dostatečně v oblasti prevence kriminality?

53 odpovědí

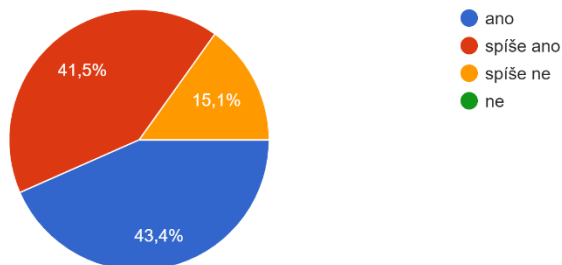

Zdroj: vlastní zpracování

Zbývající dvě otázky dotazníkového šetření volil autor již bez návaznosti na Analýzu postojů veřejnosti k bezpečnosti na území města Plzeň, jejíž výsledky budou v následující kapitole porovnávány s údaji získanými z předcházejících otázek dotazníkového šetření, a to z důvodu získat údaje i ohledně dalších specifických způsobech ochrany veřejného pořádku v Plzni. Otázka č. 9 tak zjišťuje rozsah působení bezpečnostních složek a orgánů města v oblasti prevence kriminality. Více než 49 % respondentů shledává činnost těchto orgánů jako spíše dostačující, zatímco 37,7 % jako spíše nedostačující. Absolutní spokojenost, resp. absolutní nespokojenost, s působením v oblasti prevence kriminality vyjádřilo 7,5 %, resp. 5,7 % osob. Zajímavá je skutečnost, že nespokojenost (ať už absolutní či relativní) vyjádřilo téměř stejné množství žen jako mužů, zatímco spokojených je 70 % žen oproti pouze 30 % mužům.

Graf 10: Zajímává Vás aktivně otázka bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku v okolí Vašeho bydliště?

53 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

Závěrečná desátá otázka zjišťuje aktivní přístup Plzeňanů k bezpečnosti a ochraně veřejného pořádku v okolí jejich bydliště. Údaje z této otázky jsou důležité zejména z hlediska výše popsané narůstající tendence „community policing“. Z uvedeného grafu je zřejmé, že nikdo z respondentů neoznačil poslední možnost (nezajímám se o uvedené) a rovněž odpověď „spíše se nezajímám“ zvolilo pouze 15 % osob. Oproti tomu téměř 85 % všech dotázaných je v této oblasti aktivní. Výrazně aktivnější jsou v této oblasti ženy oproti mužům, a to téměř dvojnásobně.

5 Zhodnocení výsledků, návrhy na zlepšení a diskuse

Základním vymezením klíčových pojmů a analýzou teoretických východisek práce byly položeny hlavní základy pro část praktickou. Zde bylo díky konkretizaci těchto obecných predispozic v poměrech reálného prostředí úspěšně propojeno celkové pojetí problematiky. Finální výzkumná část zaměřená na pohled veřejnosti, jejíž detailní vyhodnocení bude následovat, dále poskytla celé práci specifický protipól, který kontrastoval zejména s obecnou úvodní částí. Zvoleným přístupem tak byly obsahově splněny vymezené cíle práce.

Detailní výsledky provedeného dotazníkového šetření mezi veřejností v Plzni v rámci výzkumu budou níže ve vybraných otázkách komparovány s Analýzou postojů veřejnosti k bezpečnosti na území města Plzeň z roku 2018¹⁶⁵ a celkově zhodnoceny. Ačkoliv vzorek respondentů této analýzy byl diametrálně odlišný od dotazníkového šetření provedeného v této práci, z procentuálního hlediska jsou výsledky porovnatelné. Cílem této komparace je tak vyhodnotit aktuální stav dotčených oblastí a vývoj za poslední 2,5 roku. Ačkoliv se do odpovědí respondentů v dotazníkovém šetření mohly rovněž promítnout důsledky a okolnosti současné globální epidemiologické krize, záměrně byly dotazované oblasti voleny tak, aby toto potenciální zkreslení bylo minimální.

V souladu s cíli práce je zhodnocení provedeného výzkumu interpretováno ve dvou základních oblastech, a to vnímání bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku a dále přístup k zabezpečování ochrany veřejného pořádku, obojí z pohledu veřejnosti v Plzni.

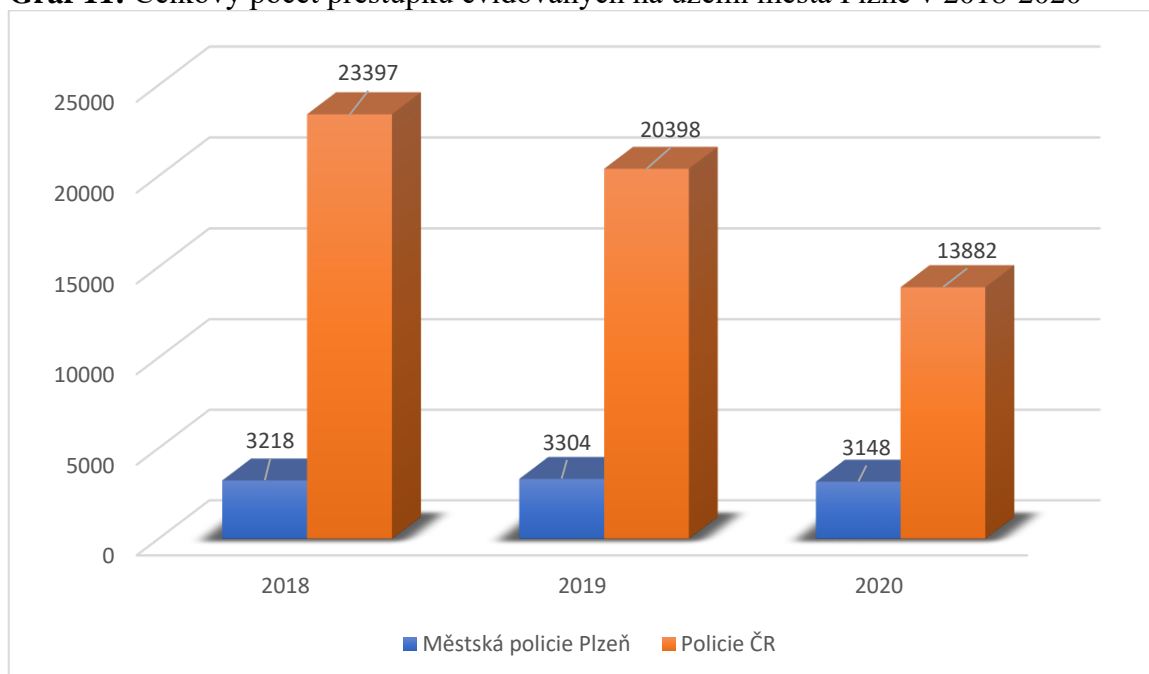
V základní shrnující otázce týkající se subjektivního vnímání byla veřejnost dotazována na pocit ohledně problematiky kriminality v Plzni. Více než polovina dotázaných má pocit, že se kriminalita zvyšuje, což je oproti výsledkům Analýzy, kdy má tento pocit pouze 36 % respondentů, alarmující. Z hlediska pohlaví respondentů jak z Analýzy, tak dotazníkového šetření, shodně vyplývá, že jako zvyšující se vnímají kriminalitu více ženy než muži, a to o třetinu. Zbylé údaje však poskytují i pozitivní závěry, kdy 42 % v dotazníkovém šetření, resp. 56 % v Analýze, odpovídajících obyvatel města pociťuje úroveň kriminality v Plzni za posledních pět let jako neměnnou, příp. neví, což lze interpretovat obdobně.

---

¹⁶⁵ Bezpečná Plzeň. *Analýza postojů veřejnosti k bezpečnosti na území města Plzeň* [online]. [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/IpsosproMestoPlzen_VnimanipocituBezpeci_vysledkypruzkumu_12092018.pptx. Dále jen „Analýza“.

Zda uvedené odráží realitu alespoň v oblasti páchané trestné činnosti na území města Plzně je možné zjistit z následujících statistik odrážejících počet přestupků evidovaných MPP a PČR právě za období od roku 2018 do konce roku 2020.

Graf 11: Celkový počet přestupků evidovaných na území města Plzně v 2018-2020

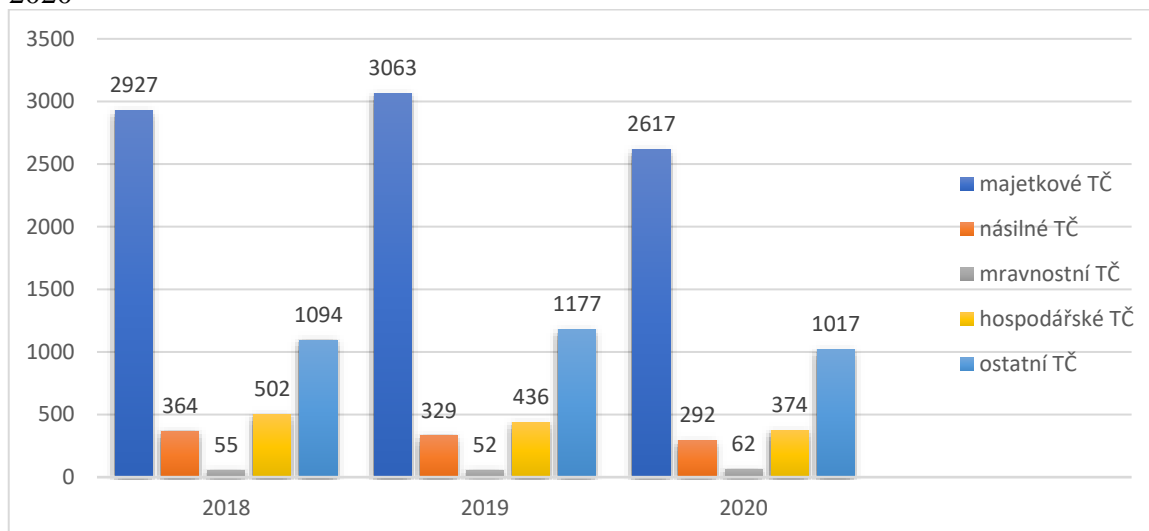

Zdroj: *Programy prevence kriminality města Plzně 2019-2021, vlastní zpracování*

Z uvedeného grafu je patrné, že zatímco přestupky evidované Městskou policií Plzeň jsou ve střednědobém měřítku let 2018-2020 téměř konstantní, PČR od roku 2018 zaznamenala ztlačující počet spáchaných trestných činů. Hodnota uvedená v roce 2020 dle názoru autora neodráží nastavený trend, jelikož meziroční pokles mezi lety 2018 a 2019 je 13 %, zatímco pokles mezi roky 2019 a 2020 dosáhl v reálné situaci neuvěřitelných 32 %. Důvodem tohoto jednorázového poklesu je dozajista globální pandemie a její důsledky a související vládní opatření. Po pominutí této krize lze předpokládat opět ztlačující nárůst evidovaných přestupků, je však obtížně odhadnutelné, zda nárůst dosáhne maximálně hranice stavu roku 2019 tak, aby se udržel zmíněný střednědobý trend poklesu přestupkové kriminality, nebo díky vzniklým sociálně-ekonomickým problémům bude nárůst výrazně skokový.

Po potřeby posouzení vývoje celkové kriminality v Plzni je však nutné zohlednit i spáchané trestné činy, což zobrazuje statistický přehled PČR níže, rovněž za totožné období.

Graf 12: Celkový počet trestných činů evidovaných PČR na území města Plzně v 2018-2020

Zdroj: *Programy prevence kriminality města Plzně 2019-2021, vlastní zpracování*

Statistika trestné kriminality PČR v letech 2018-2019 výše dává přehled o počtu jednotlivých spáchaných trestných činech. Zde již situace není z hlediska meziročního poklesu či nárůstu tak jednoznačná jako v u přestupků. Pokud budeme opět hodnoty roku 2020 uvažovat v kontextu výše uvedené, lze konstatovat, že zatímco majetkové a mravnostní trestné činy zůstávají víceméně konstantní, násilné trestné činy zaznamenaly lehký pokles. Pro lepší názornost uvažujme celkový počet trestných činů bez dalšího dělení. V roce 2018 tak PČR evidovala celkem 4942 trestných činů v roce 2019 již 5057 a v ovlivněném roce 2020 pak pouze 4362.

V celkovém zhodnocení kriminality tak lze konstatovat, že tendence je přibližně mezi úrovní konstantní a lehce klesající, což by korespondovalo s výsledky Analýzy. Názor 36 % respondentů ohledně spíše narůstající kriminality získaný v dotazníkovém šetření z 1Q/2021 tak byl v této otázce pravděpodobně částečně zkresleny spíše negativním dojmem z pandemie obecně.

Součástí první oblasti byly dále otázky zaměřující se konkrétněji na oblast pocitu bezpečí respondenta v jedno domově či nejbližším okolí. Svůj domov vnímá více než 98 % osob z dotazníkového šetření jako bezpečný, což potvrzují i data vyhodnocená v Analýze, kdy obdobný pohled má 93 % obyvatel města. Osoby tedy nepociťují obavu před vloupáním či jinou trestnou činností, které by mohly být vystaveny ve svém domě, což je zřejmé i z doplňující otázky v rámci Analýzy, kdy vloupání do domu byl až pátý nejobávanější trestný čin po kapesní krádeži, fyzickém napadení, vandalismu a loupežném přepadení.

Důvodem je pravděpodobně nejen skutečnost, že doma jsou osoby chráněny různými mnohonásobnými zabezpečovacími prostředky,¹⁶⁶ ale většina osob sdílí svoji domácnost s dalšími osobami, což pocit bezpečnosti rovněž zvyšuje.

Jak již bylo v přecházející části zmíněno, situace, kdy jsou obyvatelé Plzně sami, v noci, ale na veřejném prostranství, byť v blízkosti svého bydliště, výrazně mění jejich vnímání bezpečnosti. Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že 32,1 % osob má v noci o samotě strach, což potvrzuje i Analýza, kde shodně necelá třetina respondentů (konkrétně 26 %) odpověděla totožně. Je zřejmé, že výše uvedené skutečnosti, odůvodňující pocit bezpečí doma, jsou skutečně natolik zásadní, že jejich absence (tzn. zabezpečovací prostředky a přítomnost dalších osob) výrazně ovlivní vnitřní rozpoložení osob. Další příčinou je i potenciální ohrožení další trestnou činností, která doma nepřipadá v úvahu, a to kapesní krádež, fyzické napadení a loupežné přepadení, které jak již bylo uvedené výše, představují dle Analýzy nejvíce zneklidňující skutky. Z hlediska pohlaví se jednoznačně častěji bojí ženy než muži. Pohledem zkoumaných věkových kategorií pak nejmenší ohrožení vnímají osoby v mladé dospělosti (věk 20-29 let) a největší osoby ve zralé dospělosti (věk 45-59 let), což je však částečně ovlivněno skutečností, že mladí výrazně častěji ve večerních, resp. nočních, hodinách navštěvují různé zábavní podniky.

Poslední otázka této části měla za cíl identifikovat skupiny osob, které jsou obyvateli vnímány jako rizikové. Jednoznačně je jako nejexponovanější vnímaná skupina zahraniční pracovníci, a to v procentuálním vyjádření 45,3 % v dotazníkovém šetření a 34 % v Analýze, kde však byl výčet jednotlivých skupin výrazně širší, což mohlo ovlivnit celkové výsledky. Volba této skupiny je bohužel zřejmá, a to díky velkému přílivu těchto zahraničních osob – pracovních sil, v průmyslové zóně Borská pole, a s tím související kriminogenní faktory, jako je vysoká anonymita a velká fluktuace. Druhá obávaná skupina jsou pak drogově závislí (45,3 %, resp. 21 % v Analýze). Skupina bezdomovců, jejíž problematika je v Plzni velmi diskutovanou otázkou, však není obyvateli vnímána jako riziková, což odpovídá i skutečnosti zjištěné pochůzkovou činností strážníků MPP, kdy osoby bez domova působí ve městě spíše rušivě než jako hrozba.

Druhá oblast zkoumání byla zaměřena na přístup k zabezpečování ochraně veřejného pořádku. Mezi veřejností tak byl šetřen přístup k bezpečnostním složkám, jejich působení v oblasti veřejného pořádku, a to jak z hlediska zajišťování bezpečnosti, tak prevence

---

¹⁶⁶ Např. bezpečnostní zámek na vchodových dveřích, bezpečnostní řetízky či závora apod.

kriminality. Závěrečná fáze šetření byla orientována do oblasti aktivní spoluúčasti na zabezpečování veřejného pořádku v Plzni.

Pozitivní je zpětná reakce zejména k činnosti bezpečnostních složek, kdy 65,3 % obyvatel Plzně, resp. 68 % dle Analýzy, je spokojeno, ať už naprosto či alespoň částečně. Z těchto údajů lze konstatovat, že Městská policie Plzeň a plzeňská PČR vykonávají svoji činnost správně, což by zároveň nebylo možné bez odpovídající podpory města Plzně. Ačkoliv dle dotazníkového šetření jsou spokojeny spíše ženy než muži, výsledky Analýzy jsou pohledem pohlaví spíše vyrovnané. Specifika, která by bylo možné vysledovat z věkové kategorie či nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů, není možné identifikovat, jelikož statistické tendence obou průzkumů jsou průměrné. Zároveň je však nutné neopomenout skupinu, která je s činností bezpečnostních složek nespokojena, jelikož se nejedná o zanedbatelné procento. Míra nespokojenosti byla v roce 2018 pouze 22 %, zatímco na základě dotazníkového šetření v 1Q/2021 byla úroveň již na 34 %. Z uvedeného lze vypočítat pravděpodobný dopad globální epidemie a souvisejících vládních opatření, které musí bezpečnostní složky, v souladu se zákonem, uplatňovat a v případě nedodržení i sankcionovat, což je samozřejmě veřejností nejen v Plzni vnímáno spíše negativně.

V kontextu výkonu konkrétních činností bezpečnostních složek v Plzni, a to v oblasti prevence, jsou výsledky dotazníkového šetření obdobné, kdy 56,6 % dotázaných je spokojeno či spíše spokojeno, lze tedy konstatovat, že více než polovina občanů Plzně pravděpodobně shledává tuto činnost složek v Plzni jako dostačující. Větší zastoupení z hlediska pohlaví představují ženy, což je v souladu i s údaji z poslední otázky, kdy ženy se zajímají o bezpečnost, ochranu a prevenci v oblasti veřejného pořádku dvojnásobně oproti mužům. Důvodem bude zřejmě i skutečnost, že velký objem preventivních činností je zaměřen na děti a mládež, jejichž spolupráce s bezpečnostními složkami je podporována právě spíše ženami. Nicméně druhá oblast odpovědí, tzn. spíše či naprosto nespokojen, je z hlediska objemu dotazovaných alarmující, přičemž v této části již diferenciace pohlaví není zřejmá. Dle názoru autora se v této statistice pravděpodobně opět odráží již nastíněné nestandardní okolnosti posledních měsíců, kdy bezpečnostní sbory obdobně jako např. neziskové organizace, nemohou v návaznosti na zákaz shromažďování a sdružování, vykonávat preventivní činnost v běžném rozsahu, a to např. formou besed, vzdělávacích společenských akcí apod.

Poslední výzkumný dotaz týkající se aktivního zapojení veřejnosti do oblasti lokální bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku autor práce zařadil úmyslně s cílem zjistit tuto úroveň. Překvapivě téměř 85 % respondentů má pocit, že se aktivně o tuto oblast zajímají. Dle interních informací získaných zejména od dotčených pracovníků MPP je součinnost obyvatelstva s okrskovými strážníky, kteří právě v největší míře působí v uvedené oblasti z místního pohledu (viz popsany „*community policing*“), nadstandardní, avšak přímé zapojení do jakékoliv činnosti je spíše podprůměrné. Vyjádřený zájem obyvatelstva, jak již bylo řečeno výše dvě třetiny ku třetině ve prospěch žen, tak především spočívá v pasivní či subsidiární činnosti než v osobní aktivní angažovanosti.

Závěrečné shrnutí provedeného průzkumu v porovnání s obdobnou o dva roky předcházející analýzou města dává zajímavý praktický náhled do obecně vymezené oblasti bezpečnosti a ochrany místních záležitostí veřejného pořádku v obci z hlediska pohledu občanů Plzně. Analýzou údajů byly rovněž zjištěny oblasti, kde by jednotlivé zainteresované subjekty měly zintenzivnit činnost, příp. orientovat tak, aby eliminovaly zjištěné negativní aspekty. Dle názoru autora by bylo vhodné preventivní činnost jak bezpečnostních sborů, tak například města Plzně či MVČR, více zacílit i na muže. Zejména v současné krizové situaci je nutné, aby došlo k lepší informovanosti ze strany správních orgánů, přímo či nepřímo zajišťující místní záležitosti veřejného pořádku, které mají aktuálně nestandardní charakter, což velké procento občanů obtížně akceptuje (např. uzavřená venkovní sportoviště, restaurační zařízení zákaz shromažďování apod.). Ze zkušenosti autora, nejen v pracovní, ale i osobní rovině, poskytování pravidelných relevantních informací nejen o místních záležitostech veřejného pořádku, ale zejména konkrétní činnosti jednotlivých orgánů jako takových, je více než nezbytné. Zásadní zlepšení je pak dále nutné v oblasti osobní zainteresovanosti obyvatelstva. Samozřejmě nelze očekávat obdobnou situaci jako např. ve Spojených státech amerických, kde jednotlivé místní komunity a organizace působí v oblasti veřejného pořádku velmi intenzivně a do jisté míry suplují i práci orgánů samosprávy či policie, nicméně lze v tomto směru využít dostupné informace či postupy a aplikovat je na místní podmínky v Plzni, resp. v České republice obecně.

6 Závěr

Diplomová práce analyzovala problematiku veřejného pořádku, jeho ochrany a bezpečnosti v České republice. V úvodu k teoretické části autor nejprve nastínil základní legislativní rámec, jenž byl v následujících částech podrobněji rozpracován a na nějž byl v rámci celého zpracování kladen zvýšený důraz. Jako nezbytné s ohledem na složitost tématu bylo důsledné vysvětlení stěžejních pojmů tak, aby byly pochopeny všechny nutné souvislosti a konsekvence tuto problematiku provázející. Pro lepší orientaci v práci byl rovněž vymezen přehledný seznam zkratk jednotlivých orgánů, institucí, a především právních předpisů tak, aby jejich použití v textu práce dávalo logický smysl.

Vlastní obecná část diplomové práce dále plně sledovala další dílčí cíle práce, a to jasně a přehledně vydefinovat jednotlivé aspekty ochrany veřejného pořádku. Zde autor v první řadě vyčerpávajícím způsobem seznámil s právními základy, funkcemi, působností a pravomocemi jednotlivých subjektů zajišťujících tuto ochranu, jelikož dle jeho názor jsou právě tyto subjekty základními hybateli celého procesu ochrany veřejného pořádku. Na tuto kapitolu plynule navázal další dílčí cíl, a to provedení analýzy jednotlivých forem ochrany a případů, kdy dochází k narušení veřejného pořádku. Součástí této fáze teoretické části bylo také přehledné a strukturované shrnutí konkrétních způsobů zajišťování veřejného pořádku v obci v České republice.

Po zpracování teoretické úpravy problematiky bylo zjištěno, že právní úprava veřejného pořádku a souvisejících prvků dává sice občanům ČR částečnou právní nejistotu zapříčiněnou neexistencí jednoznačné legální definice, která je tak dotvářena pouze subsidiárně odbornou literaturou, avšak navazující komplexní legislativní úprava celé oblasti tuto jistotu obnovuje. Lze tedy konstatovat, že rozsah obecné ochrany veřejného pořádku v ČR je dostatečný, a to jak z pohledu jednotlivých způsobů zajištění, tak rozsahem a působností subjektů tuto činnost realizujících nebo na ni aktivně či pasivně participujících.

Závěrem obecné části práce rovněž autor poskytl vhled na celou problematiku krátkým exkurzem do Spolkové republiky Německo a tamního pojetí ochrany veřejného pořádku, s důrazem na jednotlivé participující subjekty a způsoby narušení. Tímto postupem tak byly definované cíle obecné části práce, zejména na základě rozboru aktuálně platné legislativy a související odborné literatury, za pomoci vytvořené metodiky, zcela naplněny. Tato komparace zjistila, že německá úprava vnímá veřejný pořádek jako subkategorii velmi rozsáhlého pojmu dobré mravy, přičemž související terminologická roztříštěnost a obecná

úprava vytváří ještě větší míru právní nejistoty než v ČR. Ačkoliv i v otázce subjektů zajišťujících ochranu veřejného pořádku v kontextu dobrých mravů je německé vymezení užší, díky existenci federace nejednotné, a tak i obtížně uchopitelné, obecný rozsah ochrany i v případě narušení je zřejmě širší než v ČR.

Praktická část práce pak sledovala aplikaci identifikovaných teoretických východisek problematiky na konkrétní praxi tak, aby celá práce utvořila kompaktní celek poskytující úplný přehled o ochraně veřejného pořádku a subjektech tuto ochranu zajišťující. Autor za účelem výše uvedeného zvolil rozbor ochrany veřejného pořádku ve statutárním městě Plzni, a to s důrazem na klíčový výkonný orgán obce v této oblasti – Městskou policii Plzeň. Pro úplnost byla odpovídající pozornost věnována i pozici Městského ředitelství policie Plzeň.

Důvodem volby zaměření právě na tuto západočeskou metropoli byla osobní zainteresovanost autora, a to nejen z osobního, ale i pracovního hlediska. Právě z důvodu angažovanosti autora u Městské policie Plzeň byl do práce vnesen neobvyklý pohled na věc, který byl dokreslen informacemi zjištěnými na základě pracovních vazeb s ostatními dotčenými subjekty. Celkový přehled ochrany veřejného pořádku a způsob jeho zajištění v Plzni tak vhodně doplnil teoreticky nastíněné aspekty v první polovině diplomové práce.

Definovaný cíl praktické části vymezený výše dále autor provedeným výzkumem doplnil o poslední chybějící náhled do celé problematiky, a to náhled veřejnosti. Za tímto účelem bylo zvoleno dotazníkové šetření, jímž bylo zkoumáno a následně vyhodnoceno subjektivní vnímání obyvatel ohledně bezpečnosti ve městě, zajišťování ochrany místních záležitostí a dále vnímání rozsahu a kvality činnosti bezpečnostních sborů zde působících, což korespondovalo s vymezenými dílčími cíli aplikační části práce. Na základě v dotazníku položených otázek a od obyvatel Plzně získaných odpovědí byly v komparaci s obdobnou analýzou realizovanou městem Plzní o dva roky dříve a statistikami PČR interpretovány různé pohledy na tyto dílčí cíle, čímž došlo k jejich naplnění.

Závěrem této diplomové práce autor konstatuje, že nejen z pohledu občana Plzně, ale i z pohledu zaměstnance subjektu primárně zajišťující ochranu a bezpečnost, je právní úprava, lokální způsoby zajišťování ochrany v Plzni, jakož i represivní složka v případě jeho porušení, plně dostačující. Jednotlivé povinnosti i pravomoci subjektů jsou přehledně postaveny na potřebném legislativním základu, což propůjčuje veškeré činnosti v této oblasti znak a důkaz neotřesitelné legitimacy. Činnost statutárního města Plzně, jakož i Městské policie Plzeň a Městského ředitelství Plzeň, na základě vyhodnocení zjištěných informací

a údajů, však vykazuje určité oblasti, kde by bylo vhodné provést důkladnější interní analýzu a přijmout náležitá nápravná opatření. Jedná se zejména o oblast prevence kriminality, kterou je nutné lépe zacílit na všechny segmenty populace. Další problematickou oblastí je poskytování nedostatečných informací obyvatelstvu, a to jak v otázce místních záležitostí veřejného pořádku, tak i v souvislosti s činností jednotlivých orgánů. Poslední identifikovanou oblastí je potřeba větší osobní zainteresovanosti obyvatel obecně do oblasti ochrany veřejného pořádku, a to optimálně v kontextu současného trendu „*community policingu*“.

7 Seznam použitých zdrojů

Literatura

- COGAN, Rudolf. *Zákon o krajích: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, 548 s. ISBN 978-80-7598-070-0
- DVOŘÁČEK, Zdeněk. *Právní základy veřejného pořádku*. Praha: Armex, 2007. 104 s. ISBN 978-80-86795-51-5
- HENDL Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, 407 s. 80-7367-040-2
- HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 1459 s. 978-80-7400-059-1
- JEMELKA, Luboš a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Zákon o některých přestupcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2017, 1127 s. 978-80-7400-666-1
- KOPECKÝ, M. *Zákon o obcích: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 356 s. ISBN 978-80-7552-376-1
- KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha a.s., 2007, 399 s. 978-80-7201-665-5
- KRULÍK, Oldřich. *Obecní policie a privatizace bezpečnosti v evropských zemích*. Praha: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2015, 231 s. 978-80-7380-555-5
- MACEK, Pavel a kol. *Obecní policie II*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003, 168 s. ISBN 80-7251-133-5
- MACEK, Pavel. *Bezpečnost obcí a regionů*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o., 2011, 117 s. ISBN 978-80-87174-03-6
- ONDRUŠOVÁ, M. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. 1. vyd. Praha: Leges, 2017. 773 s. ISBN 978-80-7502-212-7
- PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu (oblast policejní a justiční spolupráce)*. 4. vyd. Praha: Linde, 2007. 511 s. ISBN 978-80-7201-686-0
- POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Zákon o obcích: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2019, 838 s. 978-80-7400-739-2
- SALAČ, Jaroslav. *Rozpor s dobrými mravy a jeho následky v civilním právu*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 301 s. 80-7179-914-9
- ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 279 s. ISBN 978-80-7552-455-3
- ŠVESTKA, Jiří a kol. *Občanský zákoník: komentář, svazek I*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, 1062 s. ISBN 978-80-7478-370-8

- VETEŠNÍK, Pavel a kol. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, 447 s. 978-80-7400-729-3

Právní předpisy

- ČESKO. Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 17-23. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22426>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 3-16. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22427>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 565 České národní rady ze dne 28. prosince 1990 o místních poplatcích. In *Sbírka zákonů Československé federativní republiky*. 1990, částka 92, s. 2106-2109. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2403>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 84 České národní rady ze dne 27. března 1990 o právu shromažďovacím. In *Sbírka zákonů Československé federativní republiky*. 1990, částka 19, s. 369-373. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2330>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 553 České národní rady ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104, s. 2736-2742. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2516>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 15. května 2000 o obcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 129 ze dne 15. května 2000 o krajích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1765-1782. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 239 ze dne 9. srpna 2000 o integrovaném záchranném systému. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3461-3474. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3461>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 3. srpna 2016 o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, s. 3748-3757. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=61011>. ISSN 1211-1244.

- ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 3. srpna 2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, s. 3714-3747. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=61010>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, s. 4086-4156. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5332>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 361 ze dne 19. října 2000 o provozu na pozemních komunikacích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570-4615. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3486>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 354-462. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5405>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. září 2004 správní řád. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782-9827. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=4478>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 541 ze dne 23. prosince 2020 o odpadech. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 222, s. 6082-6185. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=39020>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 65 ze dne 19. ledna 2017 o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 21, s. 671-699. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=61764>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 65 ze dne 19. ledna 2017 o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 21, s. 671-699. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=61764>. ISSN 1211-1244.
- ČESKO. Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33, s. 1026-1365. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=24084>. ISSN 1211-1244.
- ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 141 ze dne 9. prosince 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 66, s. 513-576. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=1101>. ISSN 1211-1244.
- SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. *Strafgesetzbuch*. [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://dejure.org/gesetze/StGB>
- SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. *Gesetz über Ordnungswidrigkeiten*. [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://dejure.org/gesetze/OWiG>

- SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO. *Gesetz über die Bundespolizei*. [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.buzer.de/gesetz/6381/index.htm>

Elektronické dokumenty

- Bezpečná Plzeň. *Analýza postojů veřejnosti k bezpečnosti na území města Plzeň* [online]. [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/IpsoproMestoPlzen_Vnimanipocitubezpeci_vysledkypruzkumu_1_2092018.pptx
- Bezpečná Plzeň. *Koordinační dohoda mezi městem Plzní a PČR* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/koordinacnidohoda.pdf
- Bezpečná Plzeň. *Program prevence kriminality města Plzně 2021* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/ProgramprevencekriminalitymestaPlzne2021.pdf
- Bezpečná Plzeň. *Program prevence kriminality města Plzně 2020* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/ProgramprevencekriminalitymestaPlzne2020-1.pdf
- Bezpečná Plzeň. *Program prevence kriminality města Plzně 2019* [online]. [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: https://www.bezpecnaplzen.eu/Files/bezpecna_plzen/ProgramprevencekriminalitymestaPlzne2019.pdf
- Bezpečná Plzeň. *Strategie zajišťování ochrany měkkých cílů pro období 2018-2023* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/strategie-dokumenty/dokumenty/strategie-zajistovani-ochrany-mekkych-cilu-pro-obdobi-2018-2023.aspx>
- Ministerstvo vnitra ČR. *Data o činnosti obecních policí za rok 2020 souhrnně pro ČR* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/data-o-cinnosti-obecnich-mestських-policii-za-rok-2020-souhrnne-pro-cr-v-cleneni-dle-jednotlivych-kraju.aspx>
- Ministerstvo vnitra ČR. *Stanovisko k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obce soukromými bezpečnostními službami* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zabezpecovani-mistnichzalezitosti-verejneho-poradku-v-pusobnosti-obce-soukromymi-bezpecnostnimi-sluzbami-stanovisko-ministerstva-vnitra-odboru-bezpecnostni-politiky.aspx>
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl.ÚS 21/02 [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=pl-21-02>
- Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=85á>
- Nový občanský zákoník. *Důvodová zpráva NOZ – konsolidovaná verze* [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodovazprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

- Obecně závazná vyhláška Zastupitelstva města Plzně č. 1/2015, o změnách vyhlášky statutárního města Plzně č. 15/1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/vyhlaska/338?cislo=1%2F2015>
- Obecně závazná vyhláška Zastupitelstva města Plzně č. 15/1992, kterou se zřizuje městská policie v Plzni [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/?cislo=15%2F1992>
- Policie ČR. *Kniha o Policii České republiky* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/policie-ceske-republiky-2017-pdf.aspx>
- Policie ČR. *Manuál pro fotbalové kluby* [online]. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/01-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx>
- Policie ČR. *Statistika kriminality v Plzeňském kraji za rok 2019* [online]. [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statistika-kriminality-za-rok-2019.aspx>
- Policie ČR. *Statistika kriminality v Plzeňském kraji za rok 2020* [online]. [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statistika-kriminality-615020.aspx>
- BABKA, Tomáš a kol. *Právní úprava přestupků ve vybraných zemích Evropy*. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2017, č. 5.323, 49 s. [online]. [cit. 2021-03-28]. ISSN 2533-413. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=77480>
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. 9 As 11/2007 [online]. [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2007/0011_9As_0700070A_prevedeno.pdf
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 5 Afs 151/2004 [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://iudictum.cz/2662/5-afs-151-2004>
- Statutární město Plzeň. *Statut města* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/>
- Statutární město Plzeň. *Obecně závazné vyhlášky a nařízení města Plzně* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/>
- Usnesení Zastupitelstva města Plzně č. 279 z 14.9.2020 [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=101444
- Vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=418&r=2008>

Internetové zdroje

- Bezpečná Plzeň. *O projektu* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/bezpecna-plzen-1/o-projektu/o-projektu.aspx>
- Bezpečná Plzeň. *Úvodní stránka projektu* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/>

- Český statistický úřad. *Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2020* [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xp/pocet-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-k-1-1-2020>
- Český statistický úřad. *Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2019* [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xp/pocet-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-k-1-1-2019>
- Český statistický úřad. *Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2018* [online]. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xp/pocet-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-k-1-1-2018>
- Český statistický úřad. *Statistické údaje o okresu Plzeň-město za období 31. 12. 2019* [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u= VUZEMI_43_55479_1#w=
- Epravo.cz. *K trestnímu postihu právnických osob* [online]. [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-trestnimu-postihu-pravnickyh-osob-103511.html>
- Frank Bold právní poradna. *Veřejné prostranství* [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/cinnost-obce-a-kraje/dotaz/verejne-prostranstvi>
- Geografický informační systém města Plzně (GIS). *Policejní okrsky* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/bezpecnemesto/>
- Iuridictum – encyklopedie o právu. *Veřejný pořádek* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Ve%C5%99ejn%C3%BD_po%C5%99%C3%A1dek
- Krimi Plzeň. *Bitva cikánů s kováři aneb nejslavnější zákrok černých šerifů* [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.krimi-plzen.cz/a/bitva-cikanu-s-kovari-aneb-nejslavnejsi-zakrok-cernych-serifu/>
- Městská policie hl. m. Prahy. *Nábor* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <http://nabor.mppraha.info/>
- Městská policie Plzeň. *Dopravní skupina MPP* [online]. [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/sluzebny/dopravni-skupina/dopravni-skupina.aspx>
- Městská policie Plzeň. *Městský dohlížecí kamerový systém* [online]. [cit. 2021-03-23]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/doprava/mestsky-dohlizeci-kamerovy-system.aspx>
- Městská policie Plzeň. *Obecně o prevenci* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/prevence/obecne-o-prevenci/>
- Městská policie Plzeň. *Okrskoví strážníci* [online]. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/sluzebny/okrkovi-straznici/okrkovi-straznici.aspx>

- Městská policie Plzeň. *Služebna střed* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii/sluzebny/stred/sluzebna-stred.aspx>
- Ministerstvo vnitra ČR. *Community policing* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/community-policing.aspx>
- Ministerstvo vnitra ČR. *Informace o projektu asistent prevence kriminality* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-o-projektu-asistent-prevence-kriminality.aspx>
- Ministerstvo vnitra ČR. *Veřejný pořádek* [online]. [cit. 2021-03-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>
- Plzeňský deník. *Žena z jihu Čech nahlásila, že je v Plzni u soudu bomba* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://plzensky.denik.cz/zlociny-a-soudy/zena-z-jihu-cech-nahlasila-ze-je-v-plzni-u-soudu-bomba-20201202.html>
- Plzeňský kraj. *Přehled uzavřených veřejnoprávních smluv* [online]. [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/prehled-tabulka-uzavrenych-verejnopravnych-smluv--15>
- Plzeňský kraj. *Základní informace o kraji* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/plzensky-kraj>
- Policie ČR. *Co je to community policing* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>
- Policie ČR. *Hrubá neslušnost na veřejnosti* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/hruba-neslusnost-na-verejnosti.aspx>
- Policie ČR. *O nás* [online]. [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- Policie ČR. *Oznámení trestného činu* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/oznameni-trestneho-cinu.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>
- Policie ČR. *Povolání policista* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/povolani-policista.aspx>
- Policie ČR. *Útvary s působností na celém území ČR* [online]. [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>
- Policie ČR. *Výtržnictví* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vytrznictvi-656300.aspx>
- Policie ČR. *Výtržnictví a pokus ublížení na zdraví v Plzni - městě* [online]. [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/mr-plzen-mesto-zpravodajstvi-vytrznictvi-a-pokus-ublizeni-na-zdravi.aspx>
- Statutární město Plzeň. *Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/magistrat-mesta-plzne/tajemnik-magistratu/odbor-bezpecnosti-prevence-kriminality-a-krizoveho-rizeni/odbor-bezpecnosti-prevence-kriminality-a-krizoveho-rizeni.aspx>

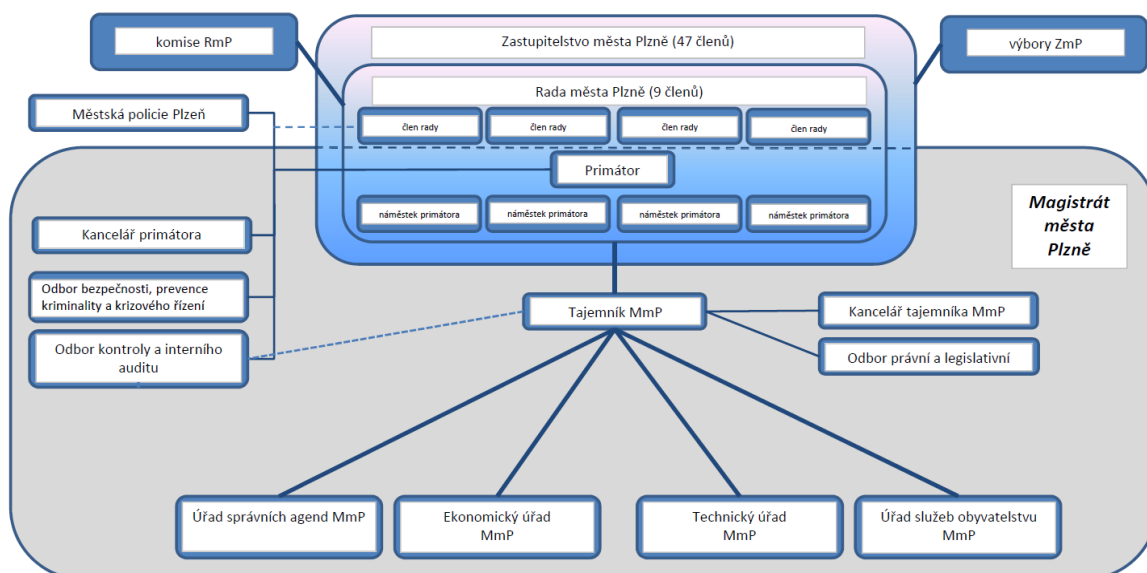
- Statutární město Plzeň. *Organizační struktura MMP* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/download.aspx?dontparse=true&FileID=1181022>
- Statutární město Plzeň. *Radní Martin Zrzavecký* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/organy-mesta/rada-mesta-plzne/slozeni-rady-mesta-plzne/radni-martin-zrzavecky.aspx>
- TICHÝ, Luboš. *Veřejný pořádek jako tzv. obecná klauzule v soukromém právu z hlediska evropského kontextu. Acta Universitatis Carolinae – Iuridica*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2015, č. 3, 94 s. [online]. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: https://karolinum.cz/data/clanek/2203/Iurid_3_2015_03_Tichy3.pdf

Ostatní

- KRAUSOVA, Dana a BERÁNEK, Pavel. *Almanach Městské policie Plzeň* [interní dokumentace]. Plzeň: Městská policie Plzeň. 2012. 65 s.
- Memorandum ze dne 6. 11. 2017 o spolupráci Městské policie Plzeň se Spolkem na ochranu zvířat v Plzni a spolkem Svoboda zvířat Plzeň [interní dokumentace]

8 Přílohy

Příloha 1: Organizační struktura Magistrátu města Plzně

Zdroj: Statutární město Plzeň. *Organizační struktura MMP* [online]. [cit. 2021-03-19].

Dostupné z: <https://www.plzen.eu/download.aspx?dontparse=true&FileID=1181022>

Příloha 2: Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizové řízení MMP

Níže je uvedeno členění předmětného odboru MMP, a to včetně vybraných činností, které tato oddělení zabezpečují:

- Oddělení bezpečnosti
  - koordinuje spolupráci PČR, MPP, města Plzeň a jednotlivých městských obvodů a dalších institucí a organizací při řešení bezpečnosti v Plzni;
  - soustřeďuje informace bezpečnostního charakteru, navrhuje opatření k předcházení kriminality, nebo k potlačení kriminality;
  - ve spolupráci s PČR a MPP definuje riziková místa na území města Plzně z hlediska negativního pocitu bezpečí občanů a navrhuje způsoby řešení nežádoucího stavu.
- Oddělení prevence kriminality
  - zajišťuje funkčnost a aktualizaci webového portálu „Bezpečná Plzeň“;
  - zajišťuje nepřetržitou možnost občanů města Plzně podílet se na řešení bezpečnosti ve městě, poukazovat na bezpečnostní problémy a udržovat možnost aktivní komunikace mezi občany a institucemi, které se podílejí na řešení bezpečnosti v Plzni,
  - vytváří koncepci protidrogové politiky a prevence kriminality na území města Plzně.
- Oddělení krizového řízení
  - řídí, zajišťuje a koordinuje činnost orgánů města v oblasti krizového řízení, obrany a ochrany obyvatelstva a napomáhá koordinaci činnosti IZS při řešení krizových situací na území města Plzně,
  - zajišťuje připravenost města na mimořádné události, na řešení krizových situací a zajišťuje provedení krizových opatření, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

Zdroj: Statutární město Plzeň. *Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení MMP* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/urad/magistrat-mesta-plzne/tajemnik-magistratu/odbor-bezpecnosti-prevence-kriminality-a-krizoveho-rizeni/odbor-bezpecnosti-prevence-kriminality-a-krizoveho-rizeni.aspx>

Příloha 3: Úvodní webová stránka projektu "Bezpečná Plzeň"

Bezpečná Plzeň | Bezpečná Plzeň x +
https://www.bezpecnaplzen.eu

Logo: **Bezpečná Plzeň**

Adresa: nám. Republiky 16, 306 32 Plzeň
Telefon: 420 370 032 251
Email: info@bezpecnaplzen.eu

Menu: Projekty, Policejní okrsky, **Bezpečná Plzeň**, Poradna, Prevence, Krizové řízení, Kontakty

Na bezpečnost v centrálním městském obvodu dohlíží tři nové kamery

V rámci opatření na zvýšení bezpečnosti města Plzně byly v centrálním městském obvodu Plzeň 3 v závěru...

Celý článek

Aktuality z Bezpečné Plzně Archiv aktualit

26. 02. 2021 Evakuační krizové středisko v Depo2015 nabídlo střechu nad hlavou v mrazivých dnech desítkám osob bez domova, zájem byl enormní
Od středy 10. do soboty 20. února, ve dnech, kdy na Českou republiku uhořely silné mrazy, zřídilo město Plzeň ve spolupráci s neziskovými organizacemi evakuační krizové středisko pro lidi bez domova...

10. 02. 2021 Plzeň v mrazech zesílí pomoc bezdomovcům, navýší počty lôžek, zřizuje i krizové středisko
Plzeň zesílí pomoc lidem bez domova. Cílem nových opatření je, aby ti obdané přečkali současně silné mrazy bez újmy na zdraví. V městskou charitou provozovaném Domově sv. Františka, který funguje...

Zdroj: Bezpečná Plzeň. *Úvodní stránka projektu* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.bezpecnaplzen.eu/>

Příloha 4: Vybraná služební vozidla MPP

Zdroj: archiv Městské policie Plzeň

Příloha 5: Identifikační prvky strážníka MPP
Stejnokroj strážníka Městské policie Plzeň

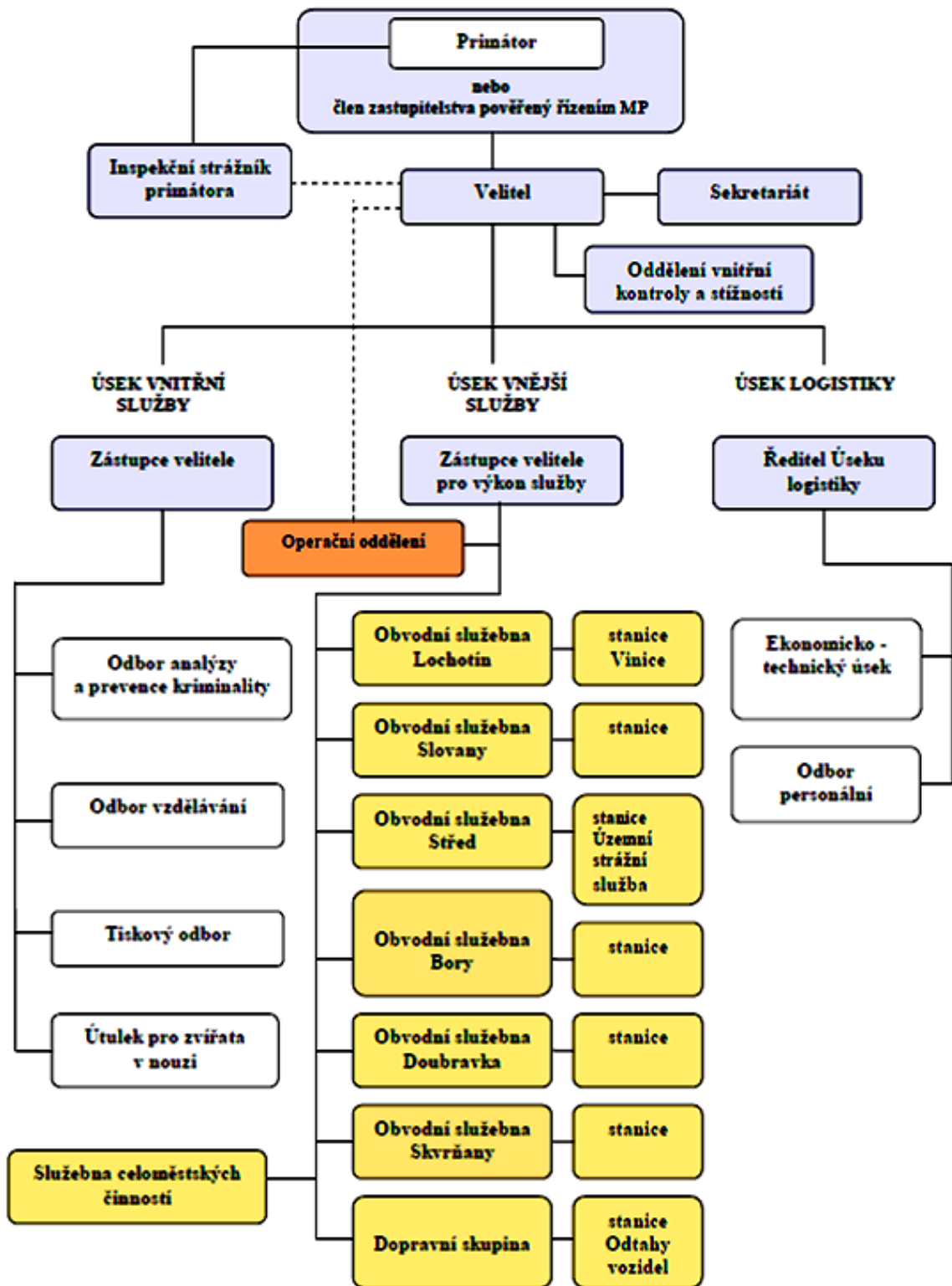
Zdroj: *archiv Městské policie Plzeň*

Domovenka strážníka Městské policie Plzeň

Zdroj: *archiv Městské policie Plzeň*

Příloha 6: Organizační struktura MPP

Zdroj: Městská policie Plzeň. *Organizační struktura MMP* [online]. [cit. 2021-03-19].
 Dostupné z: https://www.mpplzen.cz/Files/mestskapolicie/o_mestske_policii/Organizacni_strukturaMP.png

Příloha 7: Fotografie strážníků ve výkonu služby zabezpečující specifické místní záležitosti veřejného pořádku

Členové pořádkové jednotky MPP při cvičení v železničním depu (12/2016)

Zdroj: archiv Městské policie Plzeň

Strážník – psovod se služebním psem při nácvičku zákroku (07/2016)

Zdroj: archiv Městské policie Plzeň

Dotazníkové šetření

*pro potřeby diplomové práce s názvem „Ochrana veřejného pořádku v obci“
se zaměřením na statutární město Plzeň*

Vážení respondenti,

v rámci výzkumné části mé kvalifikační práce bych Vás rád požádal o vyplnění následujícího dotazníku o 10 otázkách, vztahující se zejména k oblasti bezpečnosti, zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a Vašeho pocitu bezpečí v našem městě.

Vyplněné údaje jsou zcela anonymní. Pro nezkrácení výsledků je nutné, aby respondent dosáhl min. věkové hranice 15 let a měl alespoň po dobu posledních 3 měsíců bydliště na území města Plzně. Vyberte prosím vždy jen jednu z nabízených možností.

Děkuji za Vaši spolupráci a doufám, že závěry mé práce pomohou zlepšit bezpečnost v Plzni.

Mgr. Bc. Lukáš Nachtman

1. Kolik je Vám let?
2. Jakého jste pohlaví? žena muž
3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
 základní střední bez maturity střední s maturitou vysokoškolské
4. Jaký máte pocit ohledně kriminality v Plzni během posledních pěti let?
 snižuje se je stejná zvyšuje se nevím
5. Jak se cítíte, když jste sami doma?
 velmi bezpečně spíše bezpečně spíše ohroženě velmi ohroženě
6. Jak se cítíte v okolí svého bydliště, když jdete sami v noci?
 velmi bezpečně spíše bezpečně spíše ohroženě velmi ohroženě
7. Z jaké z uvedených skupin osob žijících v Plzni máte největší strach?
 zahraniční pracovníci drogově závislí bezdomovci opilci
8. Do jaké míry jste spokojeni s tím, jak se bezpečnostní složky a orgány města starají o bezpečnost v Plzni?
 naprosto spokojen/a spíše spokojen/a spíše nespokojen/a
 rozhodně nespokojen/a
9. Domníváte se, že bezpečnostní složky a orgány města působí dostatečně v oblasti prevence kriminality?
 ano spíše ano spíše ne ne
10. Zajímává Vás aktivně otázka bezpečnosti a ochrany veřejného pořádku v okolí Vašeho bydliště?
 ano spíše ano spíše ne ne

Zdroj: vlastní zpracování